

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 252 (2002) ♦ Четвер, 31 грудня 1998 року ♦ Ціна договірна

Новорічне привітання

Голови
Верховної Ради України
Олександра ТКАЧЕНКА

Соллаль
у Країні
ранкової роси

2

Листи
у XXI
століття

16-17

Довгоносики
жартують
не востаннє

18-19

Наш музей
ВОСКОВИХ
фігур

22

Дорогі співвітчизники!
Ми прощаємося з 1998 роком. У ці години кожен із нас подумки з тими, хто нам близький і дорогий, розмірковуємо над пережитим, замислюємося над тим, що маємо зробити сьогодні і в майбутньому.

І все-таки в ці години тривожно і гірко на душі від того, що минає ще один рік, було сказано багато обнадійливих слів, багато обіцяно, багато названо винних, але слова перетворилися на розмову, а життя людей не покращилося. Нам вистачило мужності, щоб не впасти у відчай, а, мабуть, уперше оцінити власну політику принципово, самокритично і в гірких істинах побачити витоки нашої сили.

Рік, що минає, ще раз довів, який великий, мудрий і мужній народ України. Було важко, але ми варили метал і вирощували хліб, освоювали надра і будували, виховували дітей і онуків.

Усі ми за цей рік політично

змужніли, вчимося жити в умовах багатопартійності. Обрали Верховну Раду, яка всупереч політичному різноголосю доводить свою високу відповідальність перед українським народом. Доказ того — прийняття важливих економічних законів, затвердження Конституції Криму. Державна Дума Росії, врахувавши вагомість наших аргументів, ратифікувала Договір про дружбу і співробітництво між Україною і Росією. Тим самим підтверджено, що рівноправна співпраця з Росією, іншими країнами СНД і в майбутньому будуватиметься на основі територіальної цілісності, недоторканості кордонів України.

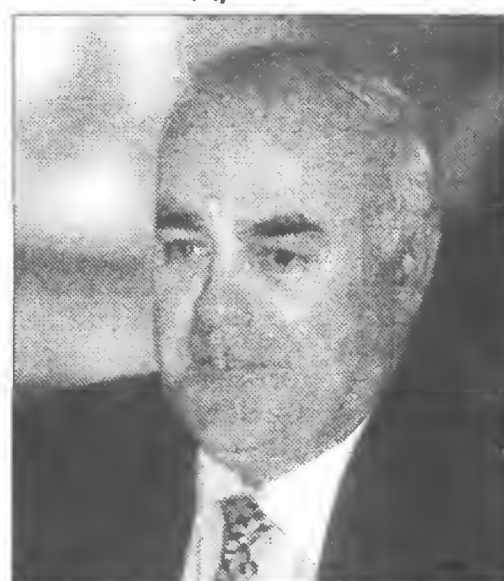
Велике працелюбство, потужна енергія, самобутній талант нашого народу будуть втілені в Національній програмі відродження України. І я вірю, що нашу рідну Україну ми вибудуємо великою, могутньою, щасливою. Інакше і бути не може. Бо ми з вами, до-

рогі співвітчизники, — єдиний народ, предки якого створили Київську Русь, прославили себе трудовими і ратними подвигами, піднімали Україну до висот світового визнання.

Ми з вами і повернемо Україні належне їй місце, її гідність, її красу. Ми це зробимо неодмінно, якщо кожен із нас усвідомить особисту відповідальність за те, в якому провалі опинилася Україна, і за те, що наступного року, вирішуючи долю нашої Батьківщини, кожен повинен підставити Україні своє плече і зробити свій вибір усвідомлено і відповідально. Перед Україною, перед народом, перед своїми дітьми і онуками, перед старшими поколіннями.

Україна — це наша земля, наша з вами Батьківщина, це — наш дім. І ми, тільки ми з вами, маємо навести в нашому домі порядок.

З вірою і впевненістю, що така робота нам під силу, ми всту-

паємо в 1999 рік.

Від імені Верховної Ради сердечно вітаю вас, дорогі співвітчизники, з Новим роком!

Усім вам свіжого хліба на столі, міцного здоров'я, синього неба за вікном і в душі, добра вам і людського щастя!

У номер

Подарунки дітям

Загалом для жителів Закарпаття, які потерпіли від повені, зусиллями партійних осередків СДПУ(о) зібрано більш як 1 млн. гривень і ще на суму 600 тисяч доларів залучено допомоги з-за кордону.

Днями об'єднані соціал-демократи спільно з ФК «Динамо» відправили дітям Закарпаття 100 тисяч новорічних подарунків.

— Сьогодні як ніколи ми повинні підтримати наших дітей, — сказав голова партії Віктор Медведчук, — і добре було б, якби приклад об'єднаних соціал-демократів підтримали інші партії й допомогли дітям чи то Волині, чи Донбасу, чи іншого регіону.

Дати 99-го року

✓ 22 січня — 80 років тому уряд Української Народної Республіки проголосив

об'єднання всіх українських земель в одну державу зі столицею в Києві.

✓ 9 березня — 185 років від дня народження Тараса Шевченка.

✓ Травень — у Львові відбудеться саміт президентів країн Центрально-Східної Європи.

✓ Жовтень — президентські вибори в Україні.

Наш редакційний дельтаплан акуратно зупинився над схилом Володимирської гірки, навпроти пресвітих очей князя Володимира.

Князь скосив каре око й спитав тихо: «Пощо тривожите, отроки?» — «Та оце, княже, хотіли повідомити, що недавно відзначили 1010-річчя вашої успішної акції хрещення Русі, а заодно й привітати з Новим, 7507-м роком від сотворіння світу!» — «За моїх часів новий рік починався у вересні. Ну гаразд. А що ото там таке — рік Кота, рік Зайця? Язичництво якесь!» — «Але ж, княже, усе з вас почалося! Ви перший замінили вітчизняну культуру на іноземну! І пішло: одні кричать, що ми Європа, а інші азіатський календар запозичують!» — «Та отож! — зітхнув князь. — Ну, хай люди бавляться, аби міжусобиць не було. Осінній збір данини закінчили? Дивіться, не переусердствуйте, а то мого діда Ігоря, знаєте, розірвали за погану податкову політику!» Ми промовчали. «Що вам іще сказати на прощання?» Ми хором підказали: «Веселіс Русі ссть пите!» Князь засоромився: «Цю фразу мені приписали! Не казав я такого! Ну та хай уже! Аби лиш на здоров'я!..»

Фото Івана ЛИСЕНКА.

«Пощо тривожите, отроки?»

Заклики до першого дня Нового року

— Пошли, Господи, талану нам, а жару в штани ворогам та тим бісовим синам, які зла бажають нам!

✓ Київ

Про те, що було і що буде

Основними зовнішньополітичними пріоритетами для України на 1999 рік залишаються: завершення договірних оформлення Державного кордону країни, подальший розвиток європейського напрямку, реалізація в повному обсязі потенціалу співробітництва з Росією на основі широкомасштабного договору про дружбу та співробітництво. Це заявив міністр закордонних справ України Борис Тарасюк на підсумковій прес-конференції.

У наступному році МЗС, за словами його керівника, має намір приділяти більше уваги співробітництву з потенційними ринками країн Латинської Америки, Азії, Африки.

Щодо об'єднання Росії та Білорусі, то в Україні немає підстав побоюватися за свою національну безпеку: з кожною з цих країн вона підтримує дружні відносини й активно розвиває торговельно-економічні зв'язки.

Зі славного роду Вериківських

Напередодні Нового року у столичному Будинку вчених відбувся творчий вечір викладача вищого музичного училища імені Глієра, заслуженого працівника культури України Олени Вериківської. Вечір було присвячено зовсім не круглій даті — 43-річчю творчої діяльності. І в цьому щось справжнє та своєчасне, відмінне від наших традицій, згідно з якими людина в розквіті своїх творчих сил обов'язково мусить чекати щонайкрутішої дати, аби бути вшанованою. Олена Михайлівна Вериківська (дочка відомого українського композитора М. Вериківського) — особистість добре відома у музичних колах, численні її вихованці працюють у Національній музичній академії та інших закладах України, близького й далекого зарубіжжя. Вони й прийшли привітати того вечора Олену Михайлівну, свого педагога, і концерт удався на славу.

✓ Запоріжжя

Немає реалізації

До лютого зупинився складальний конвеєр СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ»: із випущених 24 тисяч автомобілів реалізовано тільки 44 відсотки.

✓ Сімферополь

25 ялинок

Кримського содового

Чверть віку під Новий рік відзначив флагман хімічної промисловості автономії Кримський содовий завод, де нині працюють понад три тисячі осіб. Тут випускають продукцію, яку експортують у країни близького і далекого зарубіжжя.

Навіть у кризовому нинішньому році на підприємстві забезпечили зростання обсягів виробництва. Проти минулорічних 270 тисяч тонн соди вироблено понад 350 тисяч.

Бензин і цигарка — речі не сумісні

Парламентська хроніка

Зранку парламент зробив передноворічний «подарунок» «королям бензоколонок»: вніс зміни до закону про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію) щодо бензину. Віднині ці ставки становитимуть на високооктанові марки бензину 2,5 тисячі гривень, а на низькооктанові — 400 гривень.

Окрім того, доведеться платити ще й за патент на реалізацію пального. Щоправда, без будь-яких дискусій погодилися, що для збувачів високооктанового бензину такий патент коштуватиме тисячу гривень на місяць, а ось скільки коштуватиме такий дозвіл для збувачів бензину «А-76», одразу домовитися не вдалося. Представники лівих фракцій вимагали, щоб патент на «А-76» був за ціною символічною або взагалі безкоштовний, мовляв, кому не зрозуміло, що цим бензином послуговуються найбільшні господарства і громадяни. Врешті-решт більшість народних депутатів погодилися з досить вагомих аргументом: якщо буде така велика різниця у вартості цих патентів, може виникнути спокуса торгувати високооктановим бензином, взявши патент на низькооктановий. Саме цей аргумент і дав змогу набрати відповід-

ну кількість голосів для внесення змін до закону про патентування деяких видів підприємницької діяльності щодо торгівлі бензином. На цьому ж засіданні парламентарії змилувалися над вітчизняними виробниками тютюнових виробів. Річ у тім, що з початку наступного року наші тютюнові фабрики мусили припинити збут цигарок, на яких не зазначено вміст нікотину і смол, а таким товаром забиті фабричні склади. Парламент дозволив ще півроку збувати цей товар, наголосивши при цьому про заборону його випуску з початку 1999 року.

Народний депутат України Дмитро ГНАТЮК:

— Ми з вами можемо пишатися з того, що Народна армія України не брала участі в жодному конфлікті, не придушувала інших народів. Це є добрим ґрунтом для закріплення на наступні часи таких її рис, які відповідатимуть проголошеному Конституцією миролюбному курсу України на світовій арені.

Я переконаний, що у виховній роботі в армії треба виходити передусім з досвіду нашої української історії, зокрема періоду визвольної боротьби нашого народу в XVI—XVII сторіччях. Історичні джерела засвідчують, що в козацькому війську Богдана Хмельницького приділяли велику увагу і бойовому, і духовному гартуванню козаків. Воно починалося ще зі школи. Вдумаймося у такий факт: 350 років тому у трирічній школі для козачат учнів навчали не лише грамоти, володіння зброєю, верхової їзди, а й основ медицини, астрономії, метеорології, малювання та мистецтва співу. Не слід

Ранкове засідання 30 грудня

Продовжити такий робочий темп народним депутатам не вдалося, коли справа дійшла до розгляду про-

екту бюджету держави на наступний рік. Голова бюджетного комітету Верховної Ради Юлія Тимошенко заявила, що за ніч уряд підготував новий, уже четвертий, варіант цього основного фінансового закону України. І, зрозуміло, депутати не змогли ознайомитися з новими показниками. Лідер фракції комуністів Петро Симоненко заявив про нелегітимність попереднього рішення ВР про основні бюджетні показники. Після дебатов вирішили зробити перерву для ознайомлення з новими пропозиціями уряду і по обіді приступити до постатейного розгляду основного фінансового документа.

Анатолій БЕНЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Армії — культуру

ув'язати наших предків темними та неосвіченими. Шедевр військової музики — знаменитий Запорозький марш — з'явився не на порожньому місці.

Я вважаю, що в сьогоденній Народній армії України, поряд із сучасною бойовою підготовкою, має бути розроблена й реалізовуватися добре продумана і детально систематизована програма культурного виховання во-яків.

Слід згадати і досвід Великої Вітчизняної війни, коли над військовими частинами здійснювалося культурне шефство, на передову приїздили концертні бригади. Фронтіві ансамблі тоді було створено не тільки при управліннях фронтів, а нерідко і в арміях.

Треба створити чітку систему, встановити прямі зв'язки військових частин із творчими спілками та мистецькими установами — театрами, оркестрами, ансамблями тощо, розробити графіки шефських концертів і творчих зустрічей. Щоб кожний солдат систематично, скажімо, раз на тиждень, спілкувався з мистецтвом, духовно зростав.

Не маю сумніву, що це піде на карб не лише нашій армії, а й державі в цілому.

Валютні мільйони ширилися й «обростали» подробицями

Депутатський копняк сумнівним обладком

Самоврядування: кредити

Кілька місяців тому в гастрономі довелося почути розмову двох жінок.

— Ти знаєш, — збуджено говорила пишнотіла блондинка знайомій, — незабаром ми у Рівному житимемо по-людському. Канадці, кажуть, дарують нашому місту сто мільйонів доларів. Ти чуєш: сто мільйонів! На розбудову, на зниження цін. За квартиру менше платитимемо...

— І що, зовсім задарма дають? Щось не віриться. Та коли й дадуть, то нам їх не бачити — знайдуться спритніші...

Чутки про загадкові валютні мільйони, збуджуючи уяву довірливих городян, ширилися й «обростали» подробицями, аж поки не стали... предметом обговорення на вересневій сесії Рівненської міської ради. Увага депутатів, будемо точнішими, зосередилася не на варіантах чуток, а на договорі між міською радою і якоюсь ірландською (не канадською!) фірмою. Згідно з ним фірмачі мали надати Рівному 60 (не 100!) мільйонів американських до-

ларів кредиту під заставу муніципального (комунального) майна.

Заворожені очікуваною доларовою зливою, депутати затвердили договір. Та одразу по тому спохопилася фракція Руху, підтримана народним депутатом України Василем Червонієм: стривайте-но, хлопці, а що ж то за власність ми заставляємо? Скільки її, власності, «охоплюють» пропоновані мільйони? І хто, коли що станеться, «розсюрбуватиме кашу» — через кілька років, можливо, але буде інший голова...

Тривога депутатів посилюлася, коли керівництво ради відмовилося дати для ознайомлення «додатки» до договору, в яких, так би мовити, уся сіль. І полетіли депутатські запити і звернення у відповідні інстанції з вимогою розслідувати: а чи не виходить вищеозначений договір за межі чинного законодавства? Дуже підозріло, що й ірландська сторона наполягає на конфіденційності цих «додатків».

...І ось недавнє пресове повідомлення: немає вже договору, який,

можливо, і допоміг би рівнянам розв'язати деякі пекучі проблеми, якби був укладений з дотриманням закону. Бо інвестиції місту потрібні і застава майна не страшна, якщо робити все чесно і гласно. Гласно! Тобто, щоб усе було видно як на долоні.

Хороший приклад «народного контролю» — чи не правда? От якби так скрізь і на усіх рівнях! Волає, приміром, голова КСП, що нічим орати, а «ініціативна група» йому й каже: ану, поверни на тракторний... усю ту техніку, що ти за копійки продав своїм прихвостням — і списочок відповідний з цифрами і фактами... Уболіває народний депутат за народ методом розв'язання... власних проблем — їди-но, голубчику, назад у свій райцентр, красномовствуй перед публікою безплатно... Побудував, хоч би яким «високим» ти був, царський палац — задокументуй, звідки у тебе «дрівця»...

Якщо коротко, то: очищуємося від «каламуті». Просвітлюємо і очі, і душі, і діяння. У чистоті та прозорості далеко видно. Причому — всім.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Мал. Бориса РЕВЧУНА.

Іван Заєць: «До прізвища потрібне ще й ім'я»

А однофамілець у сесійному залі не «заважає»?

Цінності на зламі століть

Здається, мода на зміну прізвищ (щоб звучало) лишилася позаду. Але проблема ставлення до того, як тебе величать, — набагато глибша від моди...

— Іване Олександровичу, що очікуєте від наступного року з огляду на те, що він — рік Зайця?

— Я трохи скептично ставлюся до східних календарів. Усе-таки ідентифікую себе з європейською цивілізацією і думаю, доля європейської людини визначається в інший спосіб.

— А прізвище Заєць якось впливає на ваш характер, життєвий шлях?

— Звичайно, прізвище людини — це певне відображення її характеру та долі. Це як властивість, що крокує поряд з тобою від дитинства до зрілості. Деяким людям не подобається їхнє прізвище і вони його змінюють. На мій погляд, це невірно. Адже за кожним прізвищем стоїть довга історія славних родів, тим паче, що в Україні прізвища, чи спочатку прізвиська, відтворювали сутність людини.

— У великій політиці прізвище відіграє якусь роль?

— Велику, хоча не фатальну. На якомусь етапі робляться спроби обіграти прізвище і сформувати певний образ політика. Перша реакція людини — на прізвище, а вже потім проникнення у поведінку політика. І моє прізвище відіграло певну роль у моєму становленні як політика: той відомий вислів Івана Плюща «Депутат Заєць, не стрибайте по залу!» зробив мене популярним уміть по всій Україні (так само, як і Івана Степановича). Про мене заговорили навіть дитлахи у дитсадках.

Але з другого боку, мені довго довелося боротися з цим образом. Бо більшість людей думають, що Верховна Рада — це такі собі урочисті засідання, де всі повинні чинно сидіти, вислуховувати якогось керівника, кивати головами, голосувати так, як він пропонує. І не здогадуються, що п'янірні засідання — це робочі засідання, на яких приймають дуже важливі рішення. І перед тим, як натиснути на кнопку, депутат часто має порадитися зі своїми колегами. Адже не кожен однаково розбирається і в міжнародній політиці, і в сільському господарстві. Тому депутати часто ходять по залу, консультуються, обмінюються думками.

— Коли Іван Степанович вимовив цю фразу, яка вже стала історичною, ви образилися на нього? Хоча у прізвищі Заєць немає негативного заряду. Зайці — досить розумні істоти...

— Розумні, рішучі, сміливі й винахідливі... Прізвище Заєць несе позитивний заряд ще й тому, що в Україні часто називають «зайчиками» своїх дітей чи коханих. Ні, я не образився тоді на Івана Степановича. Були спроби інших депутатів обіграти моє прізвище, принизивши мене. Таким спробам я давав рішучу відсіч. Я горджуся своїм прізвищем. Мої батьки були працюючими людьми, завжди користувалися повагою у своєму селі.

— Вам не здається, що Вовки чомусь зустрічаються частіше, ніж Зайці?

— Я так не думаю. Приміром, у Верховній Раді є ще один Заєць — Володимир, так само, як і я, родом із Житомирщини. Ще кілька Зайців — працівники апарату. А, до речі, мій кум — Михайло Вовк, доктор хімічних наук.

— Однофамілець у сесійному залі не «заважає»?

— У першому парламенті теж був ще один депутат Заєць. Але запам'ятали

все-таки Івана Зайця. Бо до прізвища потрібні ще ім'я та дуже велика праця. Тому не відчуваю, ніби депутат Володимир Заєць у парламенті якось обмежує мене чи відбирає популярність.

— Рік, що минає, чим відрізнявся для вас від попередніх років у парламенті й чим запам'ятався?

— У першому парламенті я працював у комісії з питань економічної реформи, був автором багатьох базових законопроектів. А в другому — перекваліфікувався, почав працювати у Комітеті у закордонних справах і зв'язках із СНД. Тому дещо зник з поля зору слухачів і глядачів. Бо зовнішня політика у парламентському вимірі — не така привселюдна, як, скажімо, сфера економіки чи соціального захисту. Коли вже втретє став народним депутатом, посилив роботу в цьому напрямі й свою зовнішню активність. Це, зокрема, і мій виступ, коли балотувався на посаду голови Верховної Ради, де присвятив багато часу питанням необхідності дотримуватися політичного вибору, який український народ зробив 1991 року, реформування влади, зокрема вищої законодавчої, створення у парламенті правлячої більшості. Саме її відсутність, на мій погляд, сьогодні гальмує ефективність роботи парламенту.

Нині я стурбований деякими тенденціями у Верховній Раді, зокрема, започаткуванням антизахідної політики, антиконституційними ініціативами.

— І все-таки, яким вам бачиться наступний 1999 рік?

— На жаль, знову наростатимуть процеси нерішучості, роздвоєності, заплутаності керівництва держави. Над діяльністю парламенту нависнуть президентські вибори, розгорнеться боротьба за купівлю голосів, прийматимуть багато

популістських рішень. У цій ситуації вбачаю найголовнішим завданням для себе — працювати над створенням потужної та впливової правниці у політичному спектрі України, об'єднанням національно-демократичних сил. Особливу увагу треба звернути на економіку, зокрема, на формування цілісної, повноструктурної вітчизняної економіки з високим рівнем самозабезпечення.

— На чому ґрунтується ваша віра у краще — на вірі у Бога, зірки, гороскопи, політичні сили, на чомусь іншому?

— Передусім я вірю собі. У мене чудова родина: троє дітей і дружина, якій багато в чому завдячую своїм успіхом. Подруги, мені таланить на розумних людей поруч, які так само вірять в ідею Української держави. По-третє, вірю у свій народ, його вибір. З другого боку, думаю, є якась космічна справедливість у тому, що ми здобули незалежну державу і увійдемо в XXI століття європейською державою.

Хотів би побажати у новому році кожній людині — віри, кожній сім'ї — родинного затишку, а дітям — окрайчика від зайчика!

Розмовляла

Юліана ШЕВЧУК.

Фото

Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Екзотичні хащі чи домашні капці?

Як відзначитимуть Новий рік українські парламентарії?

З таким запитанням блукав наш кореспондент кулуарами парламенту.

Віктор ПИНЗЕНИК,
«Реформи-центр»:

— У лісі. Ні, в мене немає своєї дачі чи будинку, але в лісі є багато хат. Це буде на якійсь базі — у Прикарпатті або Закарпатті.

Катерина САМОЙЛИК,
КПУ:

— На Херсонщині. Там мій рідний дім, батько і сестри. Бо ні велика політика, ні всі інші незгоди чи злети не роблять людину людиною так, як сімейне вогнище.

Анатолій МАТВІЄНКО,
НДП:

— Я не загадую наперед. Новий рік — це завжди свято несподіване.

Микола ПЕСОЦЬКИЙ,
СДПУ(о):

— В одному із ресторанів Луганська. Хотілося б удома чи в будинку за містом, на природі, але треба зважати на оточуючих.

Євген СМІРНОВ,
«Громада»:

— Удома, в родинному колі. В окрузі — у мене немає квартири в Києві.

Сергій КУРИКІН,
ПЗУ:

— Для мене це абсолютно домашнє свято.

Олег ТЯГНИБОК,
позафракційний:

— У Львові. У мене аж троє дітей, тому не знаю, чи владиться піти в гості. Як

що буде можливість, поїдемо у Карпати, бо там найкраще зустрічати Новий рік.

Володимир ФІАЛКОВСЬКИЙ,
ПЗУ:

— Не знаю. Скоріш усього в окрузі — Новий Каховці і чотирьох сільськогосподарських районах. Треба з людьми зустрічатися. До речі, я там часто буваю...

Борис ОЛІЙНИК,
КПУ:

— Тепер не надаю великого значення цьому святові — роки так миготять...

Олександр РЖАВСЬКИЙ,
«Незалежні»:

— Новий рік я завжди зустрічаю у своїй великій родині. Бо кожен рік — це певні віхи, етапи в нашому житті, ми стаємо дорослішими, мудрішими.

Михайло РАТУШНИЙ,
«Реформи-центр»:

— То таємниця. З друзями, в горах. Треба екзотично зустрічати Новий рік. Один з них ми провели на самій Говерлі.

Іван ПОПЕСКУ,
СДПУ(о):

— Я зустрічаю Різдво 25 грудня в Румунії, 7 січня — у своїх батьків у Чернівецькій області. Половина румунів так зустрічає Різдво, половина — так.

Роман БЕЗСМЕРТНИЙ,
НДП:

— Я не дуже грайливий, щоб попадати в якісь кумедні ситуації в Новий рік...

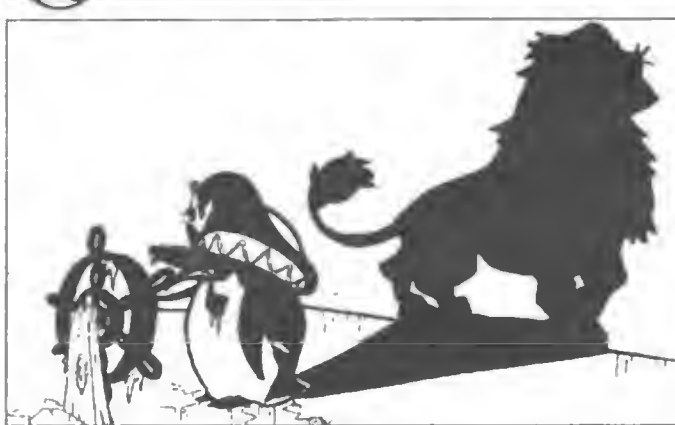
Записала Юліана ШЕВЧУК.

Наша довідка:

Л. Кучма,
П. Симоненко — Леви,
В. Ющенко, О. Мороз — Риби,
В. Чорновіл — Козеріг,
Є. Марчук, П. Лазаренко — Водолії і таке ін.

Напівжарт

І ніякий ти не пінгвін, а претендент на пост капітана цього відморозженого монстра. А що довкола тебе сила-силенна таких самих пінгвінів, то коли б не вони, не було б і «Демократичного». Ти ба! Корму відкопав, пінгвіна за претендента не має. У візерунок на ілюмінаторі капітан хука, щоб розгледіти тебе на крузі. Не сказати б що морський вовк, але, якщо вірити гороскопу, на Лева тягне. А гороскопу хто тепер не вірить! Кажуть, круті пінгвіни з нових навіть персональних астрологів наймають. От і морський Лев персонального має. Кажуть, перепадає тому на горіхи. Бо нема-нема та й наврочить якусь маляню. Мовляв, злигаються демократ Близнюк з демократом Водолиєм і висунуть на вибори пінгвіна Скорпіона, який почне жалити Лева у хвіст і гриву. Сплата за труд — конституційне право пінгвінів чи ні? То чому ж тоді капітан, як гарант цього права, не відповідає за борги перед командою?! Хіба наш «Демократичний» менш демократичний за того, що плаває за океаном? Та Капітан, хоч і зодіакальний Лев, а на крузі такий самий пінгвін, як і інші. А на «Демократичному» кожний пінгвін має право ходити наліво. Навіть їздити. Звісно, якщо ти не претендуєш на капітанський місток і не налаштувався на берег. Пінгвіни вже знають, що Швейцарія походить не від слова швейцар чотиризіркового го-

телю. Астролог, який на криголамах виконував функції третейського судді, перед Левом збивався на нестатутний суржик.

— Нічо страшного, товариш капітан. Ми йдемо своїм курсом, капіталісти — своїм. У них сексуальні домагання — у нас фінансова стабілізація. У них долари — у нас умовні одиниці. У них гамбургери — у нас ковбаса. У нас морський Лев — у них морський Котик. Самі знаєте, що за фрукт... Шварценегер, одне слово. Справді, гроші за працю — це конституційний обов'язок. І ви — гарант Конституції. Але відповідатиме за бор-

ги перед пінгвінами... білий ведмідь. На те він і білий та й ікла має добрячі, як і личить роботодавцеві, на чийх плечах цього року лежатиме основний тягар зі скорочення кадрів на «Демократичному».

— А він ходить у претендентах?

— цікавився капітан.

— У претендентах тільки пінгвіни. І зорі цього року віщують, що рік пройде під знаком Лева.

— Не бреші тільки.

— Йй-бо. Щоб якось Овну зійти на капітанський місток «Демократичного», треба вкоротити віку Тільцю, розквитатися з боргами перед пенсійним фондом Близнят і Стрільців, підкупити Козерога контролним пакетом акцій «Північелскому» і влаштувати Рибу диктором новин на першому каналі телебачення. Самі бачите, Овен не впорається.

Близнюкам годі й пнутися на криголам. Майже все їхнє майно лежить у податковій заставі і ще до виборів вони торгуватимуть снігом. Можете не сумніватися, що до цього часу він розтане геть увесь.

(Закінчення на 20-й стор.).

Григор ЧОРНИЙ.

Мал. Сергія ГОРБОЦЯ.

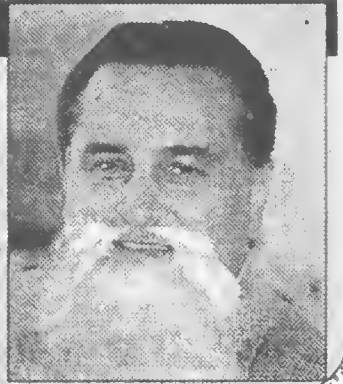
Увага, конкурс!

Шановні читачі! Під рубрикою «А ще був випадок» — не просто інформація про те, що з ким і коли трапилося, а — своєрідний конкурс. Кожного з відомих сучасних діячів, котрі діляться своїми новорічними спогадами, ми закам'юфлювали розкішною «дідморозівською» бородою. Ваше завдання — вгадати, хто під тією бородою. Як тільки вгадаєте — мерщій пишіть нам з поштою «На конкурс». Той, хто надіп'є свою відповідь першим, отримає приз! Отже, увага: конкурсні завдання — на 3-й, 5-й, 7-й, 9-й, 15-й, 17-й, 19-й та 24-й сторінках сьогоднішнього номера!

А ще був випадок

— Яюсь з друзями застрягли в ліфті. Забагато людей зайшло в нього, і ми там добряче зустріли Новий рік...

Заклики до першого дня Нового року

— Нехай зарплата збільшиться ще на один нуль, а інфляція отримає тільки пару дуль!

✓ Рівне

Директор — людина клубна

З ініціативи міської влади у Рівному створено клуб директорів. Його раду, до складу якої увійшли 19 чоловік, очолив керівник фірми «Реноме» Віктор Матчук.

Нове об'єднання покликане сприяти розв'язанню гострих місцевих проблем. На установчих зборах міський голова Рівного Віктор Чайка попросив директорів «скинутися» й доомогти у спорудженні пам'ятника Тарасові Шевченку.

✓ Донецьк

У цих стінах і лікуватися — задоволення

Справила новосілля дитяча лікарня, що в Куйбишевському районі обласного центру. Опіку над закладом узяв колектив донецької шахти імені Засядька, здійснивши реконструкцію колишнього дитсадку і «начинивши» приміщення обладнанням і меблями. Нині лікарня стала рідною домівкою для 26 покинутих малюків. Тут також розмістився центр лікування ВІЛ-інфікованих дітей. Ремонт названого соціального закладу — лише один із наказів, даних виборцями народному депутату України Юхимі Звягільському. А днями завдяки депутатам й колективу шахти ще одна мрія стала дійсністю: до віддаленого селища імені Фрунзе прийшов газ. Відтепер 493 приватні будинки, де мешкають переважно люди похилого віку, отримали блакитне паливо.

✓ Кіровоград

Що хвилює молодь?

Науково-практична конференція, присвячена 60-річчю створення Кіровоградської області, відбулася у місцевому державному педагогічному університеті імені В. Винниченка. Майбутні вчителі історії обговорили проблеми археологічних досліджень Центральної України, заселення Єлисаветградщини, утворення етнічної карти області.

✓ Полтава

Корисна суміш для мам

Перші три тонни сухої молочної суміші «Фемілакс-1» зійшли з конвеєра консервного цеху ВАТ «Хорольський молочноконсервний комбінат дитячих продуктів». Вона призначена передовсім для вагітних жінок і матерів, які годують немовлят. Виготовляється із високоякісного, екологічно чистого молока, кукурудзяної олії, вітамінів та харчових волокон. «Фемілакс-1» придатний до вживання і як напій, і для приготування страв.

✓ Вінниця

Не до сміху

Не дуже весело розпочалися традиційні дні гумору Степана Руданського на батьківщині поета, у селі Хомутинці Калинівського району. Весь тягар організації заходів, приурочених до 165-х роковин автора відомих співомовок, ліг на плечі місцевого господарства, яке до того ж опікується музеєм поета. Коштів не можуть знайти навіть для літературної премії.

Аби підтримати господарів, учасники двів пустили по колу шапку (її роль, щоправда, виконував літровий слоїк). Зібрані у такий спосіб гроші стали першим внеском до нового фонду Степана Руданського, сміх якого, впевнені його земляки, звучатиме за будь-яких обставин.

Петро ПОРОШЕНКО:

«Треба любити всіх...»

Цінності на зламі століть

Якщо чесно — розмова не клеїлася. Петро Порошенко відповідав, старанно підбираючи слова, — жодного зайвого, все вивірене, продумане: гładесенько-рівнесенько. Щоправда, бесіду постійно перебивали телефонні дзвінки. Та й сам він мав обмаль часу — розпочиналося засідання Комітету Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльності. Отож коли він запропонував зустрітися вдруге, я не заперечував. Навпаки — прийняв цю пропозицію з полегшенням...

«У кожного своя доля і свій шлях широкий». Але що спонукає, скажімо, провітаючи ділову людину міняти бутерброд бізнесмена, на якому сам регулює товщину масла, на щоденний важкий і навіть глевкий хліб політика? Побутує зазвичай у суспільстві думка — заради бізнесу, заради примноження капіталів, врешті заради «даху» для капіталів. Але ж Петро Порошенко заперечує цю тезу. Йому не потрібні гроші заради грошей, йому не потрібні владні покровителі — справа поставлена на ноги міцно: сходять на воду кораблі, радують дівчорі ласощами кондитерські фабрики, перевозять пасажирів таксі. Він і його товариші розвивали насамперед виробництво. Отож, як кажуть, ця версія відпадає.

Сам Петро Порошенко твердить, що у велику політику він пішов, бо зрозумів, що за нинішнього законодавчого поля воза української економіки з місця не зрушити, а йому набридло товктися у боло-

ті рішень, прийнятих дилетантами. Та й взагалі, якщо ошчасливити — то всіх, одразу. Недаремно при наступній зустрічі він скаже про майбутнє своєї кар'єри політика:

— Якщо зможу щось зробити для своїх виборців — продовжу.

Але ж легко любити все людство одразу, важче — полюбити одну людину. Такою цитатою спробував заперечити йому автор цих рядків, коли мова зайшла про вічні цінності: зло і добро. І почув у відповідь:

— Треба любити всіх...

І що заперечити? Особливо коли поряд помічник народного депутата намагається зруйнувати стіну чиновницької байдужості і безпорадності. Не знає, не хоче знати той, скільки дітей-сиріт в Україні перебувають у дитячих будинках і школах-інтернатах. Хоча саме управління цього чиновника опікується у міністерстві соціальної політики цими закладами. Хоча саме він має знати, що будь-яка організація — чи то підприєм-

ство, чи то чийсь фонд — відповідно до чинного законодавства повинні свої подарунки до Нового року роздавати за списками дітей-сиріт і актами прийомки і здачі новорічних подарунків.

Врешті Петро Порошенко не витримує і бере трубку сам:

— Я сподіваюся, у вас є хоч адреси і номери телефонів дитячих будинків і шкіл-інтернатів. Наші люди зв'яжуться з ними самі і зроблять усс.

Однак, виявляється, немає таких списків у міністерстві, вони є лише у відповідних обласних управліннях...

Власне, цей епізод не стільки характеристика тези мого героя про те, що треба любити всіх, скільки підтвердження правильності зміни сфери його діяльності.

І все ж, прагнення подарувати дітям-сиротам повноцінне новорічне свято, схоже, виникло у Петра Порошенка не випадково. Як не випадково зі слів «Ленінської кузні» зійшов на воду риболовецький траулер, названий «Михайло Порошенко».

— Це — пропозиція замовника, який доволі тісно працював з моїм братом Михайлом, котрий трагічно загинув два роки тому, — пояснює Петро Порошенко.

Але вже перед початком нашої повторної зустрічі я звернув увагу на білий

Родинне дерево — пам'ять поколінь

стандартний листок паперу, що лежав на довгому столі засідань, на якому у прямокутниках були випсані прізвища, імена і по батькові людей. І були вони пов'язані між собою прямими лініями. Угорі листка — імена наймолодших Порошенків. Родовід. Звідки і коли пішло родинне дерево — пам'ять поколінь.

А мій співрозмовник одразу застеріг:

— Не варто проводити паралелі з якимись «новими росіянами», які шукають дворянське чи інше коріння. Рід Порошенків — скромні прості сільські люди. У всякому разі, я належу до другого покоління, котре живе і працює у місті.

А з цією думкою мого співрозмовника, гадаю, погодяться усі:

— Проте кожен мусить знати, хто і звідки пішов, де його коріння.

Володимир КОРОЛЮК.

Що нового для старих?

Як відомо, Генеральна Асамблея ООН оголосила 1999 рік Міжнародним роком людей похилого віку. У концепції цього рішення підкреслюється його головна мета: привернути увагу світової громадськості до життя в кожній країні старих людей, їх індивідуального становища, відносин між різними поколіннями, зв'язку між розвитком і старінням населення. А особливе завдання — сприяти реалізації принципів ООН, практичних програм і заходів щодо соціального захисту старшого покоління.

У червні 1998 року розпорядженням Кабінету міністрів і в Україні було створено Національний комітет з підготовки та проведення Міжнародного року людей похилого віку. Очолив його тодішній віце-прем'єр, а нинішній керівник президентської служби М. Білоболюцький. На папері комітет існує вже півроку, а діла — кіт наплакав. Рік розпочався, а чіткої програми дій у нашій державі й досі немає. Про це пишуть люди до газети, йшлося і на засіданні «круглого столу», проведеному нещодавно за ініціативою Ради ветеранів України і Міністерства праці та соціальної політики.

— Президія нашої ради спільно з міністерством, — сказав у своєму виступі перед учасниками «круглого столу» голова республіканської ветеранської організації І. Герасимов, — ініціювали цю зустріч, розраховуючи на опрацювання дійових заходів для врятування старшого покоління, яке опинилося у надзвичайно скрутному становищі.

На Україні нині 14,5 мільйона пенсіонерів. Це — 28,7 відсотка населення. 26 мільйонів наших громадян живе нині нижче межі малозабезпеченості. Майже 90 відсотків ветеранів війни і

праці одержують мізерну пенсію — від 37 до 70 гривень. Та й ту держава своєчасно не сплачує. Звідси масове зубожіння, голоднеччя, передчасна смерть людей похилого віку. Врховна Рада прийняла ряд законодавчих актів на захист ветеранів війни і праці, Збройних сил, встановила для них пільги на медичне, житлове, транспортне та інше обслуговування, але зусиллями державних чиновників майже всі ці закони зведені нанівець — не діють.

Учасники «круглого столу» подали до уряду і президентові ряд конкретних пропозицій, які, на їхню думку, варто здійснити в Міжнародний рік людей похилого віку. Зокрема, Рада ветеранів України вважає необхідним:

— посилити державний контроль за виконанням законів щодо захисту ветеранів війни, праці і Збройних сил;

— повернути літнім людям їхні заощадження в Ощадбанку, проіндексовані на 1.01.1992 року, дозволити з цих заощаджень оплачувати житлово-комунальні, ритуальні та інші послуги;

— створити громадський фонд протягунку ветеранів та інших літніх людей;

— прийняти закон про увічнення пам'яті загиблих при захисті Батьківщини, здійснити ряд інших важливих заходів.

Численні пропозиції на захист людей літнього віку внесли також інші учасники «круглого столу», зокрема міністр праці та соціальної політики І. Сохань, керівники парламентських комітетів В. Луценко і Є. Марчук, представники громадських організацій.

З Міжнародним роком людей похилого віку, шановні ветерани війни, праці, Збройних сил!

Володимир ЧЕРКАС.

1999 — Міжнародний рік людей похилого віку

Майстра гріє не кожух, а веселий, добрий дух

Антону Штепі, народному художникові України, різьбярєві, виповнилося цього року 95 літ! Його вітали всі — від земляків у рідній Сваричівці на Чернігівщині до самого Президента. У Києві відкрилася велика виставка творів майстра. Звісно, вона не змогла вмістити всього, чим він знаменитий. Було йому дев'ять років, коли побачив на картинці велосипед — і тут же змайстрував з дерева такий самий, і катався на ньому по селу! А потім побачив паровоз — теж на картинці — й зробив свій, з дерева, різних залізяз та гільз, що лишилися по війні. Той паровоз не потребував колій й демонструвався на сільгоспвиставці 1927 року. Музичні інструменти теж залюбки майстрував. Ну, а про дерев'яні скульптури Штепі чи варто й говорити — кожна з них є справжньою перлиною народного мистецтва. Отже, унікальний чоловік — і віком, і духом, і талантами. Лиш пенсія у нього — така як у всіх...

Григорій МЕСТЕЧКІН.

Мал. Сергія ГОРЮБЦЯ.

І став брат пароплавом

Усе життя він виправдовувався за минуле...

Я «незручний»
і ніколи не був «зручним»,
завжди говорив різко,
по-шахтарському

Його мати, залізна більшовичка, завжди ходила в чорній шкіряній з пістолетом за поясом. Пересторога не зайва: чимало дворів у селі були розкуркулені її твердою рукою. Коли одного вечора хтось розбив шибку з надвору товстою колодою, жінка, не вагаючись, вихопила гранату і кинула у вікно.

Коли Степанові було дев'ять років, за матір'ю прийшли невідомі люди і забрали з собою. Потім дітям із батьком дозволили відвідати її у лікарні. Замість коси у руку товщиною були обстрижені пасма, а на змарнілому обличчі не лишилося й сліду колишньої впевненості. За кілька днів мамі не стало. Це був 1932 рік. Починалася «велика чистка».

— Мені бабуся перед війною сказала: іди, не бійся, пройдиш і Крим, і Рим, і живим залишишся. А двох моїх братів уже так хрестила, так хрестила! Ти, каже, втонеш, а тебе вб'ють. Так і сталося, як бабуся напроочила. Один брат втонув при форсуванні Дунаю, другий — загинув у бою. А я повернувся.

Мабуть, шанс залишитися в живих доля вважала достатньо щедрих для Степана Семеновича Скларука подарунком. Бо протягом років піддавала нещадним випробуванням, не поспішаючи винагороджувати. «Прикро», — скаже потім мій співрозмовник.

На війну він пішов залізничником. Під Харковом поїзд потрапив під бомбардування. Полон, концтабір у Польщі, вавлонське стовпотворіння народів, мов і доль.

Коли фронт просунувся на захід, Степана Семеновича разом з іншими полоненими перевели на роботу до шпиталю — носити поранених. Пациєнтів прибувало з кожним днем. Але дивно —

смертельно поранений ворог не викликав ненависті, хоча й залишався ворогом.

Коли всі палати й коридори були переповнені, привезли важко пораненого майора, якому негайно знадобилося переливання крові. Запаси її у шпиталі давно вичерпалися, серед медичних працівників не було жодного, у кого б знайшлася кров потрібної групи. Дивлячись на чуже понівечене тіло, в якому неблаганно згасала поточка життя, Скларук не витримав і простягнув оголену руку: «Беріть мою!» Група виявилася саме та, збіг, який важко назвати випадковим.

— Думав, він німецький майор, — згадує Степан Семенович, — а він виявився нашим, донським казаком, який воював на боці німців. Говорив: «Я не ворог Росії, я ворог більшовизму». За порятунку віддавав мені сповна. Витягнув із табору, де я ледь не сконав, влаштував до бауера на ферму. Ваші, каже, придуть з дня на день, тож сиди тихо, причаїся, щоб тебе німці не пристрелили.

Уже після війни Скларук невпинно розшукував свого друга Міхеля (так він звав себе називати), надсилав запити до архівів, навіть Гельмуту Колю написав. Після листа до канцлера в Німеччині відшукали професора, який на той час працював у шпиталі.

Проте старий лікар лише розвів руками: хіба через п'ятдесят років усіх згадаєш...

Розмовляємо при свічках. Електрики в хаті немає з самого ранку. Як на біду, мовчить і телефон, чому — невідомо. Ссліше шахти «Трулівська» — край обласного центру. Після війни ці будиночки складали власними руками гірники, що працювали поруч. Сьогодні тут доживають віку старенькі та недужі. Багато хто роками прикутий до ліжка. Допомогти нема кому, крім таких самих сусідів. Степан Семенович — із тих, хто не втомлюється просити й вимагати за своїх ветеранів.

— Я «незручний» і ніколи не був «зручним», завжди говорив різко, по-шахтарському. А інакше тебе й слухати ніхто не буде. Недавно ховали товариша, колишнього комбрига — така людина! Приїхали на кладовище домолятися, а там одна нам одразу: «Місінь нема!» І поглядом оцінює: мовляв, що з цих візьмеш? Не витримав, схопив її обома руками та як штурхону — прямо в могилу! «Як це — для комбрига місія нема?» Сказаний! Сам знайшов ділянку, сам відміряв і звелів копати. І ніхто рота не посмів розкрити. Так і поховали.

Тутешні цвинтарі давно закриті, і бідолашним старим, які так і не змогли знайти себе в новому житті, не легше відшукати місця для вічного притулку. Степан Скларук, активіст районної ради ветеранів, вважає «похоронну» проблему однією з найголовніших. Друга біда — телефони. Дя-

кувати міському голові Володимиру Рибаку, за кабель уже заплачено, стовпи ставлять, і незабаром усі лежачі пенсіонери й інваліди війни у селищі отримають засіб зв'язку. Для цих людей телефон — далеко не розкіш.

З Марією Кузьмівною, своєю «лялечкою», як він її називає, разом уже п'ятдесят років. Познайомились у далекому 48-му, коли обидва приїхали відновлювати шахти Донбасу. Народжений у селі хлопець став гірником. Тут, на «Трулівській», у складі бригади двічі Героя Союзу Івана Стрельченка, не покладаючи рук трудився багато років.

— Пропонували вступити до партії. Я відкрито сказав: моє минуле ще не очищене. Комуністом бути не можу, хоча себе ним вважаю.

... Це була друга танкова армія, 35-та механізована бригада.

Іх називали «чорнопогонниками» — смертниками, які кров'ю змивали провини перд Батьківщиною. «Навіщо здавався в полон?» Гіркота образи витісняла солодку радість звільнення, і змушувала визнавати злочин, якого не було.

Війну він закінчив із солдатською відзнакою — медаллю за «За відвагу». А що живий залишився — значить, так було потрібно. Німеччина капітулювала в день його народження 2 травня. Розчулений командуючий пригостив шампанським Скларука та ще одного бійця батальйону. Шипуче вино приємно туманило голову, і хотілося красивого свята, і він уцілів, і кінць усьому страшному, нелюдському і жорсткому, здавалося, зовсім кошту.

Ліна КУЩ.

На знімку: Степан Скларук з онуками.

Нас витісняють навіть з власного ринку

Точка зору

16 січня 1997 року Верховна Рада України схвалила Концепцію (основи державної політики) національної безпеки України. Серед основних напрямів державної політики національної безпеки України в економічній сфері — контроль за експортно-імпоротною діяльністю, спрямований на підтримку важливих для України пріоритетів та захист вітчизняного виробника.

Уже тепер Україна належить до числа країн, надзвичайно залежних від зовнішнього ринку. Так, у 1997 р. 40 % українського ВВП було реалізовано за кордоном. В Японії ця цифра становить 10 %, Польщі — 19 %, Франції — 20 %. Тобто вже зараз Україна без формального членства в ГАТТ/СОТ набагато інтенсивніше бере участь у міжнародній торгівлі, ніж багато її партнерів. Аналіз ситуації, яка складається в результаті інтеграції України у світову економічну систему, свідчить про домінування на внутрішньому ринку готової імпортованої продукції при збереженні сировинного характеру українського експорту. В умовах жорсткої конкуренції на світових ринках торгові партнери України проводять цілеспрямовану політику, виходячи виключно з власних національних інтересів. Досвід останніх років чітко показав, що торгові партнери України не поспішають відкривати свої ринки для українських товарів у відповідь на створення сприятливих умов для імпорту товарів з боку України. Використовуючи складне економічне становище, торгові партнери посилюють тиск на Україну з метою відмови від державного регулювання доступу на ринок, передусім відмови від регулювання зовнішньої торгівлі. На жаль, в Україні створене економічне середовище, в якому прибутковим видом економічної діяльності є перепродаж імпортованої продукції. Для подальшої лібералізації доступу на український ринок торгові партнери спираються на своїх представників в Україні і кола, які з ними тісно пов'язані, зокрема комерційними інтересами. Суспільству нав'язують думку, що Україна має заново пройти шлях економічного розвитку, починаючи з етапу накопичення капіталу за рахунок торгівлі імпортом кращим. Тим самим Україну відкидають у її історичному і економічному розвитку на межі 15 сторіччя — в епоху «великих географічних відкриттів».

Розширення обсягів імпорту ініціює також і тінізацію економіки. Про це свідчать чинники контрабандного ввезення імпортованої продукції, заниження митної вартості товарів, несплата податків. Виробництво імпортованої продукції, по суті, дотується з українського бюджету, коли продукція спільних підприємств звільняється від сплати податків, акцизів, не проходить сертифікацію. Тобто створюються сприятливі умови для витіснення з власного ринку українського виробника за рахунок недобросовісної конкуренції. Прибутки від імпорту спрямовуються на створення умов для ще більшого розширення імпорту в Україні. Як наслідок — відбувається деіндустріалізація держави через поглиблення кризи високотехнологічних та переробних галузей, перет-

ворення України на постачальника дешевої сировини. При цьому формуються і відповідна структура товарообміну, в якій, наприклад, експортна продукція вітчизняного машинобудування становить менш як 10% і її частка постійно зменшується.

В умовах сучасної кризи роль держави ще більше посилюється, оскільки вона мусить забезпечити підтримку національного виробника. Стимулювати експорт мають передусім податкова і кредитна політика держави через відповідне субсидування експорту, реструктуризацію заборгованості, а також створення умов для добросовісної конкуренції. Натомість в Україні податкова і кредитна політика фактично створюють перешкоди для експорту. Держава надає гарантії для товарних кредитів, стимулюючи імпорту і збільшуючи державний борг на 2,3 млрд. доларів.

Приєднання України до ГАТТ/СОТ відбувається без глибокого аналізу наслідків для української економіки від вступу до цієї організації, завчасного створення і впровадження конкретних захисних механізмів, передбачених угодами ГАТТ/СОТ.

За перше півріччя 1998 року основу українського експорту становили чорні метали та продукція з них — 39,61%. Це три чверті продукції української металургії, але впродовж останніх років розпочато низку антидемпінгових розслідувань проти українських виробників сталопрокату в США, Індонезії тощо. В той самий час в Україні відсутні закони, що захищають виробника від іноземного демпінгу. Відсутні також механізми захисту від субсидованих поставок. Наприклад, причиною успішного проникнення сільськогосподарської продукції з ЄС на ринок України є дотації Євросоюзу. Угоди ГАТТ/СОТ дають можливість захисту від демпінгу і субсидованих поставок. Проте ці можливості в Україні не використовуються. До Верховної Ради України поданий комплект з 6 законів, які мають захистити вітчизняного виробника від недобросовісної конкуренції, але вони є недосконалими і потребують доопрацювання. Зокрема, в проекті закону України «Про єдиний митний тариф» передбачено справляння компенсаційного мита, у разі вивезення за межі митної території України товарів, для виробництва або експорту яких прямо чи побічно використовувалася субсидія, що може бути використано проти українських експортерів і завдати їм значної шкоди.

Слід відзначити, що в Угоді про субсидії та компенсаційні заходи ГАТТ/СОТ обмеження щодо експорту відсутні. В межах ГАТТ/СОТ є можливості кількісних обмежень імпорту. Проте Указ Президента України «Про порядок застосування обмежень імпорту товару відповідно до норм і принципів системи ГАТТ/СОТ» від 27.07.96 р. за два з половиною роки так і не був застосований.

Україна в односторонньому порядку відмовилася від застосування нетарифного кількісного обмеження не тільки імпортованих, а й експортних товарів (згідно з УПС можливість застосування квот для імпортованої продукції з ЄС закінчується 31.12.98 р.), хоча це передбачено ГАТТ/СОТ.

Прикладом занепаду цілої галузі внаслідок неадекватного державного регулювання є переробка насіння соняшнику і виробництво олії. Не реалізуються відповідні положення

Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції». Фактично з України вивозиться все насіння соняшнику, а ввозиться уже готова продукція.

Держстандарт України вважає, що українська сторона також має розглядати вступ до ГАТТ/СОТ як інструмент для досягнення конкретних зовнішньоекономічних цілей, передусім підтримки конкретних галузей економіки України. Виходячи з цього, Держстандарт створив і розвиває державну систему сертифікації як технічний бар'єр для захисту внутрішнього ринку відповідно до принципів ГАТТ/СОТ. Саме тому ця система останнім часом зазнає шаленого тиску з боку окремих торгових партнерів України, імпортерів та кіл, які виражають їхні інтереси всередині держави.

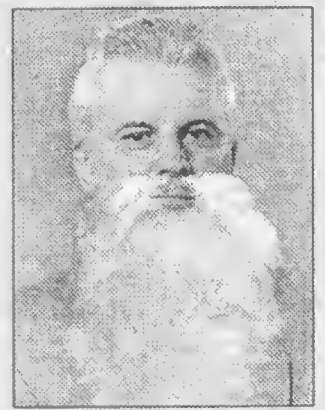
Забезпечити економічну безпеку держави, реальну підтримку вітчизняного виробника можна лише через проведення єдиної державної політики, спрямованої на вихід з кризи, стабілізацію економічної ситуації. Це може бути національна стратегія економічної безпеки, яка матиме короткострокові, середньострокові і довгострокові цілі і конкретні механізми їх досягнення.

Тетяна КИСІЛЬОВА,
голова Держстандарту України.

А ще був випадок

— У мене два найяскравіші спогади про зустріч Нового року. Один — з дитинства. Дід каже мені: «Ходімо, хлопче, поклечемо Мороза!» І ось ніч, мороз, світять зорі, місяць, а ми з дідом виходимо на вулицю села, йдемо до клуні. Дід стоїть і гукає: «Морозе, Морозе! Ходи вечеряти!» Це для мене було якесь передчуття, сповнене романтизму, таємниці. Я стою, оглядаюся: де той Мороз, звідкіль він з'явиться?

Другий спогад — зустріч 1991 року. І не в тому навіть річ — це був перший Новий рік незалежної України. 22 грудня повернувся з Алма-Ати після Біловезької угоди, де Горбачов склав свої повноваження як Президент СРСР. То був час ейфорії, ми вірили, що в Українській державі все буде значно легше, без суперечностей. Але ми не мали досвіду, не відчували внутрішніх проблем. Вірили, що прийде незалежність, демократія і люди швидко стануть багатими. Та, мабуть, завищили свої очікування. Життя потім показало, що очікування та реальність розійшлися, і не в усіх вистачило мужності, волі, сили і духу витримати цей розрив. Нині він особливо гостро відчувається на тлі того, що деякі сили підіграють його. Немає єдності влади, народу і ідеї. Тому настрій у мене, скажу відверто, поганий. Але у мене є віра і надія, що обов'язково виберемося.

Заклики до першого дня Нового року

Хай хліборобу та гірнику
будуть по кишені імпортові
«тачки», а злодії та рекетири
хай лаять рачки!

✓ Дніпропетровськ

Соціально захищена аптека

Благодійний фонд соціального захисту населення та соціальних програм Дніпропетровської міськради відкрив аптеку, де за зниженими цінами продають ліки й медикаменти пенсіонерам, інвалідам, ветеранам та іншим стражданим категоріям громадян. В окремих випадках безплатно «отоварюють» рецепти найбільш нужденних.

✓ Черкаси

«Лілея» квітне цілий рік

Фермерське господарство «Лілея» Івана Веретільника з Драбівського району — одне з кращих в області. Маючи у постійному користуванні близько 50 гектарів орної землі та 12 гектарів пасовищ, Іван Денисович ще орендує землю у сусідньому сільгоспідприємстві й вирощує колоскові, технічні та овочеві культури. Середня врожайність зернових у «Лілеї» — 38 центнерів з гектара, цукрових буряків — 350, капуста — 320 центнерів на гектар. У господарстві власний машинно-тракторний парк, зернотоки, ангар.

Починаючи з 1992 року, коли ветеринарний лікар, випускник Української сільськогосподарської академії Іван Веретільник заснував «Лілею», — господарство отримує стабільні прибутки, а кілька десятків його працівників — роботу у добру зарплату. І, звичайно, районний бюджет щомісяця поповнюється за рахунок фермерських внесків.

✓ Кіровоград

Серп чи молот?

За два роки пройшов шлях від кульмана до дослідно-промислової партії вітчизняний зернозбиральний комбайн «Лан». У наступному році трудівники одноименого концерну планують випустити вже триста машин. Таку цифру називали на параді з питань виробництва сільгосптехніки, що відбулася в Олександрії Кіровоградської області. Заводи місцевого концерну «Лан» того дня відвідали представники майже півсотні машинобудівних підприємств, причетних до народження комбайна. На суд численних делегацій було представлено цілу «лінійку готовності», на якій вишикувалися дослідні і перші серійні зразки сільгосптехніки, виробленої на підприємствах Кіровоградщини.

Учасники зустрічі віддали належне обраній концерном «Лан» ідеології. Олександрійці на чолі з директором «Автоштампу» Віктором Сасенком згуртували навколо себе чотири десятки занепадаючих вітчизняних підприємств. Це тепер вони комплектують комбайни усіма необхідними системами. А спочатку замовлення на кожен вузол чи агрегат робили відразу на кількох заводах, щоб потім можна було обрати найякісніший. Державні випробування, успішно пройдені «Ланом» влітку, підтверджують правильність такої стратегії. На нараді пролунало й таке: в році, що минає, в рахунок оплати імпортові сільгосптехніки, з України вивезено 6 млн. тонн пшениці, а виростили лише 14 млн. тонн. Чи не вигідніше було б найняти на ці гроші кілька десятків тисяч безробітних з серпами?

✓ Луцьк

Прийшов. Зрубав. Посадив

Упродовж останніх десяти років працівник Стеблівського лісництва, що належить Ковельському спеціалізованому лісгосподарському акціонерному товариству «Тур», Ярослав Васильюк виростив більш як шість тисяч ялинок. Одну з лісових красунь, посаджених власноруч, перед Новим роком він приносить додому, святково прикрашає її. А навесні на тому самому місці садить нову. Як сказав директор товариства «Тур» Віталій Полухович, так роблять усі лісівники їхнього підприємства. Щороку тут висаджують 8—9 тисяч молоденьких ялинок.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Новорічна піч. Українське село. Двері однієї хати з гуркотом відчиняються, до кімнати ввалюється німецький солдат і гукає до господині:

— Бабка! Млеко, яйки, курка, шнапс!

Перелякана бабка:

— Та ти що, лебедику, ми самі давно такого не бачили.

— Нерозумна жінка, це все я тобі привіз! Гуманітарна допомога.

Так ось. Поки що це не наш сюжет. У Новорічну піч 99-го таке аж ніяк не може відбуватися. Бо он він, святковий стіл. На ньому яйки, курка, шнапс — і ще багато чого «Made in українського». Якщо і прапляється тут якийсь «Uncle Vance», то випадково. На

Усі ми під знаком Овна

Гороскопістів цим багато. Зненацька ним став і ваш кореспондент, якому небо відкрило свої секрети. Милувався він якось узимку з вікна хатинки сільським нічним краєвидом, і раптом зірки почали віщувати. Добре — під рукою трапився аркуш паперу і олівець. Вийшла якась фантазмагорія. Власне, як і усе, що відбувається тепер у сільгоспвиробництві...

Агроскоп з 1 січня 1999-го по 1 січня 2000 року

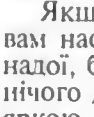
Овен. За агроскопом до цього знаку відносяться урядовці, посадовці та чиновники міністерств, відомств, обласних, районних держадміністрацій. Їм на роду написано дбати, аби Леви (див. Лев) були ситі, тоді й Овни будуть цілі. Оскільки рік вогняного Кота охмарений можливими цовозмінами на «горниці» президентської вертикалі, то й переймається своїми службовими обов'язками представниками цього знаку належить ретельніше. Овнам — головам обл- та райдержадміністрацій належить, як ніколи, організувати поповнення Пенсійного фонду, а керівній ланці МІНАПК потрібно до виборів подбати про високі контрольні показники виробництва, відгодованого та надоеного. Щоправда, не завжди варто сліпо молитися на старого кволого Лева, якому розташування зірок на небосхилі світить відходом від політичних справ. Правильно зроблена ставка саме прийдешнього року передбачає для Овна можливе просування по службі, а неправильна — навпаки.

Якщо у Новорічну ніч наснитися картопля — погана прикмета: або навесні посадять, або восени приберуть.

Телець. Вам, тваринники сільгоспідприємств громадського сектора (у народі — колгоспів), наступного року зірки обіцяють полегшення. У зв'язку з виборними процесами деінде і час від часу навіть зароблене вашому братові платити муть на півроку раніше, ніж очікувалося. Одного дня в годину післяобіднього доїння на фермі зненацька з'явиться хтось із Левів зі світою. Не варто тоді одразу кидати білона і терміново шукати хліб-сіль — такого добра у нього вистачає. Якщо Лева величають Леонідом Даниловичем — не лякайтеся. Він приїхав допомогти. Корів, щоправда, не доїтме. А от про зарплату, яку зненацька роздавали саме в ніч перед його візитом, обов'язково поцікавиться. Потім, звісно, поагітує за нині діючого конституційного гаранта — не без цього. Наобізнане усілякого добра повну жменю на випадок переобрання і поїде пропонувати себе іншому електорату. Нічого не поробиш — така у нього служба.

Якщо напередодні прийдешнього року вам наснитися картопля, а також ферма, надові, безгрошів'я та інші реалії життя — нічого дивного. Просто ви працюєте дояркою.

Близнята. До цього знаку згідно з агроскопом належать усі без винятку ксривники колективних господарств (у народі — голови колгоспів, радгоспів, спецгоспів та інших «госпів»). Якщо ви підпадаєте під цю категорію, 1999-й — ваш рік. По-перше, зірки віщують державну грошову амністію, тобто боргову реструктуризацію та «податкові канікули». По-друге, гарантують державну підтримку: на село, у зв'язку з виборними процесами під врожай на вигідних умовах надходять пально-мастильні матеріали, добрива, техніка та інші необхідні ресурси. По-третє, обіцяють «наїзди» з добрими намірами Левів усіх мастей, не байдужих до голосів сільського електорату. Тут важливо не розгубитися, гарно звіра зустріти, добре провести, підтримку пообіцяти і, головне, вчасно щось попросити.

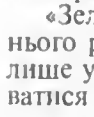
Окрім Левів, зірки радять представникам цього знаку активно заручатися підтримкою Овнів, тобто урядовців та посадовців, не забувати про Раків — податківців, і обминати тих Козерогів (за знаком

— підприємців), яким заборгували. З боку останніх передбачаються «наїзди» з недобрими намірами.

Якщо раптом Близнятові в Новорічну піч наснитися, що він уже не ксривник господарства (а третього будинку так і не звів) — не треба впадати у відчай. Варто, поки при посаді, розпочати здійснювати омріяне. 1999-й — рік котелжів, грошей і закордонних поїздок для вас і ваших рідних. Це у випадку, якщо не будити у Левові і, навіть, в Овні звіра.

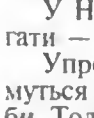
Рак. Для податківців, працівників різних контролюючих органів та інших представників цього знаку рік, що надходить, виявиться не надто сприятливим. Скрута приїде до них через усвідення на селі з 1 січня фіксованого податку. Відтоді занудять Раки, бо коштів стригнуть менше і для себе, і для казни. Ще один негаразд, який переслідуватиме знак упродовж усього наступного року — безробіття. Про це віщують не лише зірки, а й можновладці, які пригрозили скоротити «податкове плем'я» мінімум удвічі. А хто втримається при дохідній справі й надалі — потерпить від пікантної ситуації. З одного боку, напередодні виборів легітимний Лев відганятиме Раків від Тильців, Близнят, Дів, Терезів та Риб, тобто товаровиробників та переробників, а з другого — утискатиме за те, що мало «настригли».

«Зелені», так щоб багато, прийдешнього року Раки здебільшого бачитимуть лише уві сні. Доведеться масово користуватися валютними зазначками і сподіватися, що опісля виборів усе повернеться на круги своя.

Лев. Вам, Леви, тобто президент та кандидати на цю посаду, зірки віщують вояжі на периферію: численні зустрічі з аграрниками, фотографування на фермах з доярками, братання з механізаторами, ручання за головами колгоспів та інші притаманні виборчому марафону речі. Прийдешній рік пов'язаний з великими фінансовими витратами. Втім, грошові неприємності представники цього знаку, як завжди, мужньо здолають. Позичкодавці та співчуваючі знайдуться, вірогідно, серед Козерогів (підприємців), Скорпіонів (представників міжнародних фінансових структур), а можливо, якась бананова республіка підсобить.

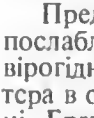

У Новорічну ніч краще взагалі не лягати — а то таке наснитися...

Упродовж року час від часу траплятимуться напади політичної зіркової хвороби. Тоді варто пам'ятати: вас, Левів, багато, а геніальний — один. Лев Миколайович Толстой.

Діва. Під цим знаком, за агроскопом, живуть землероби колективних підприємств. Люди, треба зазначити, самовідавні, на всі руки майстри і незамінні. Кожен з них у президенті — хоч зараз, і якщо треба, навіть безплатно покреує державою. А от президент розкидати гній, копирсатися в землі або повзати по під трактором навіть за великі гроші не стане.

Представникам цього знаку рік обіцяє послаблення і навіть ділові пропозиції: вірогідно, пропонуватимуть якогось бартера в обмін на голос на виборчій дільниці. Брати варто не роздумуючи — бо коли ще щось даватимуть.

Зірки віщують дівам багацько трудових буднів і хліборобських зверхень. Проте провідною проблемою в наступному році й надалі залишатиметься фінансова. Позичкодавці, коли і знайдуться, то лише сусіди, якщо в них буде нія позичати.

Якщо вам наснитися прибутки, державна підтримка, нові трактори і комбайни, розкішний будинок, а коли прокинувся — все це у вас є, значить, ви хлібороб не наш, а закордонний.

Терези. Працівникам переробних підприємств зірки віщують збагачення. Заборгованість у зарплатах поволі погашатимуть — лише торби вчасно готуйте. Вам, робітники цукроварень, платитимуть солодким піском, хлібокомбінатів —

славу попрацював вітчизняний товаровиробник. Живий, курилка, незважаючи на «протекціонізм» нашенького чиновника, який керується механізмами, лише йому вигідними: підтримує годувальника за рахунок споживача і навпаки. Їхній фермер Ганс від такої наружності давно б загинув. Наш годувальник, виходячи з настільного асортименту, не лише вижив, а, усім горе-керівникам назло, навіть загартувався.

А тепер палемо в чарку горілки. Десь вона тут, ближче до середини столу. Можна вина або ще чогось, але так, щоб українського. У другу руку візьмемо огірка чи шмат ковбаси, чи сала з хлібом, байдуже що, аби вітчизняне. І, поки при пам'яті, — ху... Тобто за вирощення, відгодоване, надосие та сказане. Привід як-не-як...

борошном, олієнь — олією та шротом, молокозаводів... — ну, самі знаєте.

Обов'язково здивається з якимось Левом живцем. А може, й з усіма. По черзі. На вашому виробництві вони зустрічатимуться з колективом, поважно розгублюватимуть у білих халатах цехами. А потім, дивуючися такому занпаду, державній безхребетності та незавантаженості потужностей, багатозначно підніматимуть нерсти своїх правниці і здивовано виголошуватимуть вікопомне: «Так тут же без державної підтримки не обійтись!». І гасло «Політику протекціонізму — у життя» пронесуть через увесь виборний марафон.

Думки про безгрошів'я женіть — краще перейматися чимось приємним. Приміром, тим, що виробляєте потрібну продукцію, а відтак ви — надія і опора держави.

Скорпіон. Вам, представникам міжнародних фінансових структур, зірки віщують ускладнення. Леви, до яких ви прихильні, будуть, м'яко кажучи, вводити вас в оману. З одного боку, запевнятимуть, що сприяють поширенню та запровадженню на теренах України вашої непопулярної в народі політики, а з іншого — обіцятимуть склорату послати вас під три чорти разом з кредитами.

І стерсяться. Дуже вже ті українці хитра нація, а тутешні можновладці свого слова дотримують аж ніяк не завжди. Тому халепа на кшталт «Stand by» — гуд бай, тобто кредити взяли, а потім ні коштів, ні процентів, цілком вірогідно. Хоча в Україні нам завжди раді — звісно у тому разі, коли їдете не з порожніми руками.

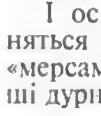
Отож запровадження в Україні купівлі-продажу землі вам тільки снитиметься.

Стрілець. Експортери-імпортери сільгосппродукції! Кріпиться! Тим, хто ввозить сюди товари, «світять» митні обмеження, усілякі квоти. Це напередодні виборів Леви піклуватимуться про захист внутрішнього ринку. І хто вивозить — тим або також віщує проколи. Експортувати не завжди щось знайдеться, бо врожай в Україні, як завжди, зберуть середній: менший, ніж минулий, та більший, ніж наступний.

Козеріг. Панове численні підприємці від АПК. Зірки навішували вам лише дві речі. Перше, доведеться «башляти», тобто об'єднати свої фінансові зусилля на підтримку когось із Левів. Друге, не варто дерти з товаровиробника сім шкур — вона у нього одна. В натурі!

І ось. У Новорічну ніч декому наснитися розборки, сс'юріті, бомби під «мерсами», хабарі, небо у клітинку та інші дурниці.

Водолей. Законотворці у виборний рік сваритимуться і навіть чубитимуться. Здебільшого, через розбіжності інтересів у лавах тих, хто литиме воду на свій млин, і тих — хто на чужий. Можливі розколи у фракціях. Деякі з партій у кулуарних бесідах отримають навіть статус роз'єднаних.

Багатовекторний погляд парламенту на питання: як селі далі жити-виживати стане ще багатовекторнішим.

Якщо в Новорічну ніч наснитися сесійна зала, де ви в черговий раз долаєте чергове вето президента на черговий закон про чергове подолання кризи в агропромисловому комплексі — тиснути слід лише свою кнопку.

Риби. Фермерів знову битися наче риба об лід. З одного боку, сам легітимний Лев обіцятиме їм усіляку президентську підтримку. З другого, господарям приватних гектарів і надалі не вистачатиме тих гектарів, кредитів... Як завжди, доведеться приховувати центнери...

Окрім усього вищесказаного, снитимуться потроцісна техніка, купа роботи, побори та недобори. А так, щоб щось зайтище, наприклад, Канади або хоча б Золоті піски Болгарії, — не з фермерських цастям.

Із зірками спілкувався
Валерій ДРУЖЕНКО.

ПІД СВЯТКОВИМ СТОЛОМ

Фермерство

спізнилася. Коли підійшла — охоронці вже взяли будинок в «облогу». «Зараз не можна, — кажуть, — після другого акту зайде».

Покрутилася баба Ліда — не прорватися. У другій половині дня нарешті пробилася, та Лео-ніда Даниловича вже й слід про-хов. «Виступив і поїхав», — пояснили колеги-фермери. Лист з підписами селян довелося залишити у приймальні якогось високого кабінету, де послання обіцяли неодмінно передати ад-ресату. Не допомогли у столиці й з комбайном. Коли пояснюва-ла, що має п'ятнадцять гектарів і дев'ять з них засіває зернови-ми, а тому якийсь агрегат, хоч

довик», що аж в Алтайському краї, куди батько перед війною поїхав спецпереселенцем цілну піднімати. Пам'ятає, як ходила біля віялки, як волів водила, а жінка — за плугом, і як з бунке-ра «Сталінця» зерно виштовхува-ла. За шоденну роботу не плати-ли, лише годували: давали ми-сочку балади — води з наколо-чним борошном, а за перевико-нання норми — дві ложки меду. Потім був Ташкент. Навчалася у ФЗО. Далі — довгі роки роботи прядильницею на текстильному комбінаті. За працьовитість її по-важали. Все закликали до КПРС вступати. Та коли семеро дітей — хіба до партійних обов'язків. І все-таки за трудові здобутки її відзначили — виділили (за гро-ші, звичайно) Лідії Теліженко ноза чергою «Запорожця».

ентам розвозила ввечері по до-мівках (ось коли «Запорожець» у пригоді став). Додатковий сервіс, який вимагав бензину, коштував бабі Ліді ще трьох літрів молока на добу. Натомість відлагодже-ний механізм утримання-реалі-зації давав можливість розводити кроликів. Усього пенсіонерка здала 450 шкурок. Одне слово, і на українській землі Лідія Телі-женко стала передовиком вироб-ництва. За що і відповідні грамо-ти має, а одного разу голова об-виконкому розпорядився прода-ти їй дефіцитного тоді «Москви-ча». Відтоді бабу Ліду почали на-зивати куркулькою. І не лише поза очі. На це вона неодмінно відповідала: я тружуся.

— Грошей на книжці в мене, — веде далі Лідія Іванівна, наз-биралося чимало. А під час ін-

працьована пенсіонеркою схема не витримала і дала збої. Тоді вже була земля, і «Москвич» до-велось продати, щоб засіяти поле ячменем. «Запорожець» згнів, і Лідія Іванівна, не маючи засобу пересування, почала контактува-ти з молокозаводом. Раз їй за здані на переробку молоко зап-латили, другий. А в 93-му не да-ли грошей за три місяці. На за-питання «Чому?» відповіли: «У нас робітникам немає чим плати-ти». А в іншому кабінеті поради-ли по-дружньому: «А не здавайте, їдьте на базар!». Не здавала, хоча й на ринку не стояла. Бо земля вимагає рук. А ще — грошей. Ху-доба поволі йшла під ніж. Навче-на гірким досвідом, продавала її у живій вазі. Якось було відпра-вила бичків на м'ясокомбінат. «Почекайте тут, — попросили, — ваше м'ясо звідси виїде». Везла баба Ліда чотиристакілограмову худобину, а отримала одні кістки. Кожен по куску відрізав...

Не заладилося і з землероб-ством. Першого року, коли поле виділили, засіяла частину площ кукурудзою. Тільки тоді зрозумі-ла баба Ліда, що значить госпо-дарювати на гектарах, коли світ об'єднався проти неї. Іноді зда-валося, що на її лан за качанами пів-Житомира на велосипедах з'їжджається. Одного разу впій-мала в полі чужака — зробив з коси здорового ножа, качани зчесує і до багажника машини зносить. «Кричи, кричи, — пог-рожує, — зараз перестанеш». Сини прибігли, один з вилами, другий з палицею. Відігнали. Вирішила тоді не чекати, доки визріє, а на силос косити. Най-нятий у колгоспі К-150 й поло-вини лану не пройшов — зла-мався. Іншої техніки так і не знайшли. Довелось вручну кача-ни виламатися і корів запусити, щоб хоч листя пооб'їдали. А че-рез те, що півтора гектара куку-рудзяних сторчків на полі зази-мували, районне начальство по-чало в неї землю забирати. Від-стояла.

І наступний рік видався «чор-ним». Пропав ячмінь. Так і не дали у КСП комбайна, хоч син на власному тракторі за нього у колгоспі п'ять днів відпрацював. — Пішла на поле, обняла той ячмінь, проплакала над ним, а потім і кажу синові: давай стягу-вати, взимку будемо курам та коневі товкти.

Зовсім неприбутковим стало її господарювання. Продаєть продукцію, а грошей вистачає хіба що на валянки, куфайки та галоші для всіх. Але обсялася баба Ліда і цього року.

— Добра озимина в зиму ввійшла, — розповідає. Та каже це якось невесело. Мабуть, знов згадала про комбайн...

Галина КВІТКА, Олексій КАВУН.

Економічний злет і занепад баби Ліди

У Київ Лідія Теліженко, 66-річна фермер з Жито-мира, збиралася з декіль-кох причин. По-перше, треба було передати Лео-ніду Кучмі листа, написа-ного пенсіонерами сіл Гли-бочиці, Вересів, Святина. У ньому — і про пенсію, яку не виплачують, і що нема за що хліба купити. До всіх бід — скасували для татемішніх пенсіоне-рів безплатний проїзд у громадському транспорті. По-друге, дуже вже пот-рібен Лідії Іванівні ком-байн, якого вона сподіва-лася «виходити» у високих аграрних кабінетах. Бла-го, незабаром у столиці з'їзд асоціації фермерів. Лідія Теліженко фермер-ствує — ще й слово таке у нас рідко вживали. Кому як не їй їхати від Жито-мирщини. Спочатку нові господарі землі на обласній конференції так і визна-чили. А потім щось там не заладилося — перегра-ли, і до списків делегатів вона не потрапила.

Як баба Ліда до Президента їздила

Лідія Іванівна взула валянки, підв'язала куплену ще в бреж-невські часи шубу потертим по-ясом і самотужки поїхала на зу-стріч з гарантом Конституції.

— Поки шукала той Україн-ський дім, — розповідає, — де проходив з'їзд фермерів, на яко-му засідав Президент, на подію

старський, хоч поламаний — син поладить, — але так, щоб у кредит, їй конче потрібен — посадовці лише руками розводи-ли. Так і повернулася прохачка лодому майже ні з чим.

Як баба Ліда «Запорожця» купувала

...Лідія Іванівна живе у місті. Як кажуть, «на етажі». Серед сі-мейних реліквій — любительські фотознімки. Один для баби Ліди — особливий. Поблизу дров'я-ного сарайчика — «Запоро-жець», а на передньому плані позує перед об'єктивом першої баби Ліди бичок. Здавалося б, нічого дивного. Вона — іншої думки. Бо той знімок — нагаду-вання про старт, про надії. І справді, приватне господарство Лідії Іванівни колись процвіта-ло. І збут продукції був, і при-бутки вона мала. Це у вісімдеся-ті. Навіть землі тоді ще у неї не було. Гектари тепер є. Але від них лише проблеми та розчару-вання. Начебто і трудиться вона з ранку і до зірочок, і сини зем-лю доглядають, і невістка. А від того клопоту — самі збитки.

Працювати баба Ліда вміє. Жодних сумнівів. Якщо сапати — завжди в лідерах, а сіно коси-ти — буває навіть тепер чолові-кам фору дасть. У Вересах, де розкинулися її землі, це кожен підтвердить. Сама на тракторі їз-дить і на автомобілі може. Якщо ремонтувати техніку чи будувати що — роботи не цурається. Усі у фермерському господарстві під нею ходять. Авторитет.

Те, що і земля до неї прислу-ховується, і люди, Лідія Теліже-нко пояснює етапами своєї біо-графії. Трудитися вона почала з десяти років. У колгоспі «Пере-

Як баба Ліда військовиків підгодовувала

Коли вийшла на пенсію — перебралася на Житомирщину. Чоловік з дитьми полетіли літа-ком, а вона вирушила до Укра-їни за кормом того самого авто. Власне, від прищестя на батьків-щину і починає баба Ліда відлік своєї трудової біографії на ниві приватного господарювання в агропромисловому комплексі. Понервах доволі успішного.

— Приїхала, — розповідає, — відчуваю, без роботи не можу. А в гаманці й тридцять рублів не на-береться. Позичила у сусідів сім-десят — дві свинки купила. По-росят від них продала, придбала бичечка, а там і теличку.

Поволі тваринницький «ком-плекс» цілеспрямованої жінки поповнився дев'ятьма дійними коровами, тридцятьма овечками плюс бички, яких брала на відго-дівлю. Справу пенсіонерка поста-вила на широку ногу. Худобу до-мовилася випасати на аеродромі.

— Мішніше прив'яжуйте, — казав, бувало, хтось із командирів. — Дивіться, щоб хвосту ма-шини не повідривали. І «міни» вчасно прибирайте.

«Міни» за так збирали місце-ві городники — на добрива. А аеродромні вартівні щодня отри-мували трілітрову банку молока. Заодно дивилися, щоб худобу ніхто не поцупив.

Як баба Ліда куркулькою стала

Схема реалізації продукції та-кож була відлагодженою. Домо-росла тваринниця час на базарі не гаяла. Молоко постійним клі-

флянці жодної копійки не пропа-ло. Моя бабуса добре пам'ятала ті часи, як гроші перетворювали-ся на макулатуру. Дитиною я бу-ла, коли вона наказувала трима-тися землі й довіряти тільки їй. Усі заощадження я вклала у фер-мерське господарство — купила 22 тисячі штук цегли, 10 панелей перекриття, 200 листів шиферу, 30 кубів дерева, два ящики скла — всього й не перелічити, бо за-лишилося в мене після того чен-джу 50 рублів. Отож маю побли-зу свого поля фазенду — хату 7 на 4,5 метра, добротний сарай. Щоправда, землі я просила 55 гектарів, а дали лише 15. Не роз-женешся. В мене свій трактор МТЗ, два причепи, плуг, культи-ватор, косарка, сівалка, гноєроз-кидач. От тільки немає комбай-на. Адже боялася кредиту, як атомної війни. Навіть було нава-жилася взяти, але потім щось у голові перемкнулося. А тепер ро-ками мучуся: зорою, засію, а збирати немає чим.

Лідія Теліженко і тепер за гектари воює. Розмірковує так: «Є закон відвести півсотні гекта-рів — нехай дають. Комбайн все одно коштує та з'явиться. У ме-не три сини. Навкрути безробіт-тя, а мої працюватимуть. А то он молодший за чотири дні усе по-ле зоре, скульптивує, ще за два засіє, і сидить».

Як баба Ліда з системою воювала

Бабу Ліду задавила система, що водночас почала руйнувати-ся, тріщати по швах і жити за ра-хунок таких, як Лідія Теліженко. Десь на початку дев'яностих від-

Анекдот до теми

Професор запитує студентів-медиків: — Чий це скелет? — Фермера! — відповідають ті хором. — Чому? — М'ясо здав, яйця здав, вовну і шкіру здав — самі кістки й лишилися!

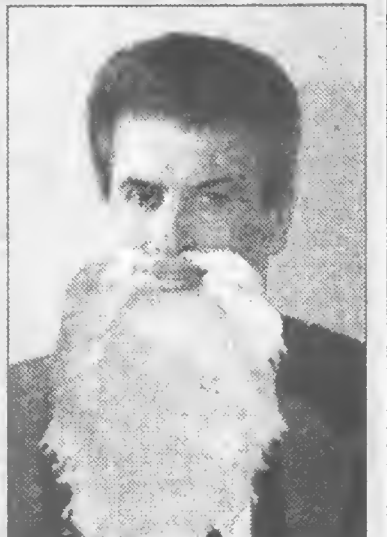

Бабу Ліду задавила система

А ще був випадок

— Коли я працював міністром юстиції, вийшли з друзями надвір, на вулицю Горького, аж раптом молодь, проходячи мимо, почала кидати сніжками одне в одного, а потім і в нас.

Мене повалили в кучугуру снігу. А тоді хтось тверезіший гукає: «Глянь! Це ж ми міністра юстиції виваляли, як Діда Мороза!».

Заклики до першого дня Нового року

— Хай державні мужі всіх рівнів пам'ятають: де булава, там потрібна голова, а не ота частина, якою кінчається спина!

Хіт-парад скандалів і трагедій

Інформаційне агентство ІТАР-ТАКС опублікувало список найважливіших подій минулого року. Напередодні 1998-го «ГУ» вже публікував подібну інформацію: найважливішою подією 1997 року було названо клонування ягнички Доллі. Цього разу «поза конкурсом» — глобальна криза фінансової системи. Узявши початок в Азії, ця криза перекинулася на весь світ, серйозно підірвавши економічне становище багатьох країн.

За цією подією у списку 10 головних міжнародних новин 1998 року йдуть:

- ✓ конфронтація ООН—Ірак, апогеем якої стала військова операція США і Великобританії проти Багдада;
- ✓ сексуально-політичний скандал у Білому домі;
- ✓ загострення ситуації навколо сербського краю Косово, де сталися кровопролитні бої між озброєними формуваннями албанських сепаратистів і силами безпеки Сербії;
- ✓ запуск перших елементів міжнародної орбітальної станції;

✓ арешт у Лондоні колишнього чилійського диктатора Пінюхета, що викликав бурхливі дебати у Європі та країнах Латинської Америки про долю диктаторів і право демократичних країн притягати їх до відповідальності за вчинені злочини;

✓ ядерні випробування Індії і Пакистану, які загострили проблему контролю за поширенням ядерної зброї;

✓ прихід до влади у ФРН, після 16 років правління християнсько-ліберальної коаліції на чолі з Гельмудом Колем, коаліції Соціал-демократична партія і «Союз-90», очолюваної Герхардом Шредером;

✓ ураган «Мітч» у країнах Центральної Америки, внаслідок якого загинули більш як 30 тисяч осіб і понад 3 мільйони — втратили домівки;

✓ відставка президента Сухарто і різке загострення суспільно-політичної ситуації в Індонезії.

Людина у футлярі, або Кращий чиновник-98

Казали: саду цвєсть?

Без чиновника держава — як дерево без гілки. А без гілок яке дерево плодоносить?! Отож ми вирішили провести серед народних депутатів блиц-опитування на тему: кращий чиновник-98.

І не тому, що їм видніше, а тому, що вони здебільшого відбивають позицію виборців, тобто нашу з вами позицію.

Почали розпитувати — й одразу ж пошкодували. Бо відповіді доброї півсотні чоловік засвідчили, що колоди в очі ми якраз і не помічаємо. Звісно, консенсусу по кандидатурах ми не чекали, але повною несподіванкою виявилася неготовність респондентів висловитися по суті. Абсолютна більшість опитаних депутатів потребувала часу на роздуми. Хоча, щоб полегшити завдання, ми запропонували також назвати «кращого чиновника» в іронічному розумінні. Так ось, претендентів на цю номінацію (з лукавинкою, за висловом Віктора Пинзеника) назбиралося б — хоч греблю гати. З Пинзенником згодні В'ячеслав Чорновіл, Наталія Вітренко, Ігор Юхновський та інші. Але, як з'ясувалося, від іронії до серйозного — лиш крок. Одні, скажімо, всерйоз називали «зубром бюджетної політики» заступника міністра фінансів Станіслава Буковинського. А інші, пам'ятаючи його постать за спиною Ігоря Мітюкова в урядовій ложі парламенту, порівнювали Буковинського з громовидом. Наталія Вітренко кепкувала над колишнім керівником адміністрації Президента Кушнарєвим («пуп землі, мильна булька») і сипала компліменти Михайлові Рябцю («засправжній законник»).

Іронія — тонка річ. Віктор Суслов з незворушним обличчям записав у позитивні герої року спочатку Валерія Пустовойтенка, а в іронічно-позитивні — Миколу Азарова, головного податківця країни. Але тут же поміняв їх місцями. І пан Азаров так врятувався

від сухого рахунку не на свою користь. Чимало позитивних балів набрав нинішній глава президентської адміністрації Микола Білолоцький (за досягнення політичного перемир'я в Одесі, як висловився представник «зелених» Сергій Москвін).

Але здобутки рєшти номінантів переважив внесок глави Нацбанку Віктора Юшенка у боротьбу за стабільні гроші. Однак чимало народних депутатів вагалися записувати Віктора Юшенка в чиновники, бо, мовляв, класичний чиновник є представником виконавчої влади держави. А ми ловили себе на думці, що Віктор Юшенко не може бути «чиновником» зовсім з іншої причини, захованої далеко в надрах суспільної свідомості. Адже нам важко уявити високопоставленого вітчизняного чиновника, котрий, як Юшенко, запросто шукав би на базарі якісь дрібнички для дому й водночас з'являвся на вечірніх раутах у запонках.

Тобто Юшенко (попри любов до запонки та інших інтелігентських штучок) усе-таки трішечки доступніший. А наш пересічний чиновник у широкому розумінні слова залишається людиною у футлярі, що й показало наше експрес-опитування, яке, зрештою, мало що прояснило. Чому, скажімо, попри невисокі заробітки, чиновник не протестує? Чи не тому, що його задовольняють нинішні реалії? Коли під прапором боротьби за державні (читай — народні або вітчизняні) товаровиробники) інтереси він виконує роль бюджетного регулювальника пільг, преференцій, дозволів і винятків. Останнє дає

йому право на винятковість своєї історичної місії — ані на йоту менше.

Ось чому легше в нашій державі провести конкурс красунь, аніж конкурс чиновників! (Хоча більшість з них числяться в номінаціях «Людина року», але то вже інше питання...)

... Якщо все-таки держава без чиновника — це дерево без гілки, то за гілками потрібен хоч якийсь догляд. А передусім гілкам потрібне сонце, а не футляр. Бо, може статися, коли скомандують (за Маяковським) «Саду — цвєсть!», то нічому буде цвісти...

Віктор ТЕРЕН.
Фот. Володимира
МАРТИНЕНКА.

Нам би ваші проблеми

Лише рік залишився до настання комп'ютерного «Армагеддону». 31 грудня 1999 року о 23 годині 59 хвилин 59 секунд станеться... А що, власне, станеться? Цього не знає ніхто. Висловлюють різні версії, але що станеться у момент, коли замість раніше проголошеного 2000 року настане нульовий, людство дізнається постфактум, або ... не дізнається ніколи.

Звичайно, є у світі країни, де супертанкерами керують суперкомп'ютери. У цих країнах інші, не менш складні системи, відають нарахуванням пенсій, керують лініями електропередач, контролюють порядок оподаткування, керують засобами ППО та іншими дорожми механізмами. І для цих країн збіг комп'ютерів може мати важко передбачувані, вельми неприємні наслідки. Найпростіший приклад: Джон Сміт, який народився 1903 року, в 1999-му одержуватиме пенсію на підставі свого поважного віку, обчисленого машиною так: 99 - 03 = 96 років. Однак рік по тому та сама машина легко

обчислить його вік: 00 - 03 = -3, тобто Джонови Сміту до народження залишилося три роки, а коли так, то пенсія йому не належить. І бідному дідусяві доведеться витратити за два тижні, щоб одержати свої крєвні. Якщо непевне залишення президента до практикантки може стати приводом для імпічменту, то можете собі уявити, чим закінчиться для будь-якого керівника затримання виплати пенсій мільйонам співгромадян? Гадаю, жодний розсудливий західний політик не погодиться на такий експеримент. Але це все там, у них, далеко і якесь не дуже зрозуміле.

Що ж до тієї частини су-

ходолу, на якому ми з вами живемо, то справа тут дещо інша. У нас є підстави вважати «проблему 2000 року» псевдопроблемою. Якщо навіть допустити, що на наших теренах наслідки майбутньої катастрофи якось позначаться, виникають сумніви, що це хтось помітить. Яка різниця пенсіонерам і бюджетникам, через що їм затримують виплати? Та й екіпажам наших кораблів, заарештованих у різних портах світу за борги вже зниклих фірм? А можливість перебоїв енергопостачання у Південній Дакоті — то дитяче лепетання порівняно з нашими «віяловими» вимиканнями. Мені здається, що й короточасні утруднення з передаванням інформації через Інтернет ніяк не позначаться на якості роботи кормороздавача на фермі КСП «Берегове», надто коли зважити, що він давно не функціо-

Раніше проголошеного 2000 року настане нульовий?

нує. Є, щоправда, атомні реактори, нафтопроводи та інші екологічно неоднозначні споруди. Тут краще не експериментувати! Та, скоріш за все, світова спільнота нам допоможе у розв'язанні питань безпеки таких об'єктів. Вона в цьому також зацікавлена, інколи здається, навіть більше за нас.

Зізнаюсь по секрету, я вже кілька разів моделював ситуацію, виставляючи в себе на комп'ютері критичний час. 2000 рік настав без ускладнень, і ніхто не скаржився на негати́вні наслідки мого безвідповідального експерименту. За нерозвинутої інформаційних систем і комунікацій у рідній державі, можна сміливо радити керівництву країни повторення згаданого експерименту, результат, певен, буде аналогічний могому.

Олег ДЕНИСОВ.

Що таке Сингапур?

До редакції завітав львівський поет Назар Гончар, автор найвідомішого і найкоротшого віршованого трактату про поетичну творчість:

А рима
дверима
гун!

Назар повідомив про свій намір започаткувати у Львові з 1999-го року Міжнародний поетичний фестиваль «Сингапур-пур». Дата проведення 19—24 серпня (під знаком Лева!), та й слово «сингапур», якщо звернутись до санскритських коренів, означає «місто Лева». Генеральним координатором фестивалю буде сам Назар Гончар, а до творчої й матеріальної співучасті він закликає усіх бажаючих, у тім числі й львівського міського голову Василя Куйбіду, котрий теж, як відомо, віршує. Хочеться сподіватися на успіх благодородного задуму.

На знімку Сергія КОВАЛЬЧУКА: Назар Гончар.

На Новий рік

новий! новий,
та щось не дуже.
не дуже, а таки новий.
і я, радіючи, сумний.
а ще і мудрий, і дурний.
байдужий, але
небайдужий.
і таке інше.
таке, але інше.

Назар ГОНЧАР.
Львів.

Мал.
Володимира
КАЗАНЕВСЬКОГО.

Соллаль у Країні вранішньої роси

Напередодні Нового року
журналістка «ГУ»
несподівано для себе
опинилася
у Південній Кореї

Добрий день, мої рідні! Завтра ви зустрічатимете Новий рік — і я вам заздрую. Люблю святкувати його вдома, але нині сиджу в сеульському готелі, за календарем — зима, а за вікном осінь. Ні тобі морозу, ні снігу. Новорічні ялинки вже розібрали й сховали до наступного року. Так, ялинки — штучні, бо вони тут практично не ростуть, і завезені живі «іноземки» коштують понад сто доларів за штуку. А вже заховали, бо корейці-християни встановлюють ялинки ще наприкінці листопада, за місяць до Різдва. І 26—27 грудня гірлянди вмикають, іграшки знімають, а Дід Мороз (який тут називається на американський манер Санта-Клаусом і дуже відрізняється від нашого розрізом очей) знову вирушає до Лапландії.

Календарний Новий рік, себто 1 січня, у Південній Кореї не таке вже й велике свято. Хоча офіційно цей день — вихідний. Але часто чоловіки вечір 31 грудня проводять не в колі сім'ї, а з колегами в ресторани чи бари. Є й інший варіант: родина збирається за одним столом в домі старшого брата. Але на цьому столі немає суто новорічних страв — повсякденна корейська кухня. Традиційна «кімчі» (замаринована зі спеціями капуста, яку без води не кожен європейець з'їсть), маринована ріпа (навіпаки, не стра, а солодкувата), томатний сік, теж солодкий, бо помідори

в Кореї вважаються фруктом, в обов'язковому меню рис і м'ясо. Ну й, звичайно, «сочжу» — 25-градусна рисова горілка. О 12-й ночі (у Києві буде лише 17-а година дня) корейське телебачення передаватиме удари сеульського дзвону. Право вдари у цей дзвін належить найпочеснішим громадянам країни, і не обов'язково 12 разів. Так, цього року пролунає 32 удари, але від чого ця кількість залежить, з'ясувати не вдалося.

Можє, комусь видається, що в Кореї не вміють святкувати — це не так. Просто справжній Новий рік сюди приходить з Місяцем, наприкінці січня — початку лютого. І вже тоді «Соллаль», так називається це свято, відзначають на загальнодержавному рівні. Хоча далеко не кожен кореець знає, на який саме день випадає Соллаль. Коли ми поцікавилися у свого перекладача Парка (він любить називати себе Пашею), якого числа це буде наступного року, він довго рився у шухлядах, а потім витяг календар, де цей день просто позначений червоним кольором. Саме так більшість корейців дізнаються, коли завершується панування одного звіра і починається — іншого. Для тих, хто не має під рукою корейського календаря, повідомляю: 16 лютого могутнього тигра вижене заєць. Білий, з вушками та маленьким хвостиком.

До зайців у Південній Кореї

особливе ставлення. По-перше, ні зайчатини, ні крільчатини у національній кухні немає. Але зайця ви можете побачити у корейському домі: він живе собі у клітці, гризе морквинку, не завдаючи багато клопоту господарям, які мешкають так само у малогабаритних квартирах. Сплять на підлозі. Отож, уявити, що поряд спатимуть собака чи кіт, важко. Тому котів і собак, які є майже в кожному українському домі, тут можна побачити хіба що в зоопарку. А «тонке» — особливу породу собак — ще й на столі: кулінарна любов корейців до «друга людини» всесвітньо відома.

Але щось я не про те. Адже настає Рік Зайця. Вважається, що людям, які народилися в цей рік, наступного дуже пощастить. Корейці ставляться до таких прикмет дуже серйозно. Вас ніколи не запитують, якого ви року народження: вік людини тут рахують не з дня появи на світ, а з моменту зачаття. Але завжди поцікавляється, що ви за звір. «Заєць?» «Заєць, заєць...» Тутешні астрологи за будь-якої економічної кризи без заробітку не залишаться. Без їхньої поради кореець і не одружиться, й ім'я дитини не дасть, і жодну важливу справу не почне. Але якщо в нашій країні надають значення «новорічному» вбранню, стравам, опівнічному іржання, гавканню чи кукуріканню, то корейці таким дріб'язком голову не забивають.

Як розповіла знайома українка, що вийшла за корейця і вже вп'яте зустрічає Соллаль, у святкові дні родина збирається разом у батьківському домі. А оскільки діти часто живуть у різних містах, держава виділяє три вихідних, аби всі могли вчасно дістатися до батьків. Одягають національне вбрання. На порозі батьківського дому діти стають на коліна і вшановують батьків новорічними подарунками. А ті обдаровують онуків. Коли всі зберуться, сідають за стіл. Але не опівночі, а зазвичай зранку. Отоді й подають специфічні новорічні страви, як-от, традиційний рисовий суп «токук», що символізує довголіття, отож всі намагаються з'їсти його до останньої ложки. Потім — карнавали, феєрверки, гуляння. Ті, що дотримуються старих звичаїв, починають шукати мости. Вважається, що коли перейдеш міст стільки разів, скільки тобі літ, то наступний рік буде щасливий. Хлопці запускають в небо повітряних зміїв, загадуючи бажання. Якщо змія підхопить вітер, то бажання обов'язково збудеться. Дівчата гойдаються на гойдалках: звичайні дошки на лантухах з рисовою соломом. За старих часів, коли дівчат цілий рік тримали зачиненими у батьківському домі, ці гойдалки були єдиним виходом у світ.

Ну, а що роблять ті, хто вже поховав батьків? Вони йдуть на

цвинтар, і тоді Новий рік стає й трохи сумним...

Сподіваюся, що Соллаль я вже зустріну дома. А 1-го числа, коли ви питимете «Шампанське», я буду вже бачити перший у 1999-му році сон. Але нестерпно хочеться сидіти цього дня вдома, в білому пухнастому светрі, жувати моркву й капусточку, а як на Хрещатику почне бамкати годинник — натягти на голову заячі вушка і навприсяжки пострибати трохи по квартирі. Не дай, Боже, стріляти з хлопущок, бо Заєць злякається і втече. Хай він залишається, корейський Заєць, але в моєму українському домі.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Сеул.

Такий теплий рік

підвищитися на 2 градуси, що викличе танення полярної криги і підвищення рівня моря.

Валентина ПИСАНЬСКА.

Ялинка з книги рекордів Гіннеса

Коли нещодавно підняли на площі Святого Петра у Ватикані головну різдвяну ялинку, то здалося, наче вона найбільша і найкраща у світі. А поряд споруджено чудовий вертеп із фігурами на зріт людини.

Та варто заглянути в книгу рекордів Гіннеса, аби довідатися, що неперевершена новорічна ялинка засвітила свої вогні не у Ватикані, а в італійському містечку Губбіо напередодні 1997 року. «Переможниця» з книги Гіннеса — то не зовсім звична ялинка. Бо насправді це... 900-метрова гора Іджино (на її схилі й розташоване місто Губбіо), яка за формою схожа на ялинку, адже вся поросла хвойними деревами. Організатори казкової феєрії у Губбіо оповили гору великою гірляндою, яка мала 500 потужних ламп. Загальна довжина електричних дріт — 12 кілометрів. А на вершині гори було запалено велику різдвяну зірку діаметром 48 метрів. «Ялинка»-гора й цього року милуватиме око місцевих жителів і туристів.

Одесь КЛИНОВ.

«Різдвяні» діти менші

Цікавого висновку дійшли датські дослідники. Обстеживши протягом 10 останніх років 1,2 мільйона немовлят, вони переконалися: малюта, народжені на Різдво, різняться від тих, які, скажімо, народилися навесні. Грудневі діти на 2 см коротші і на 30 г легші, — стверджують вони. Медичного пояснення цьому факту немає.

Якщо є борода, то є і Дід Мороз?

Дід Мороз в інтерв'ю ІТАР-ТАКС у своїй резиденції в районі Полярного кола (де він приймає до 500 тисяч відвідувачів щороку) побажав усім дітям світу щасливого Нового року.

Дід Мороз (відомий також під іменами Санта-Клаус, Сент-Нік і Йоулупуккі) живий, здоровий, угодований, на роботі ніколи не п'є, навіть пиво, перебуває в чудовому настрої і готується до чергового обльоту тих частин світу, де на подарунки чекають не на Різдво, а в Новоріччя. Ельфи, що розбирають пошту (цього року надій-

шло мільйон 200 тисяч листів), по секрету повідомили, що замовлення на подарунки, що являють собою іноді довгі списки, надходять в основному з Англії і США. У посланнях з інших країн переважають бажання миру, спокійного, доброго життя і різноманітні запитання до Діда Мороза, включаючи і таке: а чи є він насправді?

Тим, хто має сумнів, пропонують послухати чотиріччю Оону з фінського міста Еспо. Ось її аргумент: «Ну як може не бути Діда Мороза, якщо є борода?»

Час — гроші. Годинник ще дорожчий

Перед настанням Нового року у Швеції мас вирішитися доля унікального кишенькового золотого годинника короля Карла XII. Нині його можна побачити на виставці «Петро I і Карл XII — у війні і мирі», яка відкрилася у Стокгольмі. Годинника позичили для експозиції в їхнього власника — лондонського антиквара Кеннета Девіса.

Шведи дуже хочуть викупити годинника, за якого антиквар запросив 2 млн. крон (250 тис. доларів). Потім, шоправда, К. Девіс поступився, проте все ж таки для купівлі бракує 200 тис. крон. Стокгольм звернувся до громадян із закликом врятувати національну реліквію, проте шведи переказують гроші мляво. А лондонський антиквар поставив умову: гроші до Нового року або він продасть годинника іншому покупцеві.

Золотий годинник і товстий масивний ланцюжок до нього прикрашено коштовним камінням

та 49 гербами різних провінцій Шведської імперії, в тому числі й провінцій Фінляндії, Польщі, Німеччини, Балтії, що входили колись до складу королівства. Карл XII замовив годинника ще 1701 року відомому французькому майстрові. Той зумів зробити його... без стрілок: щоб дізнатися час, слід натиснути на кнопку, після чого з'являються цифри.

Багато років цей годинник був у Збройованій палаті Швеції, проте 30 років тому його викрали. Пошуки злочинців не мали успіху, і шведи було звикли до думки про те, що унікальний витвір зник назавжди. Однак 1995 року годинник Карла XII несподівано з'явився на аукціоні в Цюриху, де розпродавали речі померлого заможного швейцарця. Реліквію купив місцевий антиквар, який згодом перепродав її британському колезі Кеннету Девісу.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Зимовий Брюссель дихає різдвяно-новорічним повітрям. Навіть пізнього вечора тут повно народу, а від святкової ілюмінації видно, як удець.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

А ще був випадок

— У мене були дуже цікаві зустрічі Нового року і тут, у Києві, і в Москві. Особливо запам'ятався 1960 рік, коли зустрів його у Кремлі. А 1 січня о шостій ранку я разом із невеликою групою артистів відлітав на гастролі до Африки. Ми сіли в літак і через кілька годин опинилися у 50-градусній спеці. Тоді як у Москві було 30 градусів морозу... Переглянувши прожиті роки, розумієш, що найголовніше — це родина, її здоров'я, благополуччя. А найбільше щастя для всіх нас те, що нікому не підкоряється і маємо свою державу.

Що ви за звір? Заєць?

ПОНЕДІЛОК,
4 січня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Доброго ранку, Україно!
09.00 УТН.
09.15 Худ. фільм «Марія-Міра-белла».
10.25 Клуб Суперкниги.
10.45 Мультфільм.
11.00 УТН.
11.15 Фестиваль «Золоте курча». Програма «Лакмус життя».
11.45 Альманах «Основа».
12.15 Шоу самотнього холостяка.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
14.00-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Новини Інтернет. Медіа-клас.
16.30 Мультсеріал «Роботи-ніндзя».
17.00 УТН.
17.15 Серіал «Маленький бродяга».
17.50 Національний хіт-парад.
18.00 Телеканал «Право».
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Серіал «Люди з Могодору». 1 серія.
20.15 Худ. фільм «Дівочі співанки».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Серіал «Темні небеса».
22.50 УТН.
23.10 Худ. телефільм «Місяцева зозулька».
00.30 Концерт з творів Платона Майбороди.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Камертон душі.
10.35 Закон є закон.
10.40 Освітній канал. Пісня і танець — найдавніші види народної творчості. Остап Вишня. «Вишневі усмішки».
11.45 Закон є закон.
11.50 Док. телефільм «Смерті першої не пригадує».
12.20 Небо і земля нині торжествують.
12.40 Закон є закон.
12.45 Без мольберта.
13.15 Худ. фільм «Сільські бувальщини». 1 серія.
14.35 Закон є закон.
14.40 Телефільм «Владислав Голорощий».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1»».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Дім, де все шкереберть».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Нові пригоди супермена».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.55 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Доблесні воїни».
21.40 Маски-шоу: «Мульт-шоу».
22.10 Телесеріал «Неш Бріджес — поліцейський із Сан-Франциско».
23.00 ТСН.
23.15 Худ. фільм «Зізнання комісара поліції прокуророві республіки».

«ІНТЕР»

07.00 Мультфільм «Казка про Золотого півника».
07.30 Худ. фільм «Супергерой при дворі короля Артура».
09.00 Ук-енд.
09.35 Ура! Канікули! Худ. фільм «Драконі-ніндзя».
11.10 Мелорама.
11.50 Телевізійний центр моди.
12.25 Комедійний телесеріал «Собачий світ».
12.50 Інтерновини.
13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Мультсеріал «Нові пригоди черепашок-ніндзя». 1 серія.
18.35 Наше улюблене кіно. Худ. фільм «Гардемарини, вперед!» 1 серія.
20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».
20.40 Інтерспорт.
20.45 Прогноз погоди.
20.50 Крайній фільм С. Спілберга «Інопланетянин».
22.50 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.00 Нічний сеанс. Комедія «Знову 18».
00.40 Подорожі. Підсумки дня.
00.50 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Маршрут музичний.
13.40 Худ. фільм «Вечори на хуторі біля Диканьки».
15.10 Шлягер представляє.
16.00 Правочин.
16.30 Телесеріал «Роксолана». 1 серія.
17.30 За київським часом.

ТЕТ

06.45 СІТ

07.05 Медичний тижневик
07.35 Дай п'ять
07.45 Антресолька
08.00 Мир дому твоєму (християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.55 Анонс
09.00 Що? Де? Почім?
09.10 Х/ф «Пограбування»
10.50 Хі-хі та ха-ха
11.05 Х/ф «Армія Трасогузки»

ТЕТ

12.30 М/ф
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Людина моря»
13.55 TV-шоп
14.10 Vogні цирку
15.05 Т/с «Спека в Лос-Анджелесі»

КИЇВ

16.00 М/с «Горець»
16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 Національний кубок України зі спортивного танцю, ч. 1
17.20 Муз. пауза
17.35 Т/с «Наложники»
18.05 Ровесник
18.20 Все про податки
18.35 Телемагазин «Те, що треба»

ТЕТ

18.45 Київ. Спорт. TV
19.15 Поїхали!
19.40 В об'єктиві — Польща
20.10 Анонс
20.15 Хрещатик

СТУДІЯ

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.25 «Гей, Арнольде!».
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітична програма (ТІА «Вікна»)

09.00 «СокоLINE гніздо».

ТЕЛЕСЕРІАЛ

09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт».
Комедійний телесеріал
11.30 На прохання глядачів: «Альф». Комедійний телесеріал
12.00 Канал мистецтв «Територія А». Музичний тижневик
12.30 Архі-Арт. Розважальна програма
13.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»

13.30 «Час «Ч». Військовий тележурнал

14.00 «3 x 4». Найкумедніше домашнє відео

14.30 «СокоLINE гніздо».

15.15 «Elite Italia». Телемагазин

15.30 «Невгамовні». Мультсеріал

16.00 «Гей, Арнольде!».

16.30 Мистецький канал

«Територія А». Хіт-парад

17.20 «Elite Italia». Телемагазин

17.28, 19.58, 22.28 Миколина по-года

17.30 «Роки молодії».

Молодіжний телесеріал

18.30 «Чарльзів клопіт».

Комедійний телесеріал

19.00 На прохання глядачів: «Альф».

Комедійний телесеріал

19.30 «На відстані стрибка».

Прем'єра пригодницького телесеріалу

21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)

22.00 «Вир світів». Пригодницький телесеріал

23.00 Економічний вісник

23.30 Мистецький канал

«Територія А». Хіт-парад

00.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал

01.20 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК,
5 січня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Доброго ранку, Україно!
09.00 УТН.
09.15 Худ. фільм «Дитина до листопада».
10.45 Мультфільм.
11.00 УТН.
11.15 Телеканал «Право».
11.45 Мультфільм на замовлення.
12.45 Фестиваль «Золоте курча». Програма «Антресолька».
13.00 УТН.
14.00-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Фестиваль «Золоте курча». Програма «Разом».
16.30 Мультсеріал «Роботи-ніндзя».
17.00 УТН.
17.15 Серіал «Маленький бродяга».
17.50 Національний хіт-парад.
18.00 Людина і закон.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Серіал «Люди з Могодору».

20.15 Весь світ театру. Дзеркало сцени.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.50 Худ. фільм «Свідок про бідність».
23.10 УТН.
23.30 Інтергал. Мілен Фармер.
00.25 Телефільм-вистава «Ретро».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.20 Країна веселкового дитинства.
10.40 Освітній канал. Життя і творчість Марка Твена. Уроки англійської мови. Спогади про М. Хвильового.

12.05 Закон є закон.

12.10 Від «Перехрестя» — до успіху.

12.40 Телефільм «Володимир Ніколаєв».

13.10 Закон є закон.

13.15 Мультфільм-опера «Кармен».

13.45 Закон є закон.

13.50 Худ. телефільм «Сільські бувальщини». 2 серія.

14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1»».
08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
09.25 Серіал «Дім, де все шкереберть».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Нові пригоди супермена».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Пригоди Нор-та».

21.30 Прем'єра програми «Повне марабу».

22.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Спортлото-82».

23.40 ТСН.

00.00 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Казка мандрів».

«ІНТЕР»

07.00 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Серіал «Жорстокий янгол».
08.55 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.05 Мультфільм «Снігова королева».

10.00 Ура! Канікули! Худ. фільм «Драконі-ніндзя-2».

11.35 Життя серед життя.

12.05 Мультфільми «Заєць Коська та джерельце», «Як віслючок сумом захворів».

12.25 Комедійний телесеріал «Собачий світ».

12.50 Інтерновини.

13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

18.00 Інтерновини.

18.10 Мультсеріал «Нові пригоди черепашок-ніндзя». 2 серія.

18.45 Худ. фільм «Гардемарини, вперед!» 2 серія.

20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».

20.45 Інтерспорт.

20.50 Прогноз погоди.

20.55 Прем'єра. Комедія «Поліцейські та злодії».

22.40 Як це було. Альманах «Метрополь», або Ложка дьогтю у діжці соціалізму.

23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.

23.30 Нічний сеанс. Худ. фільм «Час назад».

01.05 Подорожі. Підсумки дня.

01.15 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.20 Телесеріал «Роксолана». 1 серія.
14.20 Зоряні зустрічі.
15.05 Док. цикл «Ностальгія». 1 частина.
15.35 Старі казки на новий лад.
15.45 Оплески, оплески.
16.05 Солодке життя.
16.30 Телесеріал «Роксолана». 2 серія.
17.30 За київським часом.

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Міські новини
07.35 Антресолька
07.50 Дай п'ять
08.00 Мир дому твоєму (християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Л. П. М.
09.00 Зроби себе
09.30 М/ф
09.45 Х/ф «Коханці нового мосту»
11.50 Посольства в Україні представляють
12.20 Фішка
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Концерт К. Орбакайте

КИЇВ

14.00 Анонс
14.05 Х/ф «Армія Трасогузки знову в бою»
15.30 Київ. Спорт. TV
16.00 Т/с «Наложники»

ТЕТ

16.30 Концерт І. Ніколаєва
17.15 Решето. Група «Мріяти»
18.15 Пресвіта
18.45 Усмішка тижня
19.00 Т/с «Людина моря»

19.50 35 хвилин джазу
20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Антресолька
21.15 Міські новини

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Що? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Х/ф «Спартак і десять глadiatorів»
23.40 Казка біля нічника для дорослих
23.55 Експрес-інформ
00.10 Привіт... завтра

ІСТV

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.25 «Гей, Арнольде!».
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «СокоLINE гніздо».

09.45 «Elite Italia». Телемагазин

10.00 «Готель». Телесеріал

10.45 «Elite Italia». Телемагазин

11.00 «Чарльзів клопіт».

Комедійний телесеріал

11.30 «Альф». Комедійний телесеріал

12.00 «Хмарочос». Музична програма

12.50 «Elite Italia». Телемагазин

13.00 Фант-лото «Бінго»

13.30 Візит. Карибська рів'єра, Едфу (Єгипет)

14.00 «3 x 4». Найкумедніше домашнє відео

14.30 «СокоLINE гніздо».

Телесеріал

15.15 «Elite Italia». Телемагазин

15.30 «Невгамовні». Мультсеріал

16.00 «Гей, Арнольде!».

Мультсеріал

16.30 Мистецький канал

«Територія А». Хіт-парад

17.20 «Elite Italia». Телемагазин

17.28, 19.58, 22.28 Миколина по-года

17.30 «Роки молодії».

Молодіжний телесеріал

18.30 «Чарльзів клопіт».

Комедійний телесеріал

19.00 «Альф». Комедійний телесеріал

19.30 Ентоні Квін і Жаклін Біссет у художньому фільмі «Грецький магнат»

21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)

22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал

23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»

23.30 Мистецький канал

«Територія А». Хіт-парад

00.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал

01.20 Програма передач на завтра

СЕРЕДА,
6 січня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Доброго ранку, Україно!
09.00 УТН.
09.15 Худ. фільм «Свідок про бідність».
10.30 Док. телефільм «Дзвін».
11.00 УТН.
11.15 Людина і закон.
11.45 Все про театр.
12.15 Оранта.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
14.00-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Відеофільм «Карпатські джерела».
16.00 Відкриваємо Біблію.
16.30 Духовна музика.
17.00 ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я. Трансляція Святого Богослужіння Української Православної Церкви з Трапезного храму Свято-Успенської Києво-Печерської лаври.

18.00 Трансляція Святого Богослужіння Української Православної Церкви з храму Миколи Набережного м. Києва.

19.00 Трансляція Святого Богослужіння Української Автокефальної Православної Церкви з храму Миколи Набережного м. Києва.

20.00 УТН.

20.15 Бути жінкою.

20.40 Вечірня казка.

21.00 УТН. Панорама.

21.50 Телефільм-вистава «Помодньому».

23.00 Національний хіт-парад. Хіт року.

23.30 УТН.

23.50 Серіал «Лицарі неба».

00.40 Худ. телефільм «Сватання на Гончарівці».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Щедрик-щедівниця.
10.50 Освітній канал. Побут та звичай українського народу. Уроки французької мови. П. Чайковський. «Лускунчик».

12.05 Закон є закон.

12.10 «Христос народжується...».

12.35 Телефільм «Скарби історії».

13.10 Закон є закон.

13.15 Щедрий вечір.

13.45 Мультфільм.

13.55 Док. телефільм «Птах українського вертепу».

14.15 Закон є закон.

14.20 Колядує вся родина.

14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.
16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
18.30 Серіал «Нові пригоди супермена».
19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.
19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «І знову кохання».
21.45 Концерт Монсеррат Кабальє.
23.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Історія любові».

«ІНТЕР»

09.00 Мультфільм «Казка про царя Салтана».
09.55 С. Ротару, І. Родніна, Л. Федосєєва-Шукишина та інші «Жіночі історії». Спеціальний новорічний випуск.
11.00 Ура! Канікули! Казка «Фініст — Ясний Сокол».
12.20 Сміхопанорама.
12.55 Ніч перед Різдом у комедії «Вечори на хуторі біля Диканьки».
14.05 Незнайко на Місяці у програмі «100%».
14.35 Ура! Канікули! «Пригоди Електроніка». 1 серія — «Втеча».
15.50 Старі пісні про головне-1.
17.15 Мультсеріал «Нові пригоди черепашок-ніндзя». 4 серія.
17.40 Худ. фільм «Гардемарини, вперед!». 4 серія. Заклучна.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».
20.40 Прогноз погоди.
20.45 Комедія «Про бізнесмена Хому».
22.15 «Обличчя світу» з О. Ткаченко. Р. Паулс.
22.45 А. Пугачова. «Вибране». Заклучний концерт супертуру. 1998 р.

ТЕТ

06.50 СІТ
07.10 Миські новини
07.25 Антресолька
07.40 Дай п'ять
07.45 М/ф
08.00 Мир дому твоєму (християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Діалоги
09.00 Ровесник
09.15 Хі-хі та ха-ха
09.25 Анонс

ТЕТ

09.30 М/ф
09.50 Тема з варіаціями. Співає В. Лук'янець
10.25 Контакт
11.10 Маю честь
11.45 Блеф-клуб
12.25 Х/ф «Рік Джульєтти»
13.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!

КИЇВ

14.00 Анонс
14.05 Х/ф «Мій друг Сократик»
15.15 Новорічне шоу
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 М/ф
16.55 Концерт групи «Спейс»
17.45 35 хвилин джазу
18.20 Таємничі історії з Д. Харитоновим
18.50 «Еоліс» — світ тканин
19.00 Т/с «Людина моря»
19.55 Супершоу «Простіше простого»

КИЇВ

20.30 СІТ
20.50 Дай п'ять
20.55 Антресолька
21.15 Миські новини

КИЇВ

21.30 Анонс
21.35 Шо? Де? Почім?
21.45 Хрещатик
22.00 Український хокейний огляд
22.30 Х/ф «Чужий»
23.45 Експрес-інформ
00.00 «Край ночі»

ІСТУ

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.25 «Гей, Арнольде!».
Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Планета людей
09.00 «СокоLINE гніздо».

Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чарльзів клопіт».

Комедійний телесеріал
11.30 «Альф». Комедійний телесеріал
12.00 Разом з Вами. Розважальна програма
12.50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Від «Перехрестя» — до успіху!

13.25 «Розрада, або Танок моржа». Документальний фільм (Інтерв'юз)
14.30 «СокоLINE гніздо».

Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!».

Мультсеріал
16.30 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода

17.30 «Роки молодії».
Молодіжний телесеріал
18.30 «Чарльзів клопіт».

Комедійний телесеріал

19.00 «Альф». Комедійний телесеріал
19.30 Вечір з фільмом Альфреда Хічкока: художній фільм «Мотузка»
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна») 22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад
00.30 «Ренегат». Гостросюжетний серіал
01.20 Програма передач на завтра

**П'ЯТНИЦЯ,
8 січня****УТ-1**

06.00 Анонс.
06.05 Доброго ранку, Україно!
09.00 УТН.
09.15 Телесеріал-вистава «Помодньому».
10.25 Фестиваль «Золоте курча». Програма «А ми самі з вусами».

11.00 УТН.
11.15 Надвечір'я.
11.45 Мультфільм.
12.00 Хто така коляда, що живе у Києві.

14.00-14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».

15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Веселі старті.

16.30 Мультсеріал «Роботи-ніндзя».

17.00 УТН.
17.15 Серіал «Маленький бродяга».

17.50 Національний хіт-парад. Топ-10.

18.00 Милосердя.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.

19.10 Православний календар.
19.15 Серіал «Вихор квітів».

20.10 Альманах «Основа».
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.

21.50 Худ. фільм «Золото».
23.30 УТН.
23.50 Великий Різдвяний концерт.

01.30 Інтеграл. Флоран Паньї.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Людина і закон.
10.35 Телесеріал «Казка про Нас-тю».
11.25 Концерт класичної музики.
11.55 Закон є закон.
12.00 Мое натхнення — музика.
12.25 Худ. фільм «Капітан Крокус і таємниця маленьких змовників».

13.30 Закон є закон.
13.35 Рости, зернятко! Із циклу «До зустрічі».

13.55 Закон є закон.
14.00 Мультфільм.
14.30 Док. телефільм «Віденські ритми».

14.50 Закон є закон.
15.00 Муз. сесія. Частина 2.
15.45 Телесеріал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з 1+1».

08.00 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».

09.25 Серіал «Дім, де все шкереберть».

10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 ТСН.

16.15 «Не всі вдома».
17.30 Серіал «Район Беверлі Хіллз».

18.30 Серіал «Нові пригоди супермена».

19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.

19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Бейсбол по-японськи».

21.45 Сам собі режисер.
22.15 Серіал «Тисячоліття помсти».

23.15 ТСН.
23.30 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Місто вітрів».

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Дітвора.

09.45 Ризький бальзам на душу. Л. Якубович.
10.15 Ранкова пошта.
10.50 Смак.

11.15 Фан-клуб.
11.45 Телевізійний центр моди.
12.15 Життя серед життя.

12.45 «Подорож до країни Таврійських ігор». Фільм-3.
13.15 Спорт-тайм.

13.40 Ура! Канікули! «Пригоди Електроніка». 2 серія — Таємниця 6 «Б».

14.45 Незнайко на Місяці у програмі «100%».

15.15 Старі пісні про головне-2.
17.15 Худ. фільм «Супергерой у палаці Аладдіна».

18.45 Національна лотерея.
18.50 Серіал «Менти» з циклу «Вулиці розбитих ліхтарів».

20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».

20.40 Прогноз погоди.
20.50 Гарний настрій. «Елка і кореші».

20.55 Прем'єра гумористичної програми «Ах, анекдот, анекдот...».

21.25 Прем'єра. Комедія «Діти понеділка».
23.00 Розважально-ігрова програма «НЛО».
23.35 Нічний сеанс. Худ. фільм «Великий. Уолдо Пенпер».
01.35 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 1000 мінус.
08.30 Київські мініатюри.

ТЕТ

07.00 СІТ
07.20 Миські новини
07.35 Антресолька
07.50 Дай п'ять
08.00 Мир дому твоєму (християнська програма)

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Анонс
08.50 Шо? Де? Почім?
09.00 Експрес-інформ
09.15 Х/ф «Чужий»
10.25 Кіноколо
10.45 Лакмус життя
11.00 Національний кубок України зі спортивного танцю, ч. 2

11.50 В. Щербачов представляє...

12.20 Анонс

ТЕТ

12.30 М/ф
12.50 Джаз-степ, танц-КЛАС!
13.00 Т/с «Людина моря»
13.55 TV-шоу
14.10 Концерт групи «Агата Крісті»

16.00 Т/с «Я помню чудные мгновенья!»

КИЇВ

16.30 Хрещатик
16.45 Анонс
16.50 Арт-афіша
17.20 Муз. пауза
17.30 Кіногородок
18.00 Вікна у світ
18.30 Телемагазин «Те, що треба»

18.40 Київ. Україна. Світ
19.10 Чорний квадрат
19.40 Київські мініатюри
20.10 Анонс
20.15 Хрещатик

ТЕТ

20.30 СІТ
20.55 Антресолька
21.10 Миські новини
21.25 Дай п'ять... Дайджест тижня
21.55 Х/ф «Потяг до Каліфорнії»
23.30 Фішка
00.10 Х/ф «Коханці нового мосту»

ІСТУ

07.00 «Невгамовні». Мультсеріал
07.25 «Гей, Арнольде!».

Мультсеріал
07.50 «Elite Italia». Телемагазин
08.00 Вісті

08.28 Миколина погода
08.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)

09.00 «СокоLINE гніздо».

Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Готель». Телесеріал
10.45 «Elite Italia». Телемагазин

11.00 «Чарльзів клопіт».

Комедійний телесеріал
11.30 «Альф». Комедійний телесеріал

12.00 Шлягер бо шлягер
12.50 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»

13.30 Візит. Багамські острови, Венеція

14.00 Пані. Стиль життя
14.30 «СокоLINE гніздо».

Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!».

Мультсеріал
16.30 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад

17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 19.58, 22.28 Миколина погода

17.30 «Роки молодії».
Молодіжний телесеріал
18.30 «Чарльзів клопіт».

Комедійний телесеріал
19.00 «Альф». Комедійний телесеріал

19.30 Роберт Каррадайн у художньому фільмі «Зникнення Крістін»

21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна») 22.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал

23.00 Тижневий огляд НБА
23.30 Мистецький канал
«Територія А». Хіт-парад

00.30 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
01.20 Програма передач на завтра

**СУБОТА,
9 січня****УТ-1**

07.30 Хто рано встає...
09.30 Док. фільм «Українські народні музичні інструменти. Кобза-бандура».

10.00 Сніданок меломана.
10.30 Хто в домі хазяїн?
11.00 УТН.

11.15 Худ. фільм «День Ангела».
12.35 Серіал «Блакитне дерево».

13.25 Розслабтеся, Ви в ефірі...
14.00 Мультфільм.
14.35 Оранта.

15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Моя справа.

15.45 Classic-прем'єр.
16.45 Повір у себе.
17.15 Худ. фільм «Не найшасливіший день».

19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Шоу «Ток-ринг».
20.00 Щасливий дзвінок.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.50 Худ. фільм «Четвірка».
23.40 УТН.
00.00 Серіал «Лицарі неба».
00.50 Концерт симфонічної музики.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Молодіжний канал.
12.05 Закон є закон.
12.10 Любов і пристрасть. Народна артистка України І. Молостова та заслужений діяч мистецтв Б. Каменкович.

12.50 Закон є закон.
12.55 Клуб-700.
13.25 Закон є закон.

13.30 Телефільм «Костянтин Данкевич. «Я в шире серце вірю».

14.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 «Парк автомобільного періоду».

07.30 «Як стати зіркою».

08.00 Мультсеріал «Пригоди Соніка».

08.30 Серіал «По той бік дзеркала».

09.00 Доброго ранку, країно!
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Анонс.

16.10 Серіал «Кунг-фу: легенда».

17.10 Пригодницький серіал «Ксена — принцеса-воїн».

18.00 «Як стати зіркою».

18.30 Серіал «Авантюрист».

19.20 Новини від Іа-Іа.
19.30 ТСН.

19.50 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Перехрестя світів».

21.30 «Весь Жванецький». Гумористичне шоу.

22.00 Серіал «Цілком таємно».

23.00 ТСН.
23.30 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Перший хлопець».

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Мультфільм «Приходь на ковзанку».

09.25 Прокінься і співай!
10.00 Уїк-енд.

10.30 Доки всі вдома.
11.05 Ранкова зірка.
11.45 «Підводна одісея команди Кусто». «Теплокровне море».

12.30 Планета Здоров'я.
13.00 Зірки світового футболу у програмі «Інтерфутбол».

13.25 Ура! Канікули! «Пригоди Електроніка». 3 серія — «Хлопчик із собакою».

14.35 Брейнг-ринг.
15.30 Незнайко на Місяці у програмі «100%».

16.05 Старі пісні про головне-3.
17.45 Всеукраїнський конкурс анекдотів.

18.20 ІНТЕРв'юЗ.
18.25 Комедія «Високий блондин у чорному черевик».

20.00 Інформаційна програма «Подорожі», «Час».

20.40 Прогноз погоди.
20.45 Дженгльмен-шоу.

21.15 Комедія «Повернення високого блондина».

22.50 Святова «Мелорама».

23.30 Ф. Киркоров. Один рік з життя.

01.45 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 Острів скарбів.
08.30 На ранковому прийомі у...

ТЕТ

07.25 Миські новини
07.40 Антресолька
07.55 СІТ
08.15 Толока

КИЇВ

08.30 Хрещатик
08.45 Муз. пауза
08.50 Арт-афіша
09.20 Анонс

ТЕТ

09.30 Вогні цирку
10.25 Світ людини. Медицина
10.50 М/ф

11.00 Старі пісні про головне-2
12.30 Ток-шоу «Жінка на всі 100?»

13.05 «Еоліс» — світ тканин
13.10 Я — пам'ятник собі... Ю. Яковлев, ч. 1

КИЇВ

14.00 Анонс
14.05 Х/ф «Мій друг Сократик»
15.15 Зоряні зустрічі
16.00 Поїхали!
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 Ім'я. В. Зноба, ч. 1
17.00 Шоу-конкурс «Студентська красуня»

18.00 Джаз-степ, танц-КЛАС!
18.25 Х/ф «Прагнення золота»
19.55 Блеф-клуб
20.30 СІТ
20.50 Спати час
21.50 Миські новини

Не будемо занадто

Яким мав би бути напис на пам'ятнику 1998-му рокові?

Якби раптом сталося диво, і нам би відкрилася справжня суть подій, а не те, що ми називаємо подіями, — хтозна, чи багато з оцих фотознімків залишились би на своєму місці? Адже те, про що ми думаємо, ніби знаємо про нього достеменно, може бути лиш відгомном чогось важливішого, справді суттєвого. Це — як повінь на Закарпатті: можна паробити скільки завгодно фотокрасивих руйнацій, але справжня суть полягає не в тих красвидах, а, можливо, у нашому менталітеті («Рубаймо ліси — на всіх вистачить!»), і ще багато в чому, чого не вловлює фотокамера. Отож, хай ці знімки будуть такими, як є — умовно кажучи, ілюстраціями до головних подій року. Але не будемо занадто категоричними в їх оцінці. Все одно цей рік був роком, швидше, запитань, аніж відповідей. Категоричності вистачало і там, і там. Але істин від того не побільшало. В усякому разі, таких істин, які змогли б утішити більшість із нас. Тож будьмо вдячні цьому рокові — за те, що він був і ми були в ньому...

У березні відбулися вибори до Верховної Ради. Відлуння цієї події у суспільстві було довгим — Голову ВР обрано аж на початку липня. Ним став Олександр Ткаченко. В кінці року завдяки його зусиллям ратифіковано довгожданий договір «Україна-Росія».

Ратифікація великого Договору «Україна-Росія» — можливо, найзнаменніша подія з часів Переяславської ради.

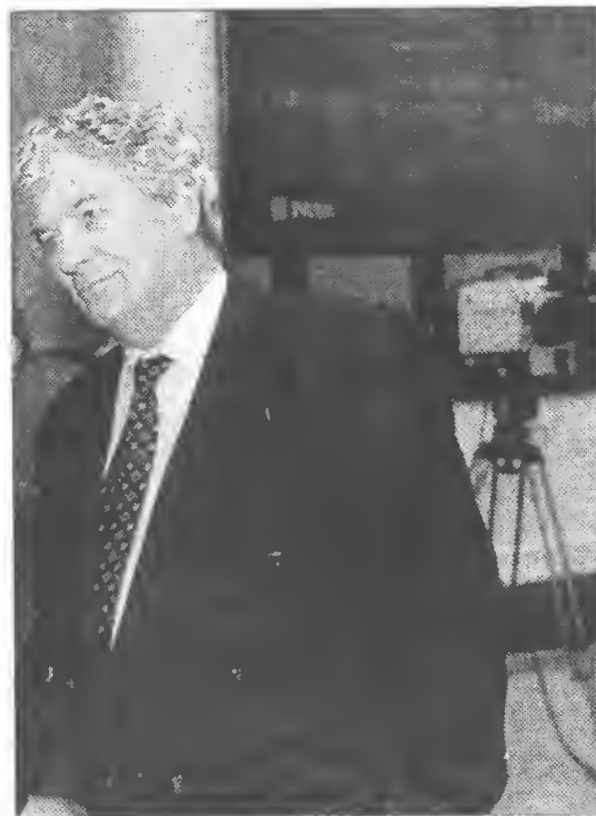
На оновленому Хрещатику в День Незалежності відбувся перший військовий парад. Цього ж року підписано Меморандум про співробітництво між Україною та НАТО, що й досі викликає політичні суперечки.

Нарешті Михайло Грушевський посів своє місце у просторі столиці, а не лише на грошових знаках!

У грудні в японському місті Кіото наш древній Львів включено до списку світової культурної спадщини ЮНЕСКО.

У травні вбито народного депутата, голову біржового комітету УМВБ Вадима Гетьмана. Після цього незручно було дивитися в очі одне одному: відчувалося, що ми не настільки цивілізовані, як хотілося би думати.

КАТЕГОРИЧНИМИ

На початку літа донецькі шахтарі вирушили в 600-кілометровий піший похід на Київ. Уряд пообіцяв піти назустріч, але він цю дорогу долає відчутно довше, аніж шахтарі — пішки.

Судячи з усього, наш Президент Леонід Кучма знову стане «Людиною року». Вітаємо!

90-річчя одного з найпотужніших українських інтелектуалів — Ю.Шереха-Шевельова відзначено виходом його книги в Києві і тритомника в Харкові.

До подій курйозних і не до кінця розгаданих належить і оця. Либонь, президент каже: «Ну, не варто отак переживати! Он Горобцеві в Україні набагато гірше, ніж мені!»

Якщо й був справді всенародний тріумф — то це вихід київського «Динамо» до чвертьфіналу Ліги чемпіонів. Нашого Владислава Вашука коло воріт французького «Лансу» бачив увесь світ!

Осінь повинь на Закарпатті, небачених раніше масштабів, ще раз нагадала нам: не будьте короткозорими, є щось важливіше за одnodенні вигоди...

Після падіння російського рубля в кінці серпня рідна гривня змусила нас похвилюватися й добре задуматись про міцність наших устоїв та зв'язків...

Заклики до першого дня Нового року

— Хай хліборобу та гірнику будуть по кишені імпортні «тачки», а злодії та рекетири хай лаять рачки!

✓ **Київ**

Благодійність починається з Подолу

Подільський район Києва прийме на час зимових канікул групу дітей з Тячівського району Закарпаття.

У столиці діти побувають у Києво-Печерській лаврі, музеях «Золоті ворота» та Т. Г. Шевченка, подивляться новорічні та різдвяні вистави, святкову феєрію у цирку, зустрінуться з учнями шкіл району.

Допомагають і інвалідам і бюджету

У наш нелегкий час, коли всім важко, а інвалідам стократ важче, є підприємці, які платять усі податки й водночас не забувають про немічних.

Наприклад, фірма «Технокомплекс», піклуючись про інвалідів Радянського району столиці, допомагає їм продуктовими наборами, одноразовими шприцями, системами переливання крові, медикаментами.

✓ **Харків**

Ювілейна ялинка слобожанського Діда Мороза

Головна ялинка області, яка запалила свої вогні під дахом Харківського державного академічного театру опери та балету імені М. Лисенка, має свою особливість. Як повідомляє ДІНАУ, ця ялинка ювілейна для тутешнього Діда Мороза — заслуженого артиста України, провідного актора Харківського державного академічного українського драматичного театру імені Т. Г. Шевченка Євгена Плаксіна, який грає цю роль ось вже в тридцять п'ятий раз. Власник гучного голосу, високого, просто-таки казкового зросту, а найголовніше, рідкісного дару перетворення, з 1963 року «керує» новорічними святами для дітей з сільських районів області.

✓ **Луганськ**

На міжнародному перехресті

На думку економістів, у новий рік Луганщина увійде з добре налагодженими зв'язками із партнерами більш як 80 країн світу.

Зовнішньоторговельний оборот області вже досягнув 566 мільйонів доларів США. Є передумови для ефективнішої торгівлі із зарубіжними партнерами. Так, міцніють зв'язки з Жешувським воєводством Республіки Польща — наші підприємства уклали тут понад 20 нових договорів, створюється спільне підприємство з випуску міні-тракторів з провінцією Хейлунцзян КНР. Але найпріоритетнішим партнером, як і раніше, залишається Російська Федерація, з якою підписано 22 нові угоди про співробітництво, повідомляє ДІНАУ.

✓ **Рівне**

Шукайте кішку!

Є така прикмета: новосели, перш ніж переступити поріг нової квартири, мають пустити до неї кішку. Схоже, незабаром 59 сімей «чорнобілих» шукатимуть кішок, бо ж святкуватимуть Різдво у нових квартирах. Житло загальною площею 3300 кв. м побудоване у Рівному на кошти Міністерства з надзвичайних ситуацій України.

✓ **Донецьк**

Нехай Святий Ігнатій посприє

Святий Ігнатій став покровителем пацієнтів Донецької обласної клінічної психіатричної лікарні. Тут відкрито храм його імені, повідомляє ДІНАУ. За словами головлікаря Олександра Сніцаренка, у практиці психіатрії України це перший такий випадок. На пацієнтів першочерговою службою діє заспокійливо. Під храм було виділено простору кімнату, яку допомогли відремонтувати спонсори. Тепер сюди приходять не лише пацієнти, а й мешканці сусідніх мікрорайонів.

Прогноз — на

13 — 18 березня наступного року в Тель-Авіві відбудеться 25-й Міжнародний конгрес астрологів і учених-окультистів. Україну репрезентуватиме львів'янка Сільвія Гелетей, засновник астропсихологічного агентства «Аделаїда».

Прелюдія до мандрівок у глибини «Я»

Психоаналітики на Заході — поважні люди з високим іміджем у суспільстві. Україну ж заповонило «ворожіння», невігласів, які заробляють на нашій неосвіченості чималі гроші.

«Аделаїда» задекларувала себе як фахове агентство, тому приймають тут не кожного. Секретар-референт Марія Олейникова уже за інтонацією телефонної розмови відчуває мистифікації: хтось не готовий слухати, інший — хоче просто спекулятивно поживитися прогнозом...

— Три чверті людства не мають Долі, а лише перебіг обставин. У їхню душу не впало сім'я-призначення від Творця. Багато людей має незрілі душі й прагнення — поїсти, поспати, зайнятися сексом, інколи вийти погуляти, — із сумом каже Сільвія. — Таким потрібна рабська життєва філософія, а ми працюємо з особистостями. Астропсихолог спроможний дати відповіді на запитання, на які не відповість просто психолог

чи астролог. Карл Густав Юнг писав до Фрейда: «Останнім часом вечорами я займаюся тільки астрологією. Знаєте для чого? Щоб відшукати психологічну істину».

Отже, астропсихологія — це синтез, тут відгомін психоаналізу, астрології, міфології, геронтології, антропології. Я не можу технічно відтворити, що таке — моя «мандрівка» з замовником. Це праця в два серця та у дві свідомості, завдяки цій праці людина одержує не лише відповіді, а й світло на життєвому шляху. Думаю, навіть циніки погодяться, що значно краще йти з ліхтарем... Натальна карта, космограма, складена на підставі точної дати, місяця й часу народження — то лише інструмент. І закодований пароль Долі. Звісно, якість відтворення інформації залежить від чистоти професійних мотивів. Я під час роботи прагну перетворитися на спонтанну і прозору сутність...

Не шантажуйте Творця!

Сільвія Гелетей практикує понад сім років. Щоб стати фахівцем, тре-

ба вміти розшифрувати 108 натальних карт. Вона прочитала їх понад 700. Втім, «прочитала», «практикує» — не зовсім точні поняття. Одну і ту ж інформацію можна подати і на лезі ножа, і на промені надії. Нерідко Сільвія замінює собою рятувальну команду.

... Якимось навідалась до неї жінка, котра задумала позбавити життя себе і синів-близнюків. Один з хлопчиків мав епілептичну недугу. Мати була у відчаї, відчуваючи свою вину за це. Вона попервах слухала, але не чула астропсихолога. Довелося розповісти перифраз з міфу про Ромула і Рема. Цей міф розбудив її підсвідомість. Після трьох «подорожей» у природу відважалося не тільки «розв'язати вузлики», а й додати жінці внутрішніх життєвих сил. Коли ж вона радикально звільнила себе від психічного «слизу», недужий хлопчик перестав відчувати спалахи нападів. Фактично, його психіка була налаштована на внутрішні ритми матері, на її страхи...

... Підприємцям попросили зробити аналіз неоднозначної ситуації. До нього навідався партнер із спокусливою ідеєю, однак викликав інтуїтивні побоювання. Космограма партнера показала його вроджену схиль-

Податок на вітер Гапич не платить

Може, це теж спосіб одержання енергії

Пульт у гаражі Миколи Івановича Гапича чимось схожий на панель управління літака — тут тумблер з написом «кут атаки», інший — «орієнтація ВЕС». Чоловік дійсно має справу з пристосуванням дещо незвичним — вітроенергетичною установкою.

Цей вітряк видно у селіші «Основа», — є такий мікрорайон у Новій Каховці, — здалеку. Металева ажурна вежа з трьома лопатями за розміром не поступається опорам високовольтної лінії неподалік. — Раптом на Новий рік світло відключать, — жартує Микола Іванович, — то в темряві не сидіти. Не тільки на ялинкові гірлянди вистачить...

Гапич — електромеханік, працює бригадиром наладчиків контрольно-вимірювальних приладів в об'єднанні «Південелектромаш». Коли п'ять років тому в області почалися регулярні відключення світла, спробував убезпечитися від примх державних енергоструктур.

— Освітлення — не головне, — розповідає Микола Іванович. — В першу чергу потурбувався, аби з допомогою електрики можна було опалювати житло.

Дім у чоловіка справний — 4 кімнати на першому поверсі, дві — на другому, у дворі господарчі прибудови, гараж. І все це забезпечується теплом завдяки вітру.

Це вже другий варіант енергоустановки. Перший (за датським принципом) виявився невдалим — редуктор і мультиплікатор дуже шуміли, а навколо ж сусіди, та й самому гул не давав спати. Зараз система настільки відпрацьована, що вітряка практично не чути. Використав для установки комплектуючі деталі тільки українського походження.

Вітроенергетична установка Гапича має потужність в межах 20 — 25 кіловат, що дає незалежність від споживання енергії іззовні. Навіть у тихий день необхідну напругу підтримують потужні акумулятори.

Що давалося найважче — на це питання Микола Іванович однозначно відповісти не зміг, бо другорядних проблем практично не існувало. Скажімо, як доставити 250-кілограмовий генератор на 20-метрову висоту? Спершу це робилося з допомогою ручної талі. Зараз же встановлено електротельфер — підйомник, своєрідний ліфт. Кільканадцять секунд — і ти вже на самісінькому верху споруди. Я

підіймався разом з господарем. Відчуття не з приємних, адже доводиться стояти на хиткій відкритій платформі. А висота — як шестиповерховий будинок!

Дуже складна система взаємозв'язку «пропелера» з генератором. Скажімо, як досягти гармонії за різних поривів шквального вітру? Адже в таврійському Придніпров'ї норд-вест досягає швидкості до 30 метрів за секунду. Отож довелося обладнати систему, з допомогою котрої із пульта управління можна регулювати кут дотику лопаті з повітряним потоком. А в критичний момент спрацьовує автоматика, лопаті повертаються так, що вітер не рухає їх.

Та й самі лопаті більше схожі на крило літака — сталеві, з нервюрами, тобто поперечними ребрами жорсткості. Питання безпеки — теж важливе, адже коли п'ятиметрова лопать відірветься, біди наробити може немало.

Власноруч Микола Іванович виготовив і систему орієнтації енергоустановки на вітер. Використав принцип, що ним користуються на метеостанціях.

Невеличкий флюгер поєднаний кінцевими вимикачами з електродвигуном. Повернеться флюгер, замкне контакти відповідні — у тому ж напрямку подасться й весь вітряк.

— У нас на електромашинобудівного свого часу вітроенергетиці приділяли увагу, а зараз дещо запустили справу. Хоча підприємство випускає генератори різної потужності — від 25 й до 100 кіловат. Зараз працюю у контакті з Херсонською асоціацією нетрадиційної енергетики.

— Скільки таких установок треба, аби забезпечити електрикою, приміром, вашу Основу?

— Для промислового розмаху я б встановлював потужніші системи. Ця більше підходить для невеликих приватних господарств, до речі, я й назвав її «Фермер-22». Але підкреслюю — варто потурбуватися про цілісний комплекс енергозабезпечення, де була б і дизель-установка, а не один лише вітряк. А загалом, вітер — то ще не приборкана нами сила, і використовується вона далеко не сповна.

Сергій ЗЛЕНКО.
Херсонська область.

Монастир спорудив чабан, а ікони вручила служба безпеки

На початку дев'яностих, коли войовничий атеїзм геть захирів, чабан кривської бригади тернівського колгоспу «Карпати» Тячівського району Іван Штефура взявся за давно задуману й справді титанічну працю. А саме — за спорудження поруч зі своєю оселею монастиря. Осібно! Хіба що сім'я допомагала. Возив у гірське урочище Усуї підводою камінь, виводив стіни. Люди думали, що буде Іван собі нову хату. І вже аж тоді, коли підвів споруду під дзвіницю, сусіди повірили у реальність його намірів і почали допомагати, хто чим міг. Не залишилася осторонь і сільрада та її голова Іван Цубера. Не відмовляли й підприємства Тячівщини: те побило бляхою, інше — лісом. Громадою змоглися ще й на житло для ченців. Вийшло воно на славу: двоповерхове, з усім необхідним для життя.

А торік монастир було освячено й він став обителлю для десяти монахів. Настоятелем нового чоловічого монастиря призначено отця Васильяна. Іван Штефура став послушником.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Мал. Віктора ПОПОВА.

промені Зорі

13 — 18 березня наступного року у Тель-Авіві відбудеться 25-й Міжнародний конгрес астрологів і учених-окультистів. Україну репрезентуватиме львів'янка Сільвія Гелетей

манку світового ринку. Бо наша гривня має високий магнетизм і доброго Ангела-Хранителя.

— Чого сподіватися у приватному житті і що чекає на самих астрологів?

— Буде сплеск громадянських шлюбів, які узаконюватимуться після народження дитини. На таких, як я, випадає більше випробувань. Ми у Творця — на відкупі.

— Чи можна це порівняти із вигнанням з раю?

— Гадаю, що кожний етап цивілізації — це обов'язково «вигнання із раю».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

ність до клептоманії. Врешті, після експертизи ситуації збереглися гроші і репутація. Один впливовий бізнесмен з Прибалтики успішно скористався прогнозом Сільвії. А прогноз динаміки бізнесу складав понад 30 сторінок...

— Мені сумно спостерігати своєрідний шантаж Творця, усі оці молитви-виноги: дай, Боже, допоможи, подай, врятуй... А молитва — дуже дієвий і глибокий енергетичний посил. На зламі тисячоліть Творець не чує вимагань і відгукується на імпульси роботящих сердець.

Діалоги про справжнє

«Аделаїда» не чекає, поки прийдуть травмовані життям замовники. Агентство йде назустріч і підготувало ряд проектів. Уже укладені перші космограми замовників Служби знайомств для тих, хто втомився шукати навпаки Свою Людину. Надихнула на створення такої служби одна розбита пара. Він поїхав у США, вона лишилася. Завдяки агентству вони зустрілися знову, оновлені взаєморозумінням. Він подарував їй сто троянд. Половину тих квітів щаслива жінка принесла Сільвії. Агентство має намір працювати з молодятами, котрі прагнуть знати, як зберегти шлюб.

Для широкого загалу підготовано п'ять аудіоальбомів: «Магія Життя»,

«Ціна Повноти, або Межа Ризику Життя», «Діалоги про Справжнє», «Динаміка Успіху», «Пригоди героя Свідомості, або Психологічні казки для дороселих». Це — психологічні есе про Долю та її мову, дороговкази-обетавини. Це пояснення духовних інфекцій, необхідності власних помилок, ілюзій влади, шкідливості неясних знань...

— Сільвіє, хочу поговорити з вами як з колегою, адже ваш перший фах — журналістика. Погодьтеся, дивно читати в газетах цілком різні астрологічні прогнози.

— Гороскопи нерідко придумують самі журналісти. А візитівки «маг-біоенергетик» викликають у мене сумну посмішку.

— А вас, даруйте, відьмою не називають?

— Я таки відьма — тобто та, що відає, знає, віщує, але не чаклунка. Моя магія — це праця, яка оновлює, зцілює, зміцнює. Чаклунка ж свідомо руйнує психіку. Усе залежить від етичності намірів.

— Ви можете переконати скептика, що ваш дар — від Творця, а не від лукавого?

— Я добре знаю закон благих намірів, якими вимощена дорога до пекла, і тому мої спонування — етичні. Я ніколи не оголошую людську психіку перед негативними психічними впливом. Якщо після спільної словесної подорожі людина відчуває полегкість, це і є результат.

— Чи у Єви, яка скуштувала заборонений плід пізнання, були благі наміри?

— Давайте дивитися на речі так, щоб ми встигали за життям. Міфологія, релігієзнавство, антропологія дійшли висновку, що Єва — то була душа, інтуїція чоловіка. А чоловік — це свідомість. Яблуко — знання. Адам був пасивною свідомістю, допоки інтуїція не дала йому знання. Із знаннями приходить відповідальність. Творець посилав випробування заради розуміння того, що все на світі взаємопов'язане. Людям не вистачає цих знань. Хочу започаткувати у навчальних закладах цикли лекцій про мистецтво жити.

— Що ж рік грядущий нам готує?

— У лютому — березні в Україні розпочнеться стабілізація, бо вона входить у гармонійний ритм із Сатурном, планетою, що впливає на рух політичних і соціальних течій. Закони Всесвіту для нових часів вже впорядковані. У 2003 році завершується великий перехід у нову якість. Україна матиме об'єктивні передумови розвитку. Настане час і до нас звертатимуться ті, що поїхали з України. Але люди мають знати: жити за принципом «буде як буде» уже небезпечно... Президентом стане «земляний» психотип особистості. Від лютого стабілізується українська гривня. Її вистачить внутрішньої енергії витримувати лихо-

«Тс-с-с! Я ще лечу!..»

В кінці коктебельської набережної, поруч чи то з гаражем, чи то з забігайлівкою, що має назву «Під гвиштом», є дорога, яка веде в нікуди. У буквальному розумінні цього слова. Вулицька асфальтівка від бетону набережної випливає у бік гір і метрів за 150-200 обривається у степу. Кольорова «папачка» над дахом проїржавілої закускової може бовтатися вітром з моря, на асфальтівці з'являється доведений до останньої межі розхитаності салатового кольору 412-й «Москвич», а за ним з різницею у кілька хвилин — дельтаплан, але — з моторчиком. І починається те, що бачимо в кіно чи дуже далеко — в житті.

Авіатехнік надмалої авіації Шленьков Андрій з поважним виглядом перевірляє мотор, а його напарник Кузнецов Олександр рухається довкола дельтаплана стрімко й рвучко, весь — напруга й діловитість. Воно й зрозуміло: особистий знайомий самого Ільюшина, суддя всеоюзної категорії з дельтапланеризму, майстер спорту. Та й узагалі — вже 20 років як пілот! Ці двоє перебувають у гордй самотності лічені секунди, потому пробитися до них, як і до машини, — неможливо. Яких знавців тут не наслухаєшся!

— Мотор у них австрійський, бачиш? Шістдесят кінських сил! В баку п'ятнадцять літрів бензину. Це... Скільки в середньому пролітять? Ну, залежно від вітру, кілометрів дев'яносто... Та можна спитати...

Відповідають неохоче: немає коли. З носа по 50 гривень — і двоє чергових пасажирів, вирішивши, що життя дешевше, у позичених шоломах, виклавши на капот «Москвича» з кишень все, що випадає, сідають у пластмасові крісла за спиною Кузнецова, наглухо застібають позичені куртки.

— Від гвин-та! — суворо командує собі Шленьков Андрій, і дельтаплан, ревною на асфальтівці, робить непоспішливе коло над затокою, зникає на кілька хвилин за відрогами Карадагу.

Шленьков Андрій проводить дельтаплан всерозуміючим поглядом, звернувши посміхається:

— Ми ж серйозні люди: РДК ТСО України! Чув? Республіканський дельтапланерний клуб Товариства сприяння обороні України. На полях проводимо хімроботи: кукурудза там, пшениця. В залежності від отрути проти шкідників закачуємо в баки од 80 до 140 літрів. Дві бочки внизу по сто літрів, це там, де зараз пасажирські місця. Одна вгорі — ну, це тобі показува-

ти треба, де саме. За півгодини — п'ятдесят га обробляємо нараз. І тут, у Криму, і в Луганській, Запорізькій областях, цього року в Сіверодонецьку були, сто п'ятдесят кеме від кордону. А що сьогодні — то це так: і розвага, і практика. О, повертаються...

Дванадцять хвилин від зльоту не минає, як дельтаплан розвертається на асфальтівці, розстібають реміні безпеки двоє дебелих дядьків напідпитку позаду Кузнецова Олександра і, вивалившись на бетон набережної з виглядом людей, які тільки-но страшенно ризикували життям заради спокійного відпочинку Батьківщини, непоспішливо віддаляються на відстань, з якої їх, на їхню думку, роззявки вже не бачать. І тоді один із них, завмерши на мить, нахилиється до парашету, розкидає руки, як зламані крила, і, відкинувши назад голову, кричить:

— Шуро! Шуро!.. Шуро!!! Це... ЦЕ!!!

— Я знаю! — похитуючись, відгукується Шура, не інакше як для надійності одразу ледь не по лікті засуваючи руки в кишені. — Я тільки-но звідти!

А дельтаплан знов реве на асфальтівці й пливе, лине, ширяє, йде на бриючому, розтає у синьо-синьому прозорому небі.

— Ти знаєш що, — роздумливо дивиться в його бік Шленьков Андрій. — Ти прихось перед заходом сонця. Може, тоді дещо розповімо... З газетами дружити треба. Якщо, звичайно, пілот не проти...

Не відбрикаються! Я прийду, коли море стане чорним, небо бузковим, а гори схожими на куртини середньовічної фортеці. Але й мої «оборонці» усяких тут бачили. І коли Кузнецов Олександр, вируливши з асфальтівки на набережну, роблено здивовано подивився на мене, Шленьков Андрій, підійшовши, одягне махом на мою голову шолом, супроводжуючи свої дії неспростовною фразою:

— Ти маєш знати, про що пишеш!

На дощі приладів замиготять цифри 49... 52... 62... Дельтаплан зареве, хитнеться, побіжить, а потім...

Злине!

У чорному небі, під спалахи ракетниць на пляжі, над маленькими, зовсім крихітними вогнями набережної, ресторанів, будинків я невідчутно рухатимусь, як гоголівський коваль Вакула на чорті, от тільки не переконаний, що його трясло так, як нас на дельтаплані, де крісло маленьке, ноги впираються у тоненьку трубу, а ремінь безпеки пошарпаний і такий ненадійний... Оволодіває відчуття, передати яке словами неможливо. Це... Не знаю. Це... Мабуть, це відчуття польоту!..

Круто сказав?

За лічені хвилини ми опинимося на всесвітньо відомій горі Клементьєва, звідки починали найвидатніші вітчизняні авіатори, обслуга вимкне освітлення злітної смуги, відгвинтить трикутне крило, закотить дельтаплан в ангар. До Коктебеля ми повертатимемося на розхитаному «Москвичі» під непоспішливу розмову.

— На різних моторах літаємо, — скаже Кузнецов Олександр, — «Дніпр», «Урал», «Привіт», «Вихор». Ми тобі правду скажемо, якщо тобі не попаде, коли писатимеш.

— Не попаде.

— Жоден з них не надійний, — встряває за факхом Шленьков Андрій.

— Бувають випадки?

— На випадки в нас є закордонна система ВРС, яка рятує все — від пасажирів до дельтаплана.

— Отже, не бувають?

— Бувають, — тут же не погоджується Кузнецов Олександр. — Але люди не одразу про це здогадуються. Одного разу відмовив двигун над Карадагом. За спиною в мене хлопець і дівчина: він вже літав, а вона взагалі у небі вперше. Здрігнулися й тиша одразу — повна! Ну, в нас запасна смуга є на Карадазі. Мені до неї тягти! «Ой, як чудово», — хлопець, чую, каже. Дівчина помовчала й додає: «А мені так навіть більше подобається».

І тут під рипіння «Москвича» ми чомусь замовкли. За хвилину пілот сказав:

— Вони втямили, у чому річ, лише коли гроші їм повертав. Але що то за переляк заднім числом? Ще над морем був випадок... У воду впали разом з дельтапланом, пасажир виринув, відплювався й кричить захоплено: «Хлопці, чому ж ви не попередили, що за ці гроші ще й купаєте?»

Знов помовчали під хрипіння «Москвича».

— Але коли серйозно, найхарактерніший випадок був у Польщі, під час міжнародних змагань. Відмовив двигун, дотягнув пілот до якоїсь дороги, сів на неї. Щоб його згори побачили, дельтаплан не розбирав. І, втомлений боротьбою з висхідними потоками, заснув на узбіччі. Йшов якийсь селянин, побачив його, почав «оживляти», як умів: А той розплющив очі і, не втямивши у першу мить, де він і що з ним, приклав пальця до губ і пошепки так каже: «Тс-с-с! Я ще лечу!..» От що таке небо. Ви розумієте мене?

Я відповів, що розумію. Розстаючись з ними на набережній, я почув до себе запитання Шленькова Андрія:

— Ну як, сподобалося?

— Перший і останній раз.

— Даремно.

Нині, згадуючи, як підстрибували, зникаючи у темряві, габаритні вогні «Москвича», я думаю: а може, Шленьков Андрій мав рацію? Адже вкотре мені снилися нічне коктебельське небо і я ловлю себе на крамольній думці: «Тс-с-с! Не будіть!.. Я ще лечу!..»

Агов, Вакуло-о-о!..

Дмитро КОНОВАЛОВ.

А ще був випадок

— Для мене перехід у новий рік означає тільки те, що на рік старію. Лише дитячі спогади мають забарвлення дива. Я, зазвичай, не відчуваю особливої радості в душі, й не можу згадати нічого, що створювало б приємну ауру. Цей день завжди для мене буденний. Інша річ — Різдво і Великдень. Бо є спеціальне приготування, ритуал. А на Новий рік — лише обов'язкові шампанське і промови керівника країни по телевізору. У радянські часи був ще й ковток свободи, бо після півночі обов'язково передавали концерт зарубіжних зірок. Мені вже страшно говорити, що новий рік буде кращий, ніж старий, бо якось воно не виходить. Але все-таки існуємо, борсаємося, боремося за існування.

Заклики до першого дня Нового року

— Щоб у парубків було стільки дівок, як у бюджеті дірок, а у дівок стільки парубків, як у більшості з нас боргів!

✓ Луганськ

Козак і на Заході козак

Щорічні Далівські читання, що традиційно проходять у Луганському педагогічному університеті, відтепер стануть міжнародними. Саме з такою ініціативою вийшов організаційний комітет, віддаючи належне творчій спадщині письменника-земляка, відомого й під літературним псевдонімом «Козак Луганський». Отож вже наступного року, якщо ця ідея знайде належну підтримку, в літературних читаннях візьмуть участь філологи з Росії, Білорусії, Польщі, Болгарії, Чехії.

✓ Луцьк

Роздавали номінації.

Поки рік не минув

За підсумками рейтингового опитування «Людина року», проведеного обласною організацією Співки журналістів України, переможцем у номінації «Державний діяч року» названо голову Волинської облдержадміністрації Бориса Климука. «Мером року» став міський голова Луцька Антон Кривницький, а «Меценатом року» — президент виробничо-комерційної фірми «Левія» Петро Левчинський. Серед господарників на першому місці директор виробничо-комерційної фірми «Луцьк-кондитер» Марія Журавльова. У номінації «Політичний лідер року» і «Бізнесмен року» перемогли народні депутати України від Волині Сергій Шевчук та Олександр Свирида. Вдруге звання «Банкір року» здобув керуючий Волинським регіональним управлінням КБ «Приватбанк» Микола Романюк.

✓ Кіровоград

І сам гам, і другому дам

Разом з Новим роком святкуватиме першу річницю свого існування обласна корпорація «Кіровоградсільгосптехніка», яка об'єднала районні підприємства колишньої «Сільгосптехніки». У наш час, коли кваліфікованих і сумлінних кадрів на селі дедалі менше, проблемою стає не лише придбання сучасних машин, а й грамотна їх експлуатація. Та що там «Джони» з «Домінаторами» — КамАЗа не в кожному колгоспі відремонтують! У підрозділ «Кіровоградсільгосптехніки», можливо, справи йдуть не так жваво, як хотілося б, але досвідчені кадри не здаються. Практика показала: не можна гребувати ніякою роботою — треба виживати. Районні механіки ремонтують плуги і трактори, постачають комбайни, торгують бензином, наймаються возити зерно і гній. Для масштарних починає бракує коштів. Однак кожен шукає вихід. Не маючи доларів на імпортні агрегати, знам'яський «Райпостач» взяв у лізинг п'ять вітчизняних комбайнів «Лан». Два залишив у себе, решту передав господарствам району. У такий спосіб і селянам допомагають, і самі мають можливість заробити.

✓ Чернігів

Держадміністрація і за тата, і за маму.

Щорська райдержадміністрація взяла під свій патронат дітей-сиріт і дітей, що залишилися без батьківського піклування. Шістнадцятьом з них пошили шкільну форму. Встановлено стипендії 20—25 гривень тим, хто навчається на «4» і «5».

Мал. Віктора ПОПОВА.

Писати з країни,

У ті часи, коли я навчався в школі, газети намагалися переконати, що в нашій країні усе гаразд, хоч ми й не могли не бачити різниці між життям і тим, що написано. То були унікальні газети: ніщо негативне не потрапляло до їхнього поля зору. Такий ось оптичний феномен.

Звідтоді багато змін, хороших і поганих, сталося у нашому житті. Але пресі притаманний той самий оптичний феномен — тільки з іншим знаком. Зараз вона бачить переважно те, чого не могла або не хотіла бачити в минулому. На першій же сторінці більшості сучасних газет — обов'язково декілька убивств, пограбувань, катастроф. На тім картина нашого сьогодення й завершується. Якщо ви читаєте це регулярно — депресію вам гарантовано. А якщо припустити, що життя наше насправді отаке, то слід визнати — майбутнього у нас бути не може, і перший рядок нашого державного гімну — не стільки ствердження, скільки діагноз. Але ось нещодавно до мене потрапила пачка листів. Написані сучасними 13-15-літніми школярами, листи мають одного адресата — наступне тисячоліття. Почав читати з ностальгією зацікавленістю, адже й нам колись пропонувалися подібні теми для творів. Але тоді треба було, якщо не бажали ускладнити, переказати нащадкам принаймні скорочений зміст піонерського шлягера «Орленок». В цих же листах немає ідеологічних нашарувань, є свобода думок і поглядів. Пізніше дізнався, що листи написані учнями ліцею «Наукова зміна» (Харківський район Києва), у рамках проведеної педагогами ліцею акції «Моє побажання XXI століттю». Не хочу нічого коментувати, лиш пагадаю: авторам листів по 13—15 років. Але якщо вони отак мислять, можна бути впевненим: Україна справді ще не вмерла, панове та товариші.

Олег ДЕНИСОВ.

Мені тринадцятий минало...

До вас звертаюсь я, Майбутнє покоління. Зовуть мене Маринка, Живу я в Україні. У снах я бачу світле, Незвідане майбутнє, І мрію про високе, Врочисте й самобутнє. Моя епоха зламана — Межа тисячоліть. Я хочу побажати вам У мирі й згоді жити. Розтануть хай тривоги І біди на Землі, Хай стеляться дороги У радості й теплі. Хай прийде досконалість, Хай розум — над усе, Людина у природу Лиш благо принесе. Послухайте мене, Прийдешні покоління. Зовуть мене Маринка, Живу я в Україні!

Марина ЖУРАВЕЛЬ.

Досконалість живого

Мій далекий ровеснику з майбутнього! Я заздрю тобі. Ти житимеш у дивовижно-фантастичний час науки і техніки, коли можна буде літати на інші планети, щоб погратися з друзями чи потанцювати на дискотечі, коли побут буде настільки досконалим, що його організація забиратиме в тебе і твоїх батьків частки секунди, а найсучасніші зараз комп'ютери стануть як прості калькулятори. Ти житимеш красивим, яскравим життям, але...

Я хочу побажати тобі набагато важливішого і дорожчого. А тому дуже хочу, щоб ти побачив і відчув, що маки — багряні, крила метелика — тоне-сенькі, як найдосконаліший ювелірний витвір, з яблук бризкає сік, ялинка пахне сонцем, а полин — терпкістю, очі у їжачка блакитно-сірі, а соловейко перекочує намістину своєї пісні тоді, коли на небі сяють зорі, ніким не нумеровані, не пов'язані космічними доріжками планети, а просто зорі, на які дивляться діти і закохані.

Я хочу, щоб ти зумів відчувати, як приємно тримати в руках стару, потерту, зачитану до дірок улюблену книгу, як смачно пити воду з криниці, як добре стояти босоніж на теплій землі. Наша планета маленька, вона в моїх і твоїх долонях, захищаймо її, адже ми живі і щасливі доти, доки живий цей маленький блакитний острівко серед безмежного всесвіту...

Ілона ДЕМЧЕНКО.

Все дуже просто

Якби ж то в новому столітті ніде не воювали. Нехай не буде голодних, нещасних дітей, не буде горя, а сльози — тільки від щастя. Нехай зникне ворожнеча, зло, ненависть, і між народами будуть добрі відносини. Щоб невиліковні хвороби не перей-

шли в XXI століття. Щоб Земля стала квітучим садом з дивовижними плодами і ягодами. Нехай наука і техніка досягнуть фантастичного рівня, і за декілька хвилин можна буде опинитися за тисячі кілометрів. Щоб можна полетіти і дослідити інші галактики і навіть побачити інші цивілізації.

Юлія МАЙДАН.

Я сподіваюсь...

... що у XXI столітті Україна буде розвинутою країною. Сподіваюсь, що у нас не буде безпритульних, бо всі будуть жити щасливо і весело. І не буде більше у світі зла і насильства. Я вважаю, що нове покоління буде намагатися зробити все, щоб людям жилося краще, спокійніше, щоб ні в кого не виникало ніяких проблем.

Марія ГЕРБІЧ.

Щоб не востаннє

Мені, як людині, яка нещодавно почала свій нелегкий життєвий шлях, хочеться вірити у світле майбутнє. І не лише свого народу, а й усього людства. Тому я сподіваюсь, що у третьому тисячолітті здійсняться всі мої мрії, хоч би якими нездійсненними вони не були. І я бажаю тобі, майбутнє, бути ласкавим до всіх земних істот. Не дозволяй людям воювати, вбивати, грабувати, принижувати, ображати, руй-

нувати, жадливо помирати. Допоможи знайти ліки для мільйонів хворих, їжу для сотень тисяч голодних, істину для шукаючого. А як багато повинна ще пізнати людина чи просто пояснити! Хоча все це другорядне, бо головне — жити. Тому, майбутнє, допоможи нам не існувати, а жити, насолоджуючись красою природи. І головне: бажаю, щоб третє тисячоліття не було для тебе останнім, майбутнє.

Надія ПОДОПЛЕЛОВА.

Ми дуже занехаяли планету

Якщо людина не зупиниться, то все загине, а без рослин, тварин людина не виживе. Ось чому я й хочу, щоб люди думали не тільки про себе, а й про тих живих істот, що живуть поруч. Не забруднюйте середовище, в якому живете. Якщо вам не шкода себе, пожалуйте братів своїх менших.

Ірина САРАНЮК.

Не залишай їх

Я не знаю, чого тобі побажати, майбутнє, але, будь ласка, допоможи людям стати щасливими, відчувати у себе велику крилу, які будуть їм завжди допомагати, які завжди піднімуть їх до Бога, крізь хмари та сніг, до Сонця. Допоможи їм, будь з ними завжди.

Наталія МУСІЄНКО.

Отак воно буде

Ранок... З гордістю піднімаємо над Україною прапор нашої незалежної держави. Діти з радістю йдуть до приватних дитсадків та ліцеїв. Там на них чекають викладачі, які їх люблять. Вони знають, що діти — це майбутнє країни — майбутній лікар, економіст, журналіст, а, можливо, і президент. Немає діток, які просять милостиню в метро, та хлопчаків, які на дорогах минають автомобілі. Дорослі мають роботу, якою захоплюються. Свій вільний час вони проводять у реконструйованому Києві, який буде мати ще більше театрів, музеїв, фонтанів, скверів та парків, де з посмішкою пропонуватимуть усім квіти. Бабусі та дідусі,

Почнемо з того, що

Я логік за фахом і добре знаю, що вихідні поняття не мають визначення. Бо якщо дамо чомусь визначення, то неодмінно потрапимо у замкнуте коло. Адже у кожного своє розуміння вихідних понять.

Це як в математиці.

Або як в любові. Кохаю і все. Що це можна сказати? Бо не можна визначити радість краси через істину.

Наведу такий приклад. Від авторів стародавніх літописів не вимагалося бути правдивими. З життєписів Мухамеда, хадісів, той вважався кращим, який мав красиво придумані сторінки. Тобто був неправдивий.

Тут ми торкаємося цінностей, якими є влада, краса, істина...

Миколу Карамзіна критикували за те, що він, автор «Історії держави російської», стримував фантазію при написанні свого твору.

Здавалось би, слухаючи подібні

розмови про «творення» фактів, можна хаяти за голову.

А суть у тому, що є самостійна цінність правди — синоніми краси. І люди, які здатні відчувати це, — найбільший скарб держави.

Та, крім самостійної, є ще практична цінність краси.

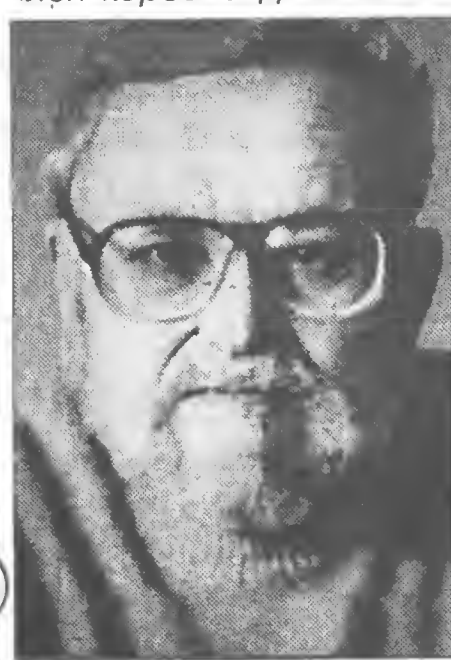
Візьмімо діяльність політиків — хоч нинішніх, хоч учорашніх.

Заради влади вони здатні говорити неправду. Комуністи ніколи не казали прямо, що вони люблять владу. Завжди йшлося про «високі державні інтереси» тощо. Сучасні політики будь-якого напрямку відкрито заявляють, що їхня мета — одержання влади.

Зрозуміло, що є люди, які відповідають обраному заняттю. Але ж є й наваки.

Таким чином, ми підійшли до проблеми: нормальне й патологічне розуміння цінності влади. Останнє — це коли влада існує лише для са-

Мирослав Попович — доктор філософських наук, член-кореспондент НАНУ

Цінності на зламі століть

ЯКА ЩЕ НЕ ВМЕРЛА

Свої вчинки
треба обдумувати,
і краще це робити вже зараз

відпочиваючи на пенсії, матимуть можливість мандрувати по світу, ніжитись на сонечку біля Чорного, Середземного та інших морів. А коли захворіють, зможуть заплатити за своє лікування в найсучасніших лікарнях. Будуть знайдені ліки від усіх хвороб, люди забудуть про рак, СНІД — їх зовсім не буде. Всі будуть здорові та щасливі. Якщо кожен на своєму місці старатиметься, то мрії здійсняться.

Альона КОЗАКОВСЬКА.

Або отак

У принципі, до ХХІ століття залишилось небагато — 470 днів. Мені вже буде п'ятнадцять років. Я вчитимусь на 2 курсі ліцею «Наукова зміна».

Зараз в Україні дуже низький рівень економіки. Немарно цей ліцей називається «Наукова зміна». Держава сподівається, що у майбутньому ми зможемо запобігти економічній кризі в державі. Зможемо вільно управляти своєю країною, допомагати людству. Дуже хочеться, щоб Україна стала вільною, як інші зарубіжні країни. Мабуть, відомо всім, що американські медики знайшли ліки від раку. Мені б було дуже приємно, якби українські і зарубіжні медики об'єдналися і знайшли ліки від СНІДу. Взагалі, я хочу побажати нашій країні процвітання, миру, економічного благополуччя, порядку, працовитості і життя, життя, життя! Я гадаю, у ХХІ столітті наша країна буде на високому рівні!

Валя РЕЄНТ.

*Я хочу, щоб усі жили добром,
Тоді піде війна, що смерть несе,
І голуб миру лагідним крилом
Нам чудо до схід сонця принесе.*

*Чтoб люди жили тoлько добрoтoю,
Тoгда уйдeт вoйнa, и злo уйдeт,
Пусть гoлуб мирa, счастья и пoкoя
С вoсxoдoм сoлнцa чyдo принeсeт.*

*I wish all people be kind-hearted,
And then they 'll say «good-bye» to war
The dove of peace on sunrise flying
Will bring much-wonders to your soul.*

Надя ВЕЛИЧКО.

Ось і знову підійшли до межі

З чим ми переступимо її? Що вже пройшли? Що залишилося позаду? Що в майбутньому? Що чекає попереду? Життя не стоїть на місці. Народжуються і помирають люди, відбуваються війни та революції, здійснюються задуми та бажання, втілюються в життя чийсь геніальні ідеї. Проте, вирішуючи глобальні проблеми, люди не помічають того, що поряд. Ось проста ситуація: маленька семирічна дівчинка стоїть серед багатолюдної вулиці й плаче. Повз неї проходять люди. Та вони не бачать її, не чують її плачу, не помічають її горя. Та невже ви настільки глухі, що не чуєте цього найгучнішого плачу? Подивіться, це плаче, чекаючи на вашу підтримку, ваше майбутнє. Я дуже хочу, щоб люди в ХХІ столітті були більш людяними.

Леся ХАРЧЕНКО.

Дивлячись на речі тверезо

Коли підступало ХХ століття, висловлювались якнайрізноманітніші прогнози щодо майбутнього. З них справдилися лише деякі, здебільшого висловлені задовго до перелому століть. Людство хотіло залишити в минулому війни, епідемії, бідність, усе негативне, і взяти з собою лише гарне та добре. Але довелося попроситися з цими ілюзіями. Зараз ми стоїмо на межі нового тисячоліття. Людство знову висловлює прогнози і побажання. Телепатія, телепортация, машинна часу, подорожі зі швидкістю світла, еліксир вічного життя — ці та інші ідеї тривожать уяву сучасників. Наробивши атомних бомб і забруднивши довкілля, люди думають, як цього позбутися. Настільки недалекими і нерозумними не можуть бути навіть тварини!

Мої прогнози щодо ХХІ століття доволі песимістичні. Людство котитиметься далі донизу. Не за горами третя

світова війна, яка незабаром переросте в ядерну або бактеріологічну. В результаті вимиратимуть цілі континенти, материки ставатимуть непридатними для життя. З'являтимуться нові й нові, все досконаліші й страшніші види зброї (іонна, плазмова, лазерна). Забруднюватиметься довкілля, зменшуватиметься озонний шар, збільшуватиметься парниковий ефект. Звичайно, будуть і позитивні зрушення, але їх питома вага буде незначною в загальній масі негативу. Можливо, лікарі навіть поборють СНІД і рак, але на зміну їм прийдуть нові віруси і хвороби. Отже, людству залишиться щонайбільше 300-400 років, якщо не менше. Ми вимремо, подібно до того, як вимерли динозаври, а на зміну нам прийде нова, досконаліша форма життя. А може, й ні.

Мої побажання ХХІ століттю цілком відповідають моїм прогнозам. Перш за все, людству слід позбутися божевільних запитань («Чи є життя на Марсі?») і почати реально себе рятувати. Треба ліквідувати всю атомну зброю та іншу зброю масового знищення. Потрібно відмовитися від ілюзій, що прийде хтось і всіх порятує, що у майбутньому столітті все буде якнайкраще. Це неможливо. Потрібно відмовитися від шкідливих виробництв, залишивши лише найнеобхідніші, перестати отруювати планету, шукати альтернативні джерела енергії, перестати вирубувати ліси. На зміну урбанізації з її міськими конгломератами має прийти поступове роздрібнення міст на сільські поселення, повна гармонія людини і природи.

Роман ГОРБИК.

О, предки...

*О мудрі греки! Арістотель!
Могутній покоритель слова!
Ви, попри чвари і незгоди,
Піднесли свою рідну мову.
А ми свою — запалили!*

Володимир АНЧИС.

О, нащадки...

Я просто сподіваюся, що через роки ви навіть

слів таких не будете знати, як радіація, забруднення, війна, зброя. Ми ці слова вживаємо, і доволі часто. Та не думайте, що наш час був таким жакливим. Ми пережили багато радості, ми стали свідками народження нових держав і відродження нашої.

Ганна КАРАБАН.

Якщо коротко

Я хочу побажати всім бути добрішими, і тоді світ зміниться на краще.

Юлія КЛЮЙКО.

Мені б дуже хотілось,

щоб у наступному столітті люди не чинили насильства, не крали, не вживали наркотиків та алкоголю.

Олександра ГРЕБЕНЮК.

Майбутнє не терпить помилок, значить, свої вчинки треба обдумувати, і краще це робити вже зараз.

Олена ГОРОШКО.

Мені б хотілося, щоб у ХХІ сторіччі людство не було поділене на ворогуючі держави, на зміну національному егоїзму прийшла повага

одного народу до іншого.

Павло ГЕРУК.

Сонце колись перестане горіти. Але Земля може й не дожити до згасання Сонця. Мене дуже хвилює майбутнє планети. Я хотів би, щоб у наступному тисячолітті припинили роботу всі атомні електростанції і все працювало б на сонячних батареях, усі заводи та автомобілі були екологічно чисті. Тоді на планеті буде затишно не тільки нам і нашим дітям, а й правнукам наших правників.

Костянтин ІГНАТЕНКО.

Визначення цінності не існує в природі

мого себе. Внаслідок цього страждання інших людей для можновладців стають мазохістичною радістю.

Нинішні державні люди вважають, що влада існує для збагачення. Найчастіше власного.

Якщо ж жадання влади заради справи, це добре.

Старі державні системи: американська, англійська, — традиційно консервативні. Так, американець фанатично поважає символіку США, але вперто не впускає державу у своє приватне життя. Для нього влада — насамперед система, інститут.

У нас молодий державний організм, і поки що важко говорити про те, що в нас переважає. Поки що інтелектуальні цінності для можновладців значать дуже мало.

Ми згодилися спочатку, що цінність є краса. Естетичне поняття.

Як усе це змінюється у двадцятому столітті й буде трансформуватись у двадцять першому?

Прогрес, безумовно, підсилив ліричне начало в людській діяльності. Незважаючи на те, що ХХ століття було прагматичнішим од попереднього.

Прогрес приніс різноманітність.

У політиці це означає плюралізм у формуванні понять суспільних цінностей.

От у нас все нині звелось до заробляння грошей. Ми бідні люди, живемо в одновимірному суспільстві. Це хворе суспільство.

Майбутнє за багатовимірністю, розмаїттям.

І тут ніби виникає конфлікт: з одного боку, демократична держава виступає за відкрите суспільство, проти впливу на вибір громадянина, а з другого — виходить, що вона віддає ініціативу. А оскільки вакууму в суспільному житті не буває, то пасивність держави використовують її опоненти.

Беремо проблему виховання громадян на цінностях, на яких заснована

певна держава. Формувати свідомість дітей система має право. Це зрозуміло. Громадянину ж держава має право лише пропонувати (делікатно, тактовно і так далі) вибір, скажімо, в рамках Конституції.

Ось приклад. Є товариство «Порятунок», що об'єднує батьків, чий діти потрапили до сект агресивного характеру (не забуваймо, що ніхто у світі не визначив, що таке агресивна секта). Діяльність його зрозуміла: повернути дітей до сім'ї. Але як?

Або інше. Здається, це апіорний обов'язок — любити батьківщину. Закони зобов'язують захищати вітчизну. Але хто це визначив? Хто зобов'язав?

Таким чином, бачимо, що сам світ — це постійна боротьба добра зі злом. Не можна стояти осторонь, коли зло наступає. Держава повинна захищати добро.

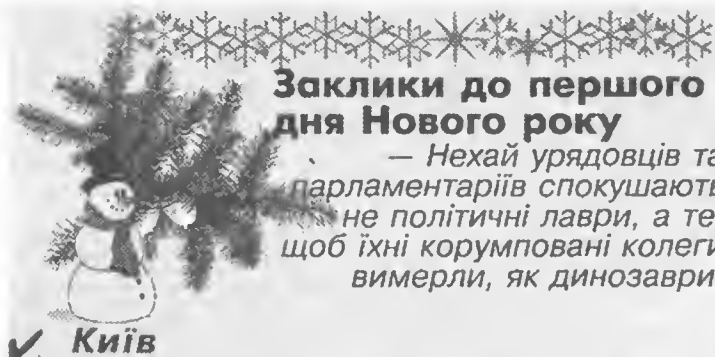
Як? Очевидно, насамперед дбати про моральний рівень суспільства. Тут у держави необмежені можливості.

А ще був випадок

— Минулий Новий рік я зустрічав на милицях, оскільки 19 грудня, у розпал виборчої кампанії, поламав ногу. І всі новорічні й різдвяні свята провів у гіпсі, який зняли лише 14 січня. Це сталося на самого Миколая — в готелі на східцях оступився і впав. По-моєму, гірших спогадів не може бути.

Заклики до першого дня Нового року

— Нехай урядовців та парламентаріїв спокушають не політичні лаври, а те, щоб їхні корумповані колеги вимерли, як динозаври!

✓ Київ

Не вчіть їх жити.

Краще допоможіть матеріально

Отримувати подарунки приємно завжди. А якщо ще й від незнайомої людини — то удвічі. Напередодні улюбленого свята дітлахів в Трипільську школу-інтернат педагогічної корекції Обухівського району Київської області прибув автобус з місіонерами церкви Ісуса Христа святих останніх днів. Наповнений подарунками — ковдрами, домашньою консервациєю, солодощами, канцтоварами, одягом — він став символом Доброти. Одним врученням подарунків гості не обмежилися. Спеціально для дітей було запрошено артистів — студентів столичного музичного училища ім. Глієра. Поки молодші з інтересом спостерігали за тим, що відбувалося на сцені, старші під керівництвом представників церкви вчилися виготовляти ковдри. Можливо, у майбутньому це їм знадобиться. Були б лише матеріали. А з цим, як і з коштами, в інтернаті скрутно. Адже в обласному відділі освіти, на балансі якого школа, грошей немає. Три місяці викладачі не отримують зарплату. Практично немає коштів на закупівлю продовольства. Про ремонт приміщень годі й казати.

✓ Дніпропетровськ

Щоб знали, хто підсобить

У Дніпропетровську почав працювати інформаційно-консультативний центр обласного управління соціального захисту населення. А місію він на себе перебрав дуже актуальну: якомога повніше надавати адресну допомогу тим категоріям громадян, які її потребують. Адже люди часто-густо, потрапивши у скрутне становище, до пуття їй не знають, де і в кого шукати їм підтримки. Центр відтепер не лише інформуватиме щодо цього, а й виявлятиме тих, хто з якихось причин не користується доступними і передбаченими чинним законодавством послугами соціального захисту.

✓ Донецьк

Пройдено перші метри

За допомогою потужного прохідницького комплексу Яєнунатського машинобудівного заводу в обласному центрі пройдено перші метри на будівництві метрополітену. В перспективі у місті буде збудовано до 20 станцій, що має розв'язати чимало транспортних проблем. Будівництво метрополітену допоможе створити тисячі нових робочих місць для гірників регіону, які вивільняються внаслідок закриття перентабельних шахт.

Першу чергу метрополітену плановано ввести в дію у 2005 році. Фінансуватиметься будівництво і з держбюджету, і з регіональних коштів, повідомляє ДІНАУ.

✓ Вінниця

Свій підшипник ближче до діла

На Вінницькому підшипниковому заводі розпочато випуск 30 нових видів підшипників — для автомобілів, комбайнів, тракторів та електротехніки. Внаслідок чого відпала потреба закуповувати цю продукцію в Росії, як це робилося дотепер. Майже 30 тисяч штук нових виробів вінничани уже відправили вітчизняним споживачам — на Херсонський комбайновий та завод «Полтаваселектромотор», а також виробникам «Таврії».

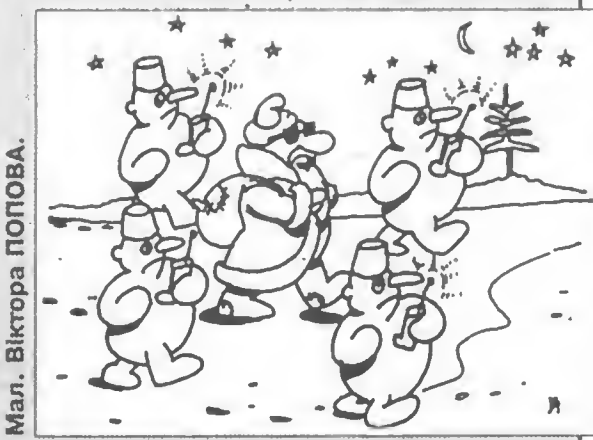
✓ Чернівці

Підкласти свиню в подарунок?

«Шкіра мерця», «Лайно довге», «Шрам на обличчі», «Піратські прибабаси» — ці та інші передсвяткові сувеніри вартістю від 5 до 20 гривень пропонує відвідувачам магазин «Товари для молоді» в самому центрі Чернівців.

У «сувенірному» відділі часто бувають школярі. Вони купують тут у складчину спеціальні пакети, які потім підкладають під підшки вчительських крісел. Під вагою людини пакет видає потужний і непримемний звук, який доводить до шокового стану наставника, викликає захоплення у вихованців.

Такі жорстокі жарти не обмежуються лише приміщеннями школи. Бешкетники підривають петарди на тролейбусних зупинках. І хоча продавати петарди заборонено, однак населення не таке закопелухняне, щоб виконувати ці вказівки. Тому в обласному центрі час від часу чути стрільбу й вибухи, а травмопункти приймають потерпілих, повідомляє ДІНАУ.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Віктор Андрієнко:

Як зазначив мій колега, «Шоу довгопошиків» — це алгебра гумору. Може, тому в мене одне інтерв'ю помножилось на два: відповідали відразу і Віктор Андрієнко, і Іван Шпекуляк. Причому обидва імпровізували. І я не наважилася перекладати цей потік свідомості ні на одну з нормативних мов...

— Я не розповідатиму про своє шоу, що воно геніальне. Вважаю, що не маю права. Якби я випускав чашки, мабуть, я кричав би: «А наші чашки кращі!» Але ж бо в нас усі завжди розбиралися в мистецтві, спорті та політиці. Тому безглуздо розповідати, про що це шоу. І ці дзвінки, коли мені розповідають, що я паплюжу українську мову, а вони такі наївні, вони навіть не знають, як українською «микробиолог»! Дрібноживцевзнавець — ось як! А ми з вами розмовляємо за новим словником, а не за старим. Апендикс — хробаковидний відлупок, курок — пессик, карта — мапа. Все життя запорізькі козаки по мапі їздили! Ну, це я зайшов у тему. Яке шоу: геніальне-негеніальне, це люди самі мають прийти і сказати, гарне воно чи погане.

— А насправді тут є кілька рівнів...

— Так, це листковий пиріг, кожний з'їдає свою частину. Мені дуже шкода, що багато хто з'їдає лише ту частину, коли всіх б'ють по голові. Наше шоу розраховане на людей, які мають якусь там інформацію, скажемо так. Мені скільки разів розповідали: «Дитина дивиться ваше шоу, не може врубатися, що вона там бачить!» А воно розраховане на дорослих. Розумієш? Я не можу дитині сказати: «О, геніальний я пророк, аж три істини наколядував!» Ця фраза розрахована не на дитину, але вона щось відчуває. Бо енергетика, яку ми робимо, вона

«Клоун доступний

Цінності на зламі століть

світла. Ми не робимо наше «А-а-а!» через силу. Ми робимо це із задоволенням. І я чесно кажу, мені однаково, плюнуть, не плюнуть на це шоу. Це наші проблеми. Я не збираюся опускатися. Я свого часу бачив дві дискотеки — німецьку та французьку. Одна опускала до рівня «глядач» і нижче-нижче, друга — притягувала до себе, мені хотілося дотягнутися до цього товариства і цієї культури. Оце, я вважаю, головне — щоб людина намагалася дізнатися, чого вона там не знає. Дай Боже, щоб завдяки нам люди боляй Гоголя чи Толстого прочитали.

— До речі, Гоголь, Толстой... А чому у вашому «Жіліці замечательных людей» не було Тараса Шевченка?

— Мені одного разу потрібна була пісня, і я вирішив: «Перерію Шевченка — і зроблю!» Але я не зміг знайти нічого «підходящого». В нього все — з таким

болем, що... Не можу я вам пояснити. Розумієте, Гоголь — це іронія. Толстой теж не закликав на барикади. А Шевченко...

Розумієте, от якби у мене запитали: «А чого ви без штанів не ходите?» Ну, я можу, але — не можу. Я можу це робити, але я цього не роблю. Тобто в мене комплекс відсутній, але це безглуздо, бо цілі інші. Ось інколи приходжу, читаю сценарій і кажу Приходькові: «Цього робити не можна, це погано». Я не можу йому пояснити, чому це погано. Але він розуміє, що цього казати не можна. Наприклад, Ватсон і Холмс не можуть один одному казати «дурень». Ви ніколи не почуєте, що вони один одного ображають. Холмс каже: «Несчастные докторишки есть такие». Але ніхто в лоб не каже: «Дурень!» Бо інакше ми порушимо естетику жанру. Розумієте, є речі, яких робити не можна.

— Є планка, нижче від якої...

— Я не опускаюся. Був нещодавно один нічний клуб, до якого я більше ніколи не зайду. Коли людина хапає тебе за носа, коли вважає, якщо вона бандюга, то їй можна це робити...

До мене різні круті люди підходили. І набагато крутіші за того шмаркача. Політики, бізнесмени, я навіть не маю права називати імена. Але вони ніколи собі цього не дозволяли. Ні вони, ні їхні «охоронці».

Розумієте, я ніколи не опускаюся до рівня натовпу. Хоч би чого мені це коштувало. Моя маска — вона така... немовби я доступний усім. А я не належу нікому. І я влячний нашому шоу, Приходькові. Опалеву та іншим — за те, що ми тримаємо цю рамку, цього клоуна, але не клоуна «є-є-є», який на три метри язика висолопив, а розмовного клоуна — я так називаю себе...

Під сукнею

Гість з постаменту

У більшості пам'ятоків насулени обличчя. Це — маска постійного самозахисту. Адже їх, пам'ятники, дуже полюбляють ображати. «Пісочисти» у пресі і навіть скидати з п'єдесталів. У багатьох з них сумні очі: статуї самотні і піким не зрозумілі. Проте вони гідні уваги вже тому, що є знаками своїх століть, їх безсловесними свідками. Нову рубрику започатковано під Новий рік — щоб кликати пам'ятники в гості до газети. Звісно, без таких трагічних наслідків, як в історії з Дон Жуаном та його кам'яним відвідувачем. А для близького знайомства, якщо ви не бачили та фантазії. Отже, гість, а точніше — гостя, помер один. До якої довелося їти в гості.

Не для туристів

На ранок після цього походу від незвички мої ноги боліли ще кілька днів... Чому так прагнула залізти в неї та подивитися, що там, усередині? Психологіки знайшли б у засміченій підсвідомості дюжину мотивів. Можливо, поштовхом до моєї експедиції став страшний сон — просто-таки кадри з бойовика. Срібляста жінка з щитом і мечем, нафарширована лабіринтами конструкцій, піднебесна висота, а поглянеш униз — безодня.

У реальності все, з'ясувалося, дещо інакше. Однак — по черзі. Спочатку знайшла людину, яка почувається у статую, як удома, часто піднімається вздовж масивного тіла і відповідає за здоров'я цього великого «організму».

Шоправда, Володимир Галушко, головний інженер Меморіалу Великої Вітчизняної, не єдиний «ходок» у скульптуру. Є кілька людей, на яких покладено комплекс робіт з її обслуговування. Чужаків у нутрощі не пускають, хіба що зрідка — парубків з об'єктивами. Скульптура батьківщини-матері не розрахована на розваги туристів (як, приміром, та сама Ейфелева вежа). Тоді, коли будували київську велетку, про такі пустощі не думали.

Як це було

Уже пізніше різні дикі люди мріяли перепплавити жінку-боронительку на ложки або інвалідні візки. І це своє

дилетантство вихлюпували на сторінки газет. Інші дорікали творцям за її потворність. Вбачали несумісність її сусідства з Лаврою. А статуя мовчазно вимагає до себе поваги вже тому, що це — унікальна інженерна споруда і перша у світі скульптура, виготовлена індустріальним методом.

Створили її одночасно з іншими частинами меморіалу до 36-ї річниці Перемоги (тобто порівняно з відомими у світі «колосами» ця пані ще юна — їй лише 17). За суттю фігура — довгезелений, майже 62-метровий, вінець 40-метрового музею-постаменту. Зведена на одній з найвищих дніпровських круч, більш як 100-метрова (якщо з мечем) споруда здається надмірно великою.

Роботу над нею починав «батько» багатьох відомих скульптур-велетів Є. Вучетич. Креслення робили в інституті «Укрпроектстальконструкція». Якісна нержавійка надійшла із Запоріжжя. Дніпропетровці привезли до Києва монтажне устаткування. А на підприємствах Маріуполя «виліпили» каркас.

Монтували фігуру на заводі ім. Паризької комуни. Стальне тіло облуптали більш як 20 км знаменитого патонівського шва. Перед тим, як частини підняти статую над курганом, у нього врили сталі та бетонні корени. А музей накривали потужним куполом, здатним тримати на собі сотні тонн.

Усім і не напечить нікому»

Як не странно,
брільянтів нема,
грошей нема,
лисиє і голиє бігаєм

Шпекуляк: «Що сьогодні наволаєш — ото і є майбутнє!»

— Чи відчуваєте ви наближення нового тисячоліття?

— Ой, чують тисячоліття, бо гроші кончаються. Скоро армагеддон повний мого дурного бізнесу начнется, потому что дырка буде у карманах. Ну, я надеюсь, что в новом году я трошки поправлюсь — ну, кілограммов на три грошей, и опять у мене буде повна Америка шаста, тобто полные штаны нещастя.

— Як ви гадаєте, чи впаде на землю якийсь жаклиний метеорит?

— Думаю, что бессмысленно. Потому что люди настолько дурны між собою, дулі показують настільки ядріні, і може, ми з вами сидимо, я даю інтерв'ю, а нас вже нема. Може бути й таке. Тобто я хотів сказати, що люди настільки странные, що їм навіть метеориту не надо, не надо, щоб природа їх наказувала — вони самі себе накажут. У нас люди настільки странно дурные, что они сами себе обманюють — понимают, сам себе надурив. Вони думають, якщо Моніку підговорили для того, щоб скинути президента — ну, так що ж поробиш.

Поэтому я кажу, глупость человеческая беспредельна. Тому нам навіть метеориту не треба.

— Якою вам уявляється поворотна ніч?

— Я представляю собі дуже погано, бо в новогодню ніч я буду пахати, як Папа Карло со своїм Васей Бендасом в городе Одесі у клубі «Доміно». І яке там випаде чорне та беле у мене доміно, побачимо. Бо, якщо ти виступиш красиво в Одесі, то можеш летіти хоть аж на Северний полюс і даже на Марс — тому що все пройденно. Якщо одеська публіка тебе зустріла нор-

мально, то можеш героя радянського небосклоню брати.

— Як ви вважаєте, вас люблять?

— Ви знаете, я не думаю. І це, навсрно, хорошо. Коли я почну думати, як мене люблять, як красиво я ендокринірую свої адаптації мозговими звілінами в средствах масової інформації, то тоді я точно кончусь окончательно. Коли я буду думати, як обо мне думают.

— Тобто вам однаково?

— Ну як вам сказати? От подзвонила людина, дуже сміялася: «Га-га, шоу довгоносиків, а для кого ви робите це шоу?» Кажу, для дурних на голову. «Еге, да, оно і видно, коли вас нарешті закроют?» Я говорю: «Обіщаю, закривають нас ровно 31 декабря, все, ми закрыты». Тобто він, потвора, звонить аж сюда, говорять, що ми дурные, а сам сміється!

— Після 2000 року шоу буде таким, як тепер?

— Його не буде. «Шоу довгоносиків» будє, але його не будє.

— Що це означає?

— А це значить, що ми делаем небольшой передых по «Шоу довгоносиків», ми будемо робити другое шоу, а десь 1-го апреля знов випремєся на всликий скран, знову зробимо 15 шоу, і знову впадем на дно, потім знову зробимо — як всі... Всі роблять так — і «Городок», і «Маски». А робити повновесну програму, таку дурну на голову, щоб вона була кіношного напівлення, та з чотирма дорожками звукового кефіру, так це ж не так просто. Тому ми берем такий плей-офф. Але це не стоєється інших програм: будє виходити велике шоу «Марабу», будє велика «Хіт-фабрика» не тільки

на радіо «Довіра», а ще й в телевизорі, «Барабани долі» будуть, будуть «Не всі дома», будє «Бабіч дзайн», будє «la-la», все будє, навіть верблюди. Тобто ми будемо йти в майбутнє ногами вперед.

— Довгий ніс зобов'язує бути допитливим. Чи цікаво вам зазирнути в своє майбутнє?

— Ні, людина робить своє майбутнє сьогодні. То, що він сьогодні наволає, і будє майбутнє. Мабуть, після смерті воно будє і було б. Оці дурні люди, вони думають, що на цьому скінчилося велике шаста: вони нахали, з бабами всіми переспали, водки напились, грошей вкрали і умерли. Оце, думає, він той кінець. А він, дурачок, не понимает, що кінець не тут. І що не івечно, де кінець. Бо коли ти помреш, то возродішся в якійсь собаке, а вполне возможно, що так воно і будє. Тобто жив свиньей і свиньей подохнеш, навіть не подохнеш, я б сказав, а свиньей будєш жити.

— То в чому тоді шаста?

— А шаста в том, щоб людина творила. Людина повинна в своїй житні щось зробити красиве. Тому що творча наснага нашого большого імперіалістического соцреалізму — в цьому маразмі може розвинути не тільки склероз, а може розродитися великий апофеоз, я б сказав. Але треба, щоб кожна людина займалася тим, що вона може. От він, може, дуже красиво підмітає вулицю... То якого ж біса він сидить у кабінеті? То єсть кожна людина може знайти якесь шаста в своїй житні. Знаєш, в чом болєзнь наших людей? Бо вони навіть за гроші не хотять работать. Він за гроші не працює! Поңимаєш? Він вже звик. Йому

треба такий капіталізм закрутить... А є люди больные на голову, котрі без грошей працюють, вірять, що те, що по радіо говорять, — это правда. Наївние такіє — радіоточки слухають. Ну є такі. Але їх вже мало.

— Ви також наївно вірите, чи ви — за гроші?

— Якщо б я працював за гроші, я не робив би «Шоу довгоносиків». Я б робив рейтингову програму — щоб юмор був нижче пуга. Щоб ми били друг друга по задницях, ходили без штанів, дулі показували. Понімаєш, ми робимо двойне шоу, ми робимо шоу так, як від нас хотять робити шоу. А шоу — оно убыточное.

Я два роки займаюся шоу-бізнесом, музикальним, і віжу, що наші зірки — вони ніщие. Як казала Тая Повалій: «Яка я зірка, я красива співачка». Я кажу: «А хто зірка?» — «Майкл Джексон. Подивіться, які його доходи, які його налоги — оце зірка. А ми красиві співаки». І вона правильно каже. Для мене Тая — це зірка. Багато є людей, котрі мені подобаються які люди, я вважаю, що це зірки вищої категорії. Але в зв'язку з тим, що вони на почве нашого неореалізма роділись, то ... у нас все наоборот. У нас звєзды должні платити великі гроші, щоби зразу стати великим цабе.

У нас же нельзя говорить, що ти зірка. У нас психология людей ... Це там Майкл Джексон прийшов в магазин: «Мама родная, Майкл Джексон, робимо вам скидку!» А у нас: «Ой, ви довгоносик? Дайте візиточку!» А Гена каже: «Дурак, на біса ти дав? Зараз тобі такий шот принесуть!» Точно, приносять на 70 гривень. Я кажу, ану, почитайте. Вони: «Ах, 7 гривен, перепутали!»

Артисти повинні заробляти багато, але слесарь 6-го розряду повинен теж багато заробляти. Не повинні заробляти ті, хто не працює, ворус, обманює. Але у нас все навпаки. Хто може обдурити — получает багато. А дурять на любой дулі. А потому, что у нас люди верующие, правда, они озлобленные верующие. Вони ударять, а потім думают, кого ж вони вбили.

Ладно, давай спрашивай, потому что это не разговор — то, о чем мы говорим, никому не надо.

— Так, я знаю, треба: що ви пинимете на Новий рік, що їстимете, якого кольору у вас білизна?

— О, оце геніально. Это цікаво, любима...

— І саме тому я не запинуватиму.

— Поэтому я и скажу. Скажу, что, к сожалению,

я не пью, даже на Новый рік, так что вибачте, любими. Продолжаю не їсти м'ясо, тобто все остастся по-брежневу.

— А спати на підлозі?

— Сплю на полу уже 19 років. Мало того, сплю на аппікаторах — спина болит від роботи. А в поїзді їздити не могу, бо спина болит — смерть. А хто хоче менс пограбувати в поїзді — зразу скажу, ви нічого не знайдете, чтобы заберете разве шо — і все. Як не странно, брільянтів нема, грошей нема, лисиє і голиє бігаєм.

Тут одні дурные влізли до нас у офіс, ну і шо — забрали два чайника «Тю-фаль» — і все. Якщо вони обогатяться з цих чайників — в добрый путь. Я радий, що більше до мене не лаять, бо бессмысленно...

Розмову вела Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

у гігантеси

Квадрат

ЗА КВАДРАТОМ

Володимир Федорович пов'язаний зі скульптурою 10 років. І ніколи не бачить її у снах. Чи відчуває страх на найвищій висоті?

— Ні, — каже. — До цього звикаєш. Мені доводилося підніматися туди і в сніг, і в дощ.

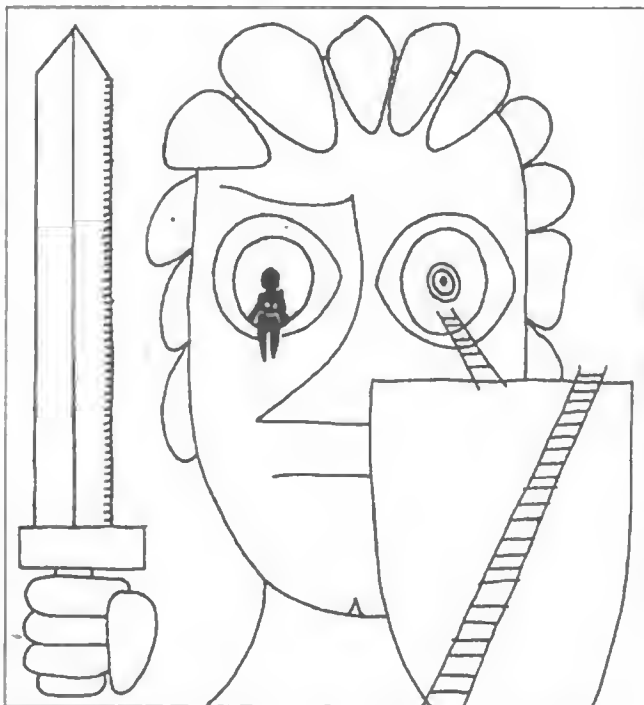
Головний інженер був небагатослівний. Протє люб'язний: погодився бути моїм сталкером. Проминувши купол на ліфті, ми вийшли на кільцевий майданчик біля ніг статуї. Під акомнанемент скаженого вітру помилувалися на річку. А далі, ігноруючи ліфт, почали підніматися крутими зеленими сходами у павутинні впорядкованих балічок-палічок.

Розчарувало те, що, по-перше, бездонної прірви під ногами немає. За сталєвою сукнею фактично прихований... багатоповерховий будинок з електричним освітленням. Кожний чотириметровий поверх — квадрат-кімната, вписаний у коло, — має зупинку ліфта. По-друге, всередині статуя не здається надто великою і широкою. Розміри «кімнаток» — приблизно 5,5 x 5,5 м.

Від, даруйте, грудей супержінка влаштована по-іншому. Має так званий несучий каркас рук. У голо-

ві є лебідка, а коли треба доглянути її ззовні, висувається стріла з люлькою. Щоправда, потреби в тому не виникає. Повзти по руці до щита (там є маленький майданчик для огляду) мені в такий холод не дозволили. А ті, хто здійснював це влітку, спізнав, що таке мандраж. Дама потрясає щитом на вітрі, а подивившись вниз у тунель руки — мороз по шкірі...

Як це було

Гуліверку заввишки у 35–40 людських зростів складали, немов піраміду. Доволі нелегке було перевезення «частинок» вулицями Києва, з'єднаними дужками численних мостів. Тому маршрут автоплатформ ретельно спланували.

Стрижнями фігури стали чотири труби. На які немов «вдягнули» сукню. Хромо-нікелеве облицювання каркасу дуже тоненьке — півтора міліметра (немов справжня тканина!). Незважаючи на таку тендітність, фахівці впевнені у надійності конструкції. Вона розрахована на перепади температур: зчуження і розширення «пом'якшує» гума. На відміну від нашої велетки, волгоградська бетонна хоч і вважається гарнішою, та, подекують, потроху руйнується.

Тужний талан

Уночі її можна відшукати на тлі чорного неба за габаритними ліхтариками. Та літаки їй не заважають. Динамічні машини з крилами прямують своїми трасами повз. Залишаючи їй статичну її долю: спостерігати за людьми-мурахами, які пересуваються десь униз, часом комахаться у її вигадливому череві. І — журитися над кручею.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Поглянеш у тунель руки — мороз по шкірі

А ще був випадок

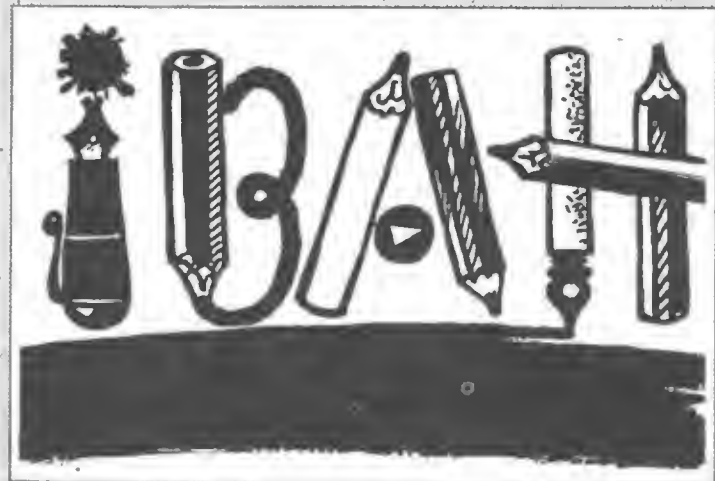
— Десь у 1972–1973-му, коли я ще займався спелеологією, ми зустрічали Новий рік у печері. Це було на Тернопільщині в печері Млинки. Саме перед Новим роком, щоб

приготувати їжу, наливали у примус бензин, і раптом загорілася 20-літрова канистра з паливом. Вона могла б і вибухнути, але нам спільними зусиллями вдалося її погасити. Закидали вогонь усім, що потрапляло під руку. Полум'я в печері було, як від ракетного двигуна. Звичайно, дехто з нас отримав опіки. Однак найсмійніше було те, що коли ранком вийшли на світ Божий і глянули один на одного, всі були, як негри: в кіптяві й сажі. А в печері цього не помітили...

Заклики до першого дня Нового року

— Дай, Боже, всім,
хто будує державу,
побільше щастя,
а тих, хто її розкрадає,
нехай нарешті візьме трясця!

Інформаційне веселе агентство новин повідомляє, що

... На черговому сесійному засіданні Верховної Ради розпочнеться обговорення питання про внесення змін у «Закон про мови». Тому не виключено, що надалі поряд з українською та російською мовами статус офіційного отримає «суржик». Але саме він залишається практично єдиним засобом спілкування у радіоэфірі та на телебаченні не тільки вітчизняних зірок естради, а й державних діячів. Тим паче, що недовзі частина центральних газет почне виходити винятково «суржиком».

... Співробітники посередницької комерційної фірми «Чорнозолоте теля» здійснили автопробіг на іномарках. Кінцевим пунктом стала шахта імені Лаокоона, яка нещодавно відмовилася від послуг посередників. У знак протесту комерсанти розпочали безстрокове пікетування прохідної шахти. Якщо й акція не допоможе повернути «статус-кво», вони нахваляються перерити всі шляхи до точок, які торгують спиртним.

... У колгоспі «Геркулес» випередження виплати заробітку вже становить 10 місяців! Отримавши дніми зарплату за серпень 1999 року, селяни всерйоз почали готуватися до акції супротиву. Їхні вимоги незмінні — отримувати хоча б частину заробітку поросятами, телятами, пшеницею, цукром і навіть гноєм. Одне слово, чим завгодно, але тільки не грошми.

... У куцах села Раїсо-Максимівка відбулася презентація програми «Чоловік дружини Президента — батькам дітей України». Ініціатори її проведення планують винести на всеукраїнський референдум питання про надання програмі статусу державної й такої, що має реалізовуватися першочергово. У протилежному разі, на думку організаторів, головні діючі особи програм типу «Дружина Президента — дітям України» можуть залишитися без роботи. Адже батьки дітей України в останні роки власне батьківство вважають розкішшю, яку може собі дозволити далеко не кожен.

... Опівночі на центральному майдані міста Ю. відбувся мітинг представників організованої злочинності. Його учасники висловили обурення і назвали провокацією заяви владних структур про посилення боротьби із організованою злочинністю, а потім довго стріляли в повітря з усіх видів зброї. У резолюції мітингу зазначено: у разі розповсюдження таких заяв представники злочинності залишають за собою право спростовувати їх більш дієвими способами.

Малюнок Сергія ГОРОБЦА.

«Через гори»

«Чудеса в поворічну ніч! Якщо ви хочете отримати купу грошей і провестися незабутні години, приходьте до нас працювати Дідом Морозом і Снігуронькою!» — було сказано в оголошенні в місцевій газеті. Очі чоловіка загорілися. Ще хвилину тому, підрахувавши свої мізерні заощадження, ми вирішили відкласти традиційну поїздку в гори на наступний рік. І раптом з'явилася надія розбагатіти.

Через півгодини ми прибули за вказаною в газеті адресою. Біля стойки адміністратора вже товпилося півтора десятка чоловіків і жінок найрізноманітнішого віку та професій. Підписавши договір і заплативши за оренду костюмів, кандидатів на роль новорічних персонажів плавно переходили до сусідньої кімнати на інструктаж, де товста тітка в костюмі Діда Мороза давала уроки акторської майстерності.

Роздавши всім аркушки зі сценарієм, вона попросила нас прочитати його вголос.

«Через гори високі!», — врозбрід загули дебютанти, намагаючись сподобатися суворому екзамеаторові...

— Ну гаразд, — змилостивилася тітка, коли ми, взявшись за руки, старанно намотували десяте коло таночка, — усі вільні.

31 грудня, здолавши 12 поверхів (ліфт, як на зло, не працював), ми подзвонили за першою адресою.

— Хто там? — пролунав через двері зляканий жіночий голос.

— Хто-хто... Кинь у пальто! — пошарпав чоловік, який вочевидь почувся нас в своїй тарілці, і, спохопившись, увічливо мовив: — Діда Мороза викликали?

— Діда Мороза? — здивувався голос. — Ні!

— Як це ні? Ось бо, записано: хлопчик Вовочка Сидоренко, 2 роки, на 11 годину дня. У вас проживає Вовочка Сидоренко?

— Є, такий! Але ми нікого не викликали, — вперто повторював голос і після паузи насторожено запитав: — А звідки ви дізналися нашу адресу?

— Як це звідки? — обличчя чоловіка взялося червоними плямами. — Зателефонувала якась жінка, замовила Діда Мороза для Вовочки Сидоренка, 2 роки, на 11 годину дня!

— А-а! Це, мабуть, бабуся викликала, — припустила жінка і пішла на переговори.

Через п'ять хвилин двері відчинилися і нас упустили.

— Через гори високі! — з погано прихованим роздратуванням почав чоловік, — через байраки глибокі, поспішали ми сюди. Чекали нас, діти?

— Так! — дружно відповіли мама з

бабуссю і про всяк випадок відсунулися від Діда Мороза якнайдалі.

— Та не вас я питаю, а дитину! Де дитина?

— Спить! — розгубилася бабуся. — Як це спить? Та в нас безліч замовлень! То що нам, чекати, поки хлопчик прокинеться?!

— Зараз, зараз... — заквапилася старенька і через п'ять хвилин витягла сонну дитину.

Побачивши незнайомого чоловіка з величезною бородою, Вовочка розплакався.

— Вовчику, не бійся, дядя добрий, він тебе не скривдить. Правда, дядю?

— Правда! — похмуро підтвердив дядя. — Але ви швидше. І дитину заспокойте, а то слів не буде чути.

Та дитина заспокоюватися не хотіла. Судорожно вхопившись за бабусину шию, він з острахом спостерігав, як дядя щось голосно промовляє біля ялинки, а чужа тьотя, взявши маму за руки, водить її навколо дяді.

Побачивши, що дитина перелякалася, бабуся несміливо попросила: «Може, досить?».

— Як це досить! — обурився Дід Мороз. — Ми працюємо чесно!

Під кінець новорічної вистави Вовочка здійняв істеріку. Ех, хлопчику!...

— Іраїда Модестівна, директор ВАТ «Витязь», вік не вказано, 13.00, — зазирнув до записника чоловік.

Товар лицем

Сказала матінка Марині:

— Спідничка в тебе надто міні.

А доня матері на це:

— Товар показують лицем.

Балбес і прогрес

У школі Жора був балбесом,

Нині ж їздить «Марседесом».

Може, це таки прогрес,

Що багатим став балбес.

Енергоносій

Мусій продає оковиту.

Тому він не просто Мусій.

Ім'я уже встиг заробити:

Мусій наш — енергоносій.

Василь КРАВЧУК.

Астрологічний прогноз для претендентів

(Початок на 3-й стор.).

— А що скажуть рекетири?

— У Стрільців уже цього року збівся приціл через брак у замовників обігових коштів. Та й зорі вимагають від них неможливого: наставити роги Козерогу і впродовж виборчої кампанії дити воду на млин Водоля. Навіть якщо вони й впадуться до такого кроку, наша енергетика, самі знаєте, не витримає такого перетоку енергії.

Терези, товариші капітан, як вам відомо, на нашому боці.

— На те вони й Терези, — гарчав Лев.

— Незначні проблеми технічного характеру можуть виникнути з Дівою, але й тут можете спати спокійно. Наші експерти ґрунтовно вивчили досвід роботи з претендентами жіночої статі у дружнього нам сусіди Морського котика. Тож тепер час застосувати накопичений досвід на нашому ґрунті, — астролог хихикав, — даруйте, на нашому слизькому ґрунті.

Лев раптом щось пригадав.

— Найбільше мене турбує Рибка, з якої нам так і не вдалося зварити юшку.

— Треба сказати, мене як астролога також. Тим паче, що зорі припускають, що хвостата на виборах виступатиме у парі з Водолеєм, тобто почуватиметься, як риба у воді.

— То, може, на сковорідку її?

— Цур вам! — махав кулачками астролог. — Ще кістка у горлі застрягне. Навесні зоряна колода може розкласти зовсім несподіваний пасьянс, бо, самі знаєте, скільки мотлоху зараз обертається на орбіті — супутники, космічні станції, астероїди. Усі, хто там, — на нашому боці.

— Авжеж, — заспокоювався Лев. — А тільки претендентів до біса розвелось. І, кажуть, буде ще хтось один зовсім неординарний...

— Побачимо, побачимо, — буркотів собі під ніс астролог, — розчиняючись у темній масі пінгвінів перед криголамом. Він по-тай радів, що сам Лев вважав його неординарним.

Криголам «Демократичний» стояв на приколі 1998 року і чекав... Чи то референдуму, чи то нафтопродуктів, чи то Діда Мороза.

Григор ЧОРНИЙ.

Навіщо подзвонив?

Ступенки вже святково пообідали, жінка прибирала посуд, коли задзвонив телефон. Господар хати Сергій зняв трубку.

— Сирій, ти? — почувся чоловічий голос.

— Ну, я.

— Радий тебе чути! Набирав навмання, гадав, глухий номер.

— А хто це?

— Не впізнаєш однокашника?

Сергій почав перебирати в пам'яті співучнів по трьох школах, де вчився, та двох вузах.

— Голос наче знайомий...

— Ше б упізнати! Скільки не бачилися й не чулися. Кривоглаз.

— А, Толян! — Сергій намагався збагнути, навіщо міг тому знадобитися.

— Ну, як ся маєш?

— Як усі — поміж небом і землею. Кручусь. Як кажуть: дім, сад, город.

— Тож з роботою, виходить, кепсько. Дружина як?

— Слабо, працює регулярно. Раз на тиждень.

— Діти як? — не вгавав однокашник. — У тебе ж, здається, двоє було?

Дочка вже, мабуть, школу закінчує?

— Інститут. Закінчила вже.

— Ну й час тече! А син?

— Теж учиться, ше й у фірмі підробляє. Зараз повиялися кудись по компанії зустрічати Новий рік.

— Звісно, що ж їм, біля батьків сидіти? Ну, а здоров'я як? У тебе ж, здається, щось з нирками було?

— Вже нічого, але дієти дотримуюся. А ти чого телефонуєш? — нарешті не витримав Ступенко.

— Та так, гортав записник, побачив твоє прізвище й згадав. Вирішив привітати з Новим роком.

— Може, треба щось? Я хоч і не крутий, але все-таки на дещо спроможний.

— Нічого мені не треба, я так, — мовив Кривоглаз.

На тому краю поклати трубку. З'явилася дружина.

— Ти з ким оце стільки патякав? Забув, що апарат у нас на похвилинний оплат?

— Не я йому дзвонив, а він мені.

— Хто?

— Толян.

— Який Толян?

— Кривоглаз. Колись разом училися.

— І що йому від тебе треба? — не вгавала дружина. — Чого дзвонив?

— Просто так, каже... З Новим роком привітав.

— Не подобається мені це. А чим цікавився?

— Як здоров'я, як живемо — я, ти, діти.

— Ач! І що ти відповів?

— Хіба не чула?

— Чула, чула, все йому виклав.

— Ну та й що? Він же пристойна людина.

— Був, а ким став невідомо. Хіба не знаєш, що час з людьми робить? Саме прізвище чого варте — Кривоглаз!

Сергій накрутив номер Толяна.

— Ступенко турбує. Оце ти щойно подзвонив: з Новим роком, з Новим роком... А я все гадаю: що, власне, хотів?

— Та відчепися ти! — відгарикувався однокашник. — Не заважай дивитися телевизор.

Як і обіцяла, жінка не могла заснути: зітхала, крутилася й обзивала благоговірного пентюхом, яких мало в світі, один таки трапився — й саме їй!

Десь о першій ночі Сергій накрутив Кривоглаза знов.

«Телефон на автовідповіднику, — почувся у відповідь. — Заждіть, коли клацне, тоді кажіть. Якщо ж це Сирій, то господар просив послати тебе...»

— Ну, що він каже? — запитала дружина.

— Нічо, апарат на автовідповіднику. — Бач, я таки мала рацію, — торжествувала Ступенчиха. — Подався кудись на нічний промисел. А якщо саме до нас? Негайно піді перевір на дверях ланцюжок, засуну у ручку качалку і приготуй, на всяк випадок, сокиру... Ехе-хе-хе, ото привітаннячко — не матимемо тепер спокою. Недарма ж кажуть: як розпочнеться — й увесь рік отак...

Савелій ЦИПІН.

ВИСОКІЙ...»

Я з жахом подивилася на чоловіка

— О-о-о! Які люди! — удавано здивувалася Іраїда Модестівна. — Ви до мене?

— До вас... — знітився Дід Мороз. Іраїда виявилася не дамою з трьома підборіддями, як налжало за посадою, а чарівною білянкою років 35.

— Через гори високії... — почав чоловік, надавши голосу бархатної тональності. — Через байраки глибокі... — збився він, задивившись на Модестівну.

Та підбальорливо всміхалася, чекаючи продовження.

Я зловтишно мовчала, не збираючись підказувати слова.

— Поспішали ми сюди! — згадав чоловік. — Чекали нас, діти?

— О, так! — кокетувала Модестівна шосили, вочевидь не помічаючи поруч з Дідом Морозом похмуро істоту в недоладній короткій шубці, обшитій пластмасовими сніжинками та ватною короною на голові.

На прощання Модестівна сунула Діду Морозу гроші, пляшку коньяка та елегантну візитку.

— Ану, дай сюди! — погрозово промовила я, тільки-но ми вийшли на вулицю, і вмить розправилася з візиткою. — І щоб жодних візиток!

Але настрій було вже безнадійно зіпсовано. На додачу до всього, за однією адресою нам взагалі не відчинили, за другою з'ясувалося, що хлопчик Вітя 5-ти років — не хто інший, як улюблений бультер'єр господарів, і ми поспішно ретировалися, щоб не зіграти роль святкової відвідини. А за третьою — нас просто обшукали.

... Зачинивши броньовані двері, господар будинку підозріло обвів нас поглядом і швидким порухом обманав Діда Мороза та понишпори в торбі з подарунками.

— Що ви робите! — не стерпів наруги чоловік і зібрався гріюкнути дверима.

— Вибачай, браток! — примирливо сказав господар. — Сам знаєш, який тепер час. Ну не сердься! Подвійний тариф!

— ...Умовив! — швидко погодився чоловік, і ми ввійшли до розкішно прибраної зали.

— А тепер загалки! — оголосив Дід Мороз. — Відгадують усі! Не кущ, а з листочками, не сорочка, а зшита, не людина, а розмовляє. Що це?

— Радіо! — випереджаючи домочальців, радісно вигукнув батько сімейства.

Побачивши, що крім нього ніхто не сміється, а навіть навпаки, сім'я злякано прихлила, Дід Мороз швидко зорієнтувався: — Ти ба, правильно! А тепер наступна загалка! Сидить дівця в темниці, а коса на вулиці.

— Моя жінка! — зареготав господар дому.

На прощання він поплескав Діда Мороза по плечу і запросив на кухню випити. Через кілька хвилин на кухні погасло світло. Моє серце тенькнуло.

— Не хвилюйтеся, — заспокоїла мене дружина «нового росіянина», — це він на вулицю дивиться, обстановку перевіряє.

— Пішли додому, — жалібно попросила я Діда Мороза, тільки-но ми вибралися з цього бункера.

— Ну що ти! У нас ще стільки замовлень! ...Нарядно вдягнені діти вибігли нам назустріч.

— Дідусю, подивися, хто до нас прийшов!

— Через гори високії. — почав чоловік і остовпів. Перед ним стояв Вікентій Павлович, директор фірми, куди він нещодавно влаштувався. Та назад дороги не було.

— І не соромно тобі, — шипіла я тихенько, водячи з директоровими онуками танок. — І як ти йому тепер на роботі в очі дивитимешся?

— А що тут ганебного? — віднариував чоловік. — Це нехай йому буде соромно, що він таку маленьку зарплату своїм людям платить!

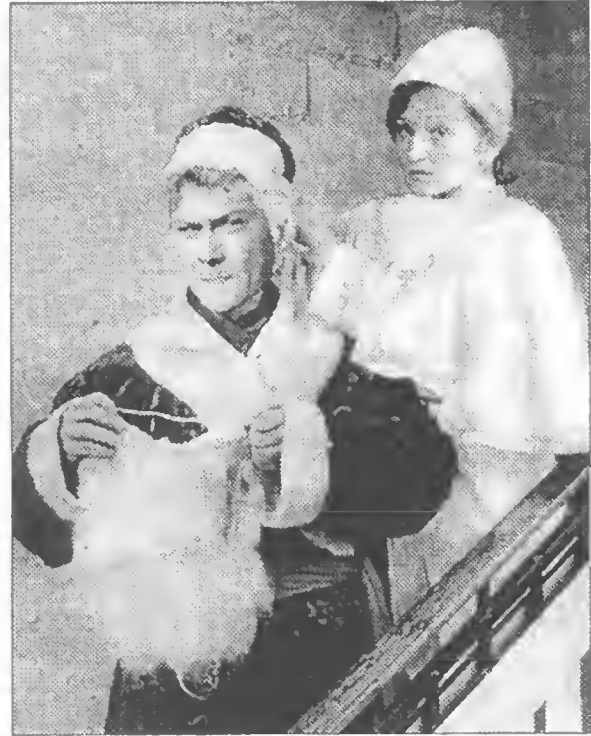
Визначивши свою позицію з цього питання, він посмілювався і почав поводитися так, наче ніякого Вікентія Павловича поруч не було. Голосно співав пісень, бешкетуючи з дітками, залізав з ногами на дорогий директорський диван «Людовик чотирнадцятий» і безперемонно з'їв вазу цукерок, якими його пригостили. Закінчивши концерт, ми з гідністю пішли.

... Пізно ввечері в нашій квартирі пролунав дзвінок. Чоловік з таємничим виглядом, немовби він щось знав, пішов відчиняти двері.

— Улю, сюрприз! — проголосив він, і я помчала до вітальні.

У загальному коридорі, притулившись до стінки, стояли двоє нещасних, які змерзли так, що не могли говорити.

— Че-ччерез г-гори вис-сокії... — пока-

ючи зубами, сказав дивний мужчина у червоному ковпаку.

— Через байраки глибокі, — сумно підтвердила вимучена істота в покритій інеем короні.

Я з жахом подивилася на чоловіка. Насолоджуючись справленим ефектом, він широко посміхався, чекаючи від мене вдячних слів...

Уляна КАРПІНСЬКА.

Спокійно! Це — напад...

Версія

... Вечір видався темним, як «Мерседес» шефа. До під'їзду зашляхалося кроків з десяток.

— Закурити не знайдеться? — похмуро поцікавилися і заступили дорогу три кремезні постаті.

«Коли ви вже накуритеся!» — подумки традиційно жажнувся я і почав прощатися зі змістом кишень та недавньо вставленими зубами.

Однак події розгорталися інакше.

— Кури! — тицьнув мені під носа здоровань пачку «Мальборо». Другий тут же поспішно черкнув запальничкою.

— Знімай куртку! — тим ча-

сом без будь-якої дипломатії приступив до справи третій. — І не соромно такий мотлох носити?!

Я почав щось мимрити про убогі статки.

— Одягай і знай нашу добрість, — перебив мене один з нападників і накинув на плечі дублянку відмінної якості.

— І личаки заміни, а то ходиш, як босяк! — простяг мені добротні черевки на високій підшві.

— Ех, ти! — глузливо насунув на самісінькі очі норкову шапку ще хтось. — А оце ми знищимо, як клас, — він закинув десь у темряву мій старенький кашкет.

Потім вони геть знахабніли.

Спритно зняли з моєї тремтячої руки «Ракету» і безцеремонно натягли «Сейко».

Та й цього гадам було замало. Бо майже в один голос наказали: — Вивертай кишень!

Їх вміст не залишав мені жодних шансів — негідники у якусь мить напхали туди пачки доларів. А далі взагалі почали знущатися.

— Носи! — з цими словами накиннули на шия золотий ланцюг, на руку — масивний браслет, а у саму руку тикнули мобільний телефон.

Задоволені своїми мерзенними діями, зловмисники оглянули мене з ніг до голови.

— Тепер хоч трохи на людину схожий, — зробили висновок.

Я полегшено зітхнув і почав залкувати.

— Куди?! — перепинили мій маневр. — Хто тебе тепер пішки відпустить?!

Схопили нелюди під руки і силоміць посадили за кермо сріблястого «Опеля».

— Ключі та відповідні документи, що оформлені на тебе, на дошці приладів, — нахабно підказали. І почали знову погрожувати:

— Якщо й завтра йтимеш цією дорогою — отримаєш документацію ще й на гараж!

Діватись нікуди — довелось змиритися. А вони взагалі розпеліся, бо змусили із двокімнатної квартири переселятися у відомий шикарний особняк...

... Ось таку пеймовірну історію розповів мені чиновник одного з державних відомств, коли я нечемно попросив його поділитися одним секретом. А саме: як він, маючи посадовий оклад лише 150 гривень, за пару місяців почав купатися у статках? Розповів і навіть місце нападу показав.

Не знаю, як ви, а я йому повірив. І кілька темних вечорів ходив тільки цією дорогою. І що? Вчора перестріли. Як завжди, попрохали цигарку. А потім дали...

Тепер лежу і пишу. І якби не розрід із спринту, то, мабуть, не зміг би й писати. Здуріли, чи з кимось переплутали?!

Павло КУЦЬ.

Сюрприз

Вундеркінд Санько з гімназії «На старт» був дитиною надзвичайно розумною.

У свої шість років він знав не тільки шість мов, а й усю рекламну добірку телебачення цитував краще, ніж Пушкіна.

— Мамуню, а чи й цього року до мене прийдуть Дід Мороз із Снігуронькою? — допитувався він.

— Авжеж, золотко, — воркувала мамуня.

— Тільки віршичка добре вивчи, щоб Дідусеві Морозу розказати, — нагадав татусь.

— Я їм сюрприза підготую, — гордо повідомив вундеркінд.

... Настало 31 грудня. Санько був саме чекання.

— Мамуню, ну коли вони прийдуть?

— Увечері, любий.

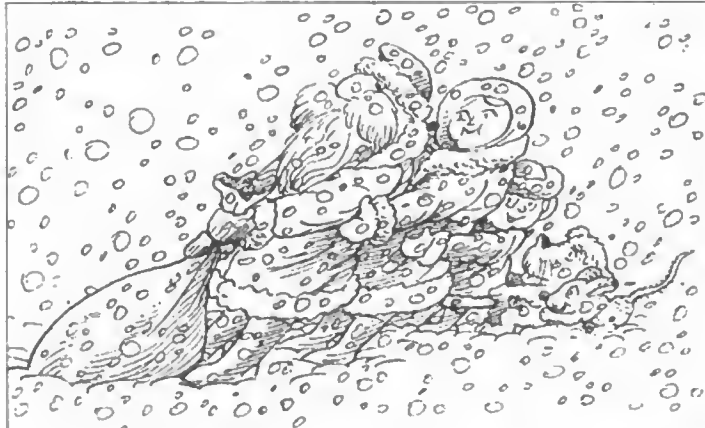
— Скоріше б...

Нарешті дочекалися перших зірок, ялинка засвітила вогні. У двері подзвонили, мамуня відчинила їх — і на порозі з'явилися довгоочікувані Дід Мороз і Снігуронька.

— З Новим роком, друзі, — почав традиційно Дід Мороз басом, — а де ж наш гімназист?

— Та ви проходите до ялинки, — запросила матусь.

— Агов, Сашуню, — загукала красуня Снігуронька, — де ти, — ми тобі подарунки принесли...

— Ну читай уже нам Хайяма, не втомлюй

Та малого ніде не було.

— Це він сюрприза вам підготував, мабуть, Омар Хайяма читатиме, — таємниче зашепотів татусь Снігуроньці на вушко.

— Виходь-но, шастячко, бо у Діда Мороза сьогодні багато роботи, — прохала матусь.

Раптом з дитячої залунала музика і Санько, на решті, озвався:

— Мама, прости мене, мама, — заспівав він і за хвилину з'явився перед всіма у костюмі, що нагадував концертне вбрання Бориса Моїсеева, із зачіскою а-ля панк на рожевій голівці, виробляючи якісь дивні па з вихилясами усім тілом.

— Это я, блудный сын твой, — горлав Санько, намагаючись заглушити магнітофона.

Ошелешені батьки не знали, чого чекати далі. Лише бувалий Дід Мороз не розгубився.

— Через поле, через ліс я тобі дарунки ніс, — заспівав він.

— А ти нас чудово зустрічаєш — нетрадиційно, — підбальорила Діда Мороза Снігуронька.

— А от і дарунки, — вигукнув Дід Мороз. Та Санько перебив його.

— Е ні, дорогенькі, спочатку від мене буде сюрприз.

— Ну читай уже нам Хайяма, не втомлюй, — загукав татусь.

— Ех, татусю, та який там Хайям, — ось вам сюрприз, — урочисто мовив Санько, — відмовляюсь я від ваших подарунків. Не треба мені нічого. Я ж знаю, що в країні — криза, інфляція, долар виріс. Он по радіо передали, що всі послуги подорожчачи вп'ятеро. У бюро послуг «Світанок» навіть вікно вимити — шалених грошей коштує, а ви... Дід Мороз, Снігуронька... Це й новорічний тариф утричі дорожче, ніж зазвичай. Забирай, Діду, свої подарунки та поверни татусеві гроші за послуги, бо він у своєму НДІ вже півроку зарплати не отримує. Хай за них краще пива собі купить або колготки матусі. Вона ж про них цілий рік мріяла!

Любов СТАНАЧИЧ.

А ще був випадок

«Вам, куме, мат!»

Наш читач Василь Білоус з райцентру Іллінці на Вінниччині давно захоплюється фотографією. Його знімкам уже тісно в десяти великих альбомах. Є серед тих фотосюжетів і веселі.

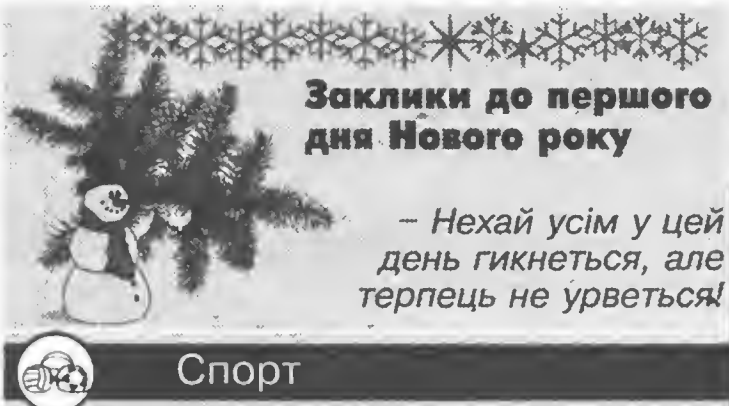
... Було це під Новий рік, літ 15 тому. У гості до Білоусів прийшли кум з кумою (до речі, кум на знімку ліворуч). Після застілля взялися за шахи. А за вікном така гарна погода — мороз, сонце! Вийшли на вулицю. Василь узяв фотоапарат і каже кумові: давай, щоб фото вийшло колоритнішим, один буде в кожусі, а другий — голий до пояса! Кум морозу боїться, тож роздягтися довелось Василеві.

Коли йшли до місця зйомки, стрілася їм сусідка, жіночка старшого віку. Спершу вона остовпіла, а потім хутенько сховалася за хлівом і вже звідти спостерігала за подіями. Думала, вони її не бачать. А хлопці — бачили, і навмисне повільно розкладали шахівницю на снігу.

— Школа сусідку! — сміється Василь. — Вона таки змерзла, стоячи за хлівом! А потім, при зустрічах, якось загадково дивилася на нас...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Заклики до першого дня Нового року

— Нехай усім у цей день гикнеться, але терпець не урветься!

Спорт

І голи, і весілля.

Усе — під Новий рік!

У київському «Динамо» вчора поменшало холостяків. Усією командою відгуляли весілля Сергія Реброва. А позавчора саме цей найкращий за багатьма версіями футболіст України-98 відкрив рахунок динамівським голам у підготовчому періоді до другої половини сезону.

Чемпіони країни, розділившись на чотири команди, розіграли турнір з міні-футболу на майданчику критих кортів НСК «Олімпійський».

У першому поєдинку саме Ребров, гравець «Динамо-1» (тренер Олександр Михайличенко), на 19-й хвилині примусив капітулювати В'ячеслава Кернозенка, який захищав ворота умовної збірної України (тренер Володимир Онищенко). Але в другому таймі Сергій Коновалов установив рівновагу — 1:1.

Чудово грала команда «Динамо-2», якою керував Віктор Кондратов, проти умовної збірної СНД (тренер Валерій Зуєв), до якої входили всі динамівські «легіонери». Молодь перемогла — 4:2.

А потім ще й добряче попусувала перші команди. Воратар молодших за рангом Всеволод Романенко творив дива. А коли пішла передостання хвилина, старші ще поступалися — 0:1.

Надію подарував влучний удар здалеку Сергія Федорова. А за кілька секунд до фінального свистка Андрій Шевченко забив переможний гол. Якби ви бачили, як стрибали і цілувалися, сповнені радості, Олександр Шовковський, Сергій Шматоваленко, Олег Лужний, Олександр Головок, Владислав Ваншук, Андрій Гусин, Юрій Дмитрулін і вже названі гравці цього колективу! Ніби знову розгромили «Барсу»...

Того ж дня відбувся ще один матч: СНД — Україна — 3:1. Учора було проведено два завершальні поєдинки: «Динамо-1» — СНД — 5:2 та «Динамо-2» — Україна — 0:4.

Отже, переможцем стала команда «Динамо-1».

Новий рік динамівці проведуть із сім'ями, а 4 січня вирушать до німецького Руйта на перший закордонний збір.

За версією «Команды»

Найпопулярніша і найавторитетніша серед українських спортивних видань газета «Команда» провела два традиційні опитування. Перше — серед футболістів і тренерів команд вищої ліги. Кращим вони назвали Сергія Реброва («Динамо», Київ) — 538 очок. На 18 пунктів він випередив свого товариша по клубу і національній збірній — Андрія Шевченка.

У другому опитуванні участь взяли журналісти, які пишуть на баскетбольну тему.

Найкращим в Україні став Дмитро Базелевський, який виступає за збірну країни та клуб «Спартак» (Санкт-Петербург). Названо й символічну збірну року: Базелевський, В'ячеслав Євстратенко (ЦСКА-«РІКО», Київ), Олександр Лохманчук («Рено», Туреччина), Олександр Волков (збірна України), Станіслав Медведенко («Аліта-Саві», Литва).

Хокей. Дві перемоги на чемпіонаті світу серед юніорів, що відбувається в Угорщині, здобула збірна України: над хокеїстами Норвегії — 5:3 та Франції — 4:2.

✓ **Оголошення**

Правління

ВАТ «Лубнифарм»

пропонує збільшити статутний фонд підприємства, інформацію надруковано в виданні державної Комісії з цінних паперів та фондового ринку «Цінні папери України».

Мал. Віктора ПОПОВА.

У Верки Сердючки незабаром з'явиться двійник. У воску

Кумири і шанувальники

Добре одеситам. Музей скульптур з воску, що відкрився тут нещодавно, дав змогу кожному охочому не лише поновити свої пізнання в історії, а й здійснити низку ритуальних дій. Приміром, помацати сюртук Пушкіна і подивитися в очі Дантесу. А що? Нехай знає, що про нього думають нащадки великого поета! Експозиція ще формується і можна уявити, як страждають упорядники музею, вирішуючи, на кого віск витратити, а хто такої честі не гідний. Адже виливання скульптур — справа дороговартісна, і 3—5 тисяч доларів за сумнівну історичну фігуру ніхто не віддасть.

Та панове, «бросьте цих глупостей» — страждати — і вийдіть у народ. Народ вам скаже, кого він хотів би бачити в музеї, а кого — в місцях не таких уже віддалених. Скаже грубо, але по суті, одразу визначивши роль тієї чи іншої особистості в нашій стражденній історії. Втім, може й не виходити. Бо це вже зробили ми, замислившись напередодні третього тисячоліття: а кому з наших сучасників пощастить побачити своє зображення у воску? Для цього довелося опитати безліч людей і перекласти чимало паперу.

Скажемо відразу: було важко. Бо природа людини така, що одному подобається кавун, а іншому — свинячий хрящик. Але, врешті-решт, шляхом тривалого підрахунку голосів визначилися пристрасті, результат яких перед вами.

Отже, честь втілити в собі символи епохи випала Першому Президентові, Першому Космонавтові, Першому Банкірові, Першій українці, яка зуміла спокусити турецького султана, Першим Боксерським Рукавичкам і Першій провідниці країни.

Обрані кандидати можуть розслабитися: вони вже нічого не зможуть додати до всенародної любові і слави. А ось усім іншим доведеться попотіти. Увійти в історію — завдання не з простих...

Голоси лічила Лариса КРУПІНА.

Р. С. Час покаже, чи увічнять нащадки названі символи епохи у воску. А ми вирішили зобразити їх у більш звичній для нас і для них обстановці. Встигнуть ще в музеях настоятися.

Перший Космонавт — Першому Банкіру:

«Мне сверху видно все — ты так и знай!»

Роксолана — Першому Президенту:

«Главное чтобы костюмчик сидел...»

Перша провідниця країни — Першим Боксерським Рукавичкам:

«Не наливайте, бо я вже така як треба...»

Під знаком «Ч»

Напередодні святкування Нового року ми одержали ексклюзивне інтерв'ю, яке люб'язно дав газеті всесвітньо знаний астролог Пабло Сузгоб. Фрагмент інтерв'ю пропонуємо читачській увазі.

Працюючи над не розшифрованою досі частиною пророцтва великого Нострадамуса і застосувавши шойно розроблений мною метод мозково-космофілософської атаки, я встановив, що новітня історія і прийдешня доля України перебувають під впливом знаку «Ч». Порівняйте зловісні слова: чума, Чорнобиль, Чернівці та славетні: Чрсакишна (батьківщина великого Кобзаря) або Чрнігівшина (батьківщина нинішнього Президента).

До речі, знак «Ч» непомітно дає добро та накладає вето навіть на такі суспільно-політичні процеси, як вибори Президента України, до Верховної та місцевих рад. Прихильність Космосу забезпечує перевагу на виборах тим кандидатам, у кого знак (літера) «Ч» у прізвищі розташований на більш чільному місці. (Про астрологічно-космофілософський вплив на етимологію українського прізвища — окремий розмова). Тепер зрозуміло, що двобій Кравчук — Кучма, або Косаківський — Омельченко був приречений на користь останніх. Або ж уперта містична неспроможність обрання у спікери Мороза, доки не з'явилася кандидатура Ткаченка!.. Відсутність прихильності Космосу пояснює загадковий феномен калейдоскопічних змін прем'єр-міністрів, а ще більше —

минулу «одіссей» Звягільського та нинішню Лазаренка (гадаю, відтепер неважко для наших керманців осягнути кадровий етимологічний критерій для стабілізації складу й ефективності роботи уряду).

Нарешті, про майбутні президентські вибори. З вищенаведеного зрозуміло, що у ланцюгу претендентів на найвищу в державі посаду — Кучма, Ткаченко, Марчук, Кравчук — космічна підтримка гарантована пошукачам саме у зазначеному порядку. Передчуваю законне запитання щодо кандидатури Чорновіла. Відповідаю: і нині, і на найближче майбутнє шанси В'ячеслава Максимовича не можна визнати блискучими. А річ тут у тім, що Всесвіт нині переживає період космофобії до комунізму зокрема і до усього лівого взагалі (приклад — розпад комуністичної імперії). А тепер прочитайте прізвище Чорновіл здалу наперед — вийде Лівонро! Ось вам і розгадка феномена політичного несезону нашого визнаного лідера. Адже слово «ліво», хоч би як його крутили, ще на довгі часи означатиме заборонений знак у поступу до політичного олімпу. Про це не слід забувати Морозу, Симоненку, Вітренку і навіть політику з велими перспективним прізвищем Марченко (хіба що подається до народних демократів чи лібералів...).

Звичайно, я не смію зазіхати на найвище значення для результатів виборів позиції самих виборців. Але ж, погодьтеся, тепер усім нам зрозу-

міло, чому в політиці, скажімо, з такими прізвищами, як Табачник або Медведчук, легше, аніж Лук'яненко або Яворівському.

Наостанок, користуючись нагодою, хочу побажати всім українцям усього найкращого в наступному новому році і, найперше, як зніцію ока берегти поняття, котрі означені особливими, самим Всесвітом відзначеними словами із знаком «Ч», аби міцними, як дуб, були чоловіки, щасливими й прекрасними їхні чарівниці — жінки, здоровими й розумними їхні чада (слово, що вимагає повернення до широкого вжитку). Ну а кандидатам у достойники — щоб найсвятішим словом завжди було для них слово честь. За що не гріх підняти й чарку! А сама новорічна ніч нехай пройде для вас, українців, під щасливим і не залежним від будь-якого впливу чудотворним словом «Будьмо!»

Записав
Юрій БОЛЬШАК.

Р. С. За останніми розрахунками найпотужнішого в світі комп'ютера Шарлатанського університету (штат Айова), тринадцятим Президентом України може стати людина з екзотичним прізвищем Чукча, котра, зрозуміло, ще не народилася. Так-от, цілком імовірно, що й не народиться. До речі, останнє певною мірою залежить і від багатьох з нас...

Встигнуть ще в музеях настоятися

Правління ВАР «Екобуд» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 25 лютого 1999 року, о 14-й годині дня, в приміщенні актового залу ВАР «Екобуд» за адресою: м. Луцьк, вул. Дубнівська, 60.

Порядок денний:
1. Звіт голови правління про господарську діяльність за 1997—1998 рр.
2. Зміни до статуту товариства.
3. Затвердження нормативів розподілу чистого прибутку.
4. Затвердження основних напрямів діяльності акціонерного товариства на 1999 р.
5. Затвердження питань реорганізації товариства.
Учасники зборів повинні мати:
1. Сертифікат акцій.
2. Паспорт або інший документ, що посвідчує особу.
3. Доручення на право представляти інтереси акціонера.
Довідки за телефоном: 4-54-37.

Правління.

До уваги акціонерів ВАР «КНДІ» «Сінтеко»
Позачергові збори акціонерів, що скликаються акціонерами, які володіють більш ніж 10% акцій, відбудуться 5 березня 1999 року за адресою: м. Київ, проспект Перемоги, 44, Національна кіностудія ім. Довженка (ст. метро Шулявська).

Порядок денний:
1. Про притягнення до майнової відповідальності голову правління ВАР «КНДІ» «Сінтеко».
2. Вибори правління ВАР «КНДІ» «Сінтеко».
3. Вибори спостережної ради ВАР «КНДІ» «Сінтеко».
4. Вибори ревізійної комісії ВАР «КНДІ» «Сінтеко».
5. Прийняття змін до статуту та внутрішніх положень ВАР «КНДІ» «Сінтеко».
6. Про нараховування та виплату дивідендів за підсумками роботи ВАР «КНДІ» «Сінтеко».
Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 10.00. Початок зборів о 10.00. При собі мати паспорт або інший документ, що засвідчує особу, та документ, який посвідчує право власності на акції, а для представників акціонерів — відповідну довіреність.
Адреса оргкомітету по підготовці та проведенню зборів: Київ-56, вул. Виборзька, 1, телефон для довідок 247-65-61.

Оргкомітет.

Правління ВАР «Київ-Одяз» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 25 лютого 1999 р. Початок зборів о 14-й годині. Місто проведення зборів: м. Київ, вул. Куренівська, 2-б, актова запа. Контактні телефони: 435-10-13, 435-51-16, 435-11-42; факс 435-10-13

ПОРЯДОК ДЕННИЙ ЗБОРІВ
1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за 1998 рік. Основні напрями діяльності на 1999 рік. Затвердження річного звіту та балансу.
2. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності правління АТ за звітний період.
3. Затвердження бюджету товариства на 1999 рік та розподілу прибутків за 1998 рік.
4. Затвердження змін у персональному складі правління АТ.
5. Затвердження внутрішніх документів товариства.
6. Про збільшення статутного фонду товариства за рішенням правління АТ у зв'язку з другим випуском акцій та внесення змін до статуту АТ.
Інформація до п. 6 порядку денного:
Мета другого випуску акцій — збільшення статутного фонду товариства, залучення коштів для придбання устаткування та обладнання, здійснення реконструкції, розширення торговельної мережі.
Планується збільшити статутний фонд АТ на 7530, 45 грн. шляхом випуску 50203 шт. простих іменних акцій номінальною вартістю 0,15 грн. кожна. Випуск акцій планується здійснити в документарній формі.
Проект змін до статуту:
Пп. 9.1 та 9.2 викласти у такій редакції: «Статутний фонд товариства становить 30153 гривень і поділяється на 201020 шт. простих іменних акцій номінальною вартістю 0,15 гривень кожна».
У зв'язку з цим пункти ст. 9.1 — 10 вважати відповідно 1-9. Термін передплати акцій другого випуску — 19 лютого 1999 р. з 9-00 до 18-00 за адресою: м. Київ, вул. Куренівська, 2-б.
Номінальна вартість акцій не змінюється.
Передаванням правом на придбання акцій у разі нової емісії користуються акціонери товариства.
Правління АТ має право на дострокове припинення передплати у разі досягнення запланованого обсягу емісії. Відмова у передплаті проводиться згідно з переліком передплатників з кінця переліку.
Збитків, пов'язаних із збільшенням статутного фонду, для акціонерів товариства не планується.

До уваги акціонерів ВАР «Лубнифарм»
Повідомляємо, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 17 лютого 1999 року о 17.00 за адресою: Полтавська обл., м. Лубни, вул. Шевченка, 2/2, Міський будинок культури.
Порядок денний:
1. Звіт правління ВАР за 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії ВАР за 1998 р.
3. Проведення перевиборів голови та членів спостережної ради.
4. Проведення перевиборів голови та членів правління.
5. Проведення перевиборів голови та членів ревізійної комісії.
6. Внесення змін та доповнень до статуту.
Реєстрація акціонерів 17 лютого 1999 року з 12-00 до 16-45. Довідки за телефоном (053615) 55-57. АБ «ПОЛТАВА-БАНК», акціонер, який володіє 30 % голосів.

Правління ВАР ВО «Рожищесільмаш»
повідомляє, що 10 лютого 1999 року в актовому залі відбудуться загальні збори акціонерів ВАР ВО «Рожищесільмаш».
Початок о 10.00. Реєстрація з 8.00.
Порядок денний:
1. Звіт правління ВАР ВО «Рожищесільмаш» про господарську діяльність товариства в 1998 році.
2. Звіт головного бухгалтера про фінансово-господарську діяльність товариства за 1998 р.
3. Звіт спостережної ради ВАР ВО «Рожищесільмаш» про роботу за 1998 рік.
4. Звіт ревізійної комісії ВАР ВО «Рожищесільмаш» про роботу за 1998 рік.
5. Затвердження основних напрямів діяльності товариства та плану на 1999 рік.

Правління ВАР.

15 февраля 1999 года по адресу: г. Одесса, Николаевская дорога, 142 в 12.00 состоится общее собрание акционеров ОАО «Одесская фабрика нетканых материалов» с повесткой дня:
1. Отчет правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности акционерного общества за 1998 год.
2. Определение стратегии развития и основных направлений деятельности общества.
3. Решение вопросов по ликвидации задолженности.

Правление.

Арбитражный суд Ивано-Франківської області (284000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) за поданою заявою КСП «Сідлищанське» Коломийського р-ну Івано-Франківської області порушив справу № Б-1/422 про банкрутство КСП «Сідлищанське» (285221, с. Сідлище, Коломийського р-ну Івано-Франківської області; р/рахунок 26007200192001 у дирекції АК банку «Україна» м. Коломия; МФО 336086 ЗКПО 00853665).
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Київської області (252033, м. Київ, вул. Жилинська, 58-б) порушив справу № 203/126-98 від 30.10.98 р. про визнання банкрутом ВАР «Головурівське» с. Головурів Київської обл., р/р 26005200294001 АПБ України м. Борисполя МФО 321079, код 00852418.
Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Дніпропетровської області (320600, м. Дніпропетровськ, Куйбишева, 1-а) порушив справу ІБ 14-183 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю товарно-сировинної компанії «Дніпротехкомплект» (320090, Дніпропетровськ, Симферопольська, 21). Р/р 26002112103001 в КБ Приватбанк, Індустріальне відділення, МФО 305300, код 3306018188.
Претензії направляти в арбітражний суд протягом місяця з дня опублікування.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (330000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело о банкротстве № 5680-8 от 16.11.98 г. МСП «Сата» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, г. Симферополь, бульвар Ленина, 12), р/с 26001256421001 «Приватбанк», МФО — 384436, код — 16500940.
Претензии кредиторів и заявления санаторів принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, г. Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело о банкротстве: № 24/109Б ЧП «Анна», юридический адрес: 340102, г. Донецк, ул. Стадионная, 8/33, р/с 26004301440039 в Донецком филиале АКБ «Славутич», МФО 335667, ОКПО 23416559.

До відома акціонерів ВАР «Лубнифарм»
26 лютого 1999 року відбудуться загальні збори акціонерів товариства.
Порядок денний:
1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 1998 рік.
2. Переобрання голови та членів спостережної ради.
3. Переобрання голови та членів правління.
4. Переобрання голови та членів ревізійної комісії.
5. Внесення змін та доповнень до статуту.
6. Збільшення статутного фонду.
Збори відбудуться о 12-й годині за адресою: м. Лубни, вул. Петровського, 16.
Реєстрація учасників зборів: 26 лютого з 10.00 до 12.00. При собі мати документ, що посвідчує особу.
Довідки за телефоном (053615) 20-29.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Комерційно-проваджувальна фірма «Норд АМ Лтд» (ЗКПО 16475356, р/р 26002808 в АК «Перкомбанк», МФО 321712 адреса: м. Київ-107, вул. О. Шмідта, 26-Б) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця.

«Ліквідаційна комісія ВАР «Бердичівський консервний завод» об'являє про продаж майна цільного майнового комплексу ВАР «Бердичівський консервний завод» розташованого за адресою: м. Бердичів, вул. Войкова, 23. Справки по телефону: 8-04143-20188.

Зміни до інформації про шостий випуск акцій акціонерного комерційного банку «ТК Кредит»
У розділі 5. «Дані про емісію цінних паперів» абзац четвертий викласти в редакції: «Строк передплати на акції шостого випуску встановлюється з 1 грудня 1998 року по 1 травня 1999 року включно за адресою: м. Київ вул. Дмитрівська 18/24».

ВАТ «Лісохімік» повідомляє, що втрачене свідоцтво про реєстрацію випуску акцій від 20 листопада 1997 року № 275 10.01.97. видане Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку по м. Києву та Київській області вважати недійсним.

Арбитражный суд Ивано-Франківської області (м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справи про банкрутство:
— № 593/3 — Агрофірма «Україна» с. Гаврилівка, Надвірнянського району, Івано-Франківської області; р/р 26003200065001 в АПБ «Україна» м. Надвірна, МФО 336105, код 03752249;
— № 512/3 — Спілька селян «Вільна Україна» с. Камінна Надвірнянського району, Івано-Франківської області, р/р 26005200071001, в АПБ «Україна» м. Надвірна, МФО 336105, код 01044933.
Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Харьковської області, розташований за адресою: 310022, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд — порушив справу № 8627/7-74 про банкрутство проектно-будівельного науково-виробничого підприємства «Архтебуд», юридична адреса: 310002, м. Харків, вул. Артема, 6, абонентська скринька № 10460; р/р 26008301875645 код 14057713 в Московському відділенні АК «Промінвестбанк» м. Харкова, МФО 351425.
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Арбитражным судом Донецької області (м. Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) порушено справу № 5-126Б про банкрутство ОАО «Комбікорм» (м. Мар'ївка, вул. Ворошилова, 34, р/р 260006301700042 у відділенні Промінвестбанку України у м. Мар'ївка, МФО 335311).

Арбитражный суд Львівської області (290010, Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/920-12/144 про визнання банкрутом приватного підприємства «Елонка» (юридична адреса: Львів-58, вул. 700-річчя Львова, 7; р/р 2468353, в/р: 1403185900/858 — рос. руб., 1403180400/001 — дол. США).
Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбитражный суд Запорізької області (330001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушив справу № 5/3/884 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Альянс Лтд» (код ЄДРПОУ 19280611): 330002, Запоріжжя, Залізнична станція — Запоріжжя ІІ, директор Охріменко Р. Г. р/р 26004202679001 у ЗРУ КБ «Приватбанк» (330055, Запоріжжя, вул. Глісерна, 1, МФО 313399).
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Донецької області (340105, Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) возбудил дело о банкротстве ТПЧП «Нита-Инвест». Юридический адрес: 338044, Горловка, ул. Багуна, 49/7; р/с 26009192014001 в Горловском филиале Приватбанка, МФО 335515, ОКПО 23772573.
Претензии кредиторів и санаторів принимаются в течении месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Сумської області (244000, Суми, вул. Рибалка, 2) порушив справу № 3046-9/280 про банкрутство Роменського консервного заводу. Юридична адреса: 245906, Ромни Сумської області, вул. Прокопенка, 43; р/р 26003201446001, МФО 337171 у Роменському відділенні АК АПБ «Україна».
Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Руслана: «А класика залишиться класикою»

Цінності на зламі століть

Для маргінального часового відрізка Русланина романтизація дійсності дещо чужорідна. Та й сама співачка як для кінця дев'яностих видається до казкового неправдоподібною: мудра, делікатна, життєрадісна, доброзичлива. Останнє, що вона придумала зі своїми соратниками: захищати старовинні замки саме на межі тисячоліть.

— Руслано, чи доречна розмова про цінності, які нібито падають і б'ються, як склянки? Особливо для людей, які народилися за останні 20—30 років, тобто у постмодерністські часи, коли розмито контури темного-світлого, низького-високого і т. п.?

— Однозначно: доречна. Мені шкода, що так воно є насправді. Орієнтири нашого покоління здебільшого штучні, неправильні. Ідей у нього багато — немає ідеалів. Чому у своїх проектах наша творча команда робить акцент на естетиці та романтиці? Це — те, чого бракує. Метафора «світанку» значно ширша, ніж здається на перший погляд. Зранку людина прокидається зі світлим світосприйняттям. Злість, усе чорне залишається позаду. Пробудження народжує сподівання...

— Проте чорне не може відступити на далеку відстань. Зло у підсвідомості, бо його «публічно» естетизують.

— Мені, приміром, прикро дивитися жорстоке кіно. А побачити якісь інші фільми чи концерти переважна більшість не має можливості. Обмежені враженнями, люди в'януть, мов квіти... Численні гастрольні поїздки надали впевненості у

тому, що треба дарувати надію. Була вражена, скільки прихильників у символу «світанку». Україна — дуже благодатна щодо культивування таких простих добрих цінностей.

— Отже, як справжня казкова принцеса, ти прямолінійно розрізняєш добро і зло?

— Цілком.

— А як же бути з шекспірівським «Зло є добро, добро є зло»? Або з булгаковським Воландом, що втілює одночасно темряву і благо?.. З тим, що в певних системах координат ці категорії мають здатність перетікати одна в одну?

— Є чітко визначені речі. І не слід шукати спрощень, самообманюватися. Добро — це те, що збагачує, підживлює. Зло — руйнує, вносить хаос. Це — протилежні сили. Пам'ятаєш, у моєму кліпі є червона ниточка. Є ті, хто її заплутує, а є ті, хто розплутує.

— Давай про інше. Ми, діти свого часу, нібито повинні придивитися до того, що маскульт став об'єктом наукових досліджень. А тим часом академічне мистецтво відступило на другий план і цікаве маленькій купці людей. Що ти на це? Не забувай, ти також «мистецький продукт» цієї доби.

— На зорі проекту «Дзвінкий вітер», коли ми вперше поєднали рок-групу і симфонічний оркестр, продюсери промовисто крутили пальцями біля скронь: «Руслано, ти себе гробиш...» Минув час. І багато хто з тих спостерігачів дивиться на це зовсім інакше... А щодо класики — вона залишиться класикою! Я закінчила консерваторію і доволі добре знаю стан справ у вітчизняній академічній музиці. Нсабійкий високий рівень наших виконавців, на жаль, упирається у злидні. І можна лише мріяти, що наша фінансова сліта у наступному тисячолітті матиме смаки до справжнього мистецтва, підтримуватиме цих людей.

— Твій «Тур по замках України» — також звернення до сталих цінностей (у даному разі — до архітектури). Не так до етичних, як до рукотворних. Чому переносиш вантаж турботи саме на завершені пам'ятки?

— За конкретикою архітектури — ідеологія, провідне поняття якої — романтика. Є дві лінії, що їх простежуємо: етнічна та історична. Треба уважно подивитися на ті кам'яні шедеври, які маємо. Захопити всіх цією красою. Адже, крім усього, замки — це обов'язково і естетика. Однак якщо під час споглядання їх, відреставрованих, десь на Заході око радіє, то в нас — серце кров'ю обливається.

— А як оригінальний задум перетинається з моментом міжсторіччя?

— Ми навмисне вирішили дворічний тур завершити у 2000 році. Хочемо у свій незвичайний спосіб перейти цей рубіж.

Адже вступ у нову еру перегукується з наріжними «ідеологічними каменями» проекту: весна, романтика, сподівання. Цікаво, що ідеї туру захопили й інші держави, в яких є старовинні замки. Ми ведемо переговори з Англією, Польщею, Францією, Німеччиною, Прибалтикою про поширення туру і на ці країни. У майбутньому також кілька суто класичних концертів, в яких диригуватиме оркестром (диригент — мій основний факс). Продюсування альбому етнічної музики, зокрема гуцульської. Велика весняна програма з новими піснями. А ще — прсм'єра музичного фільму «Останнє Різдво дев'яностих». Ностальгійний і теж про цінності духу...

Бесіду вела
Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

А я роблю так

З ялинкою — до лісу

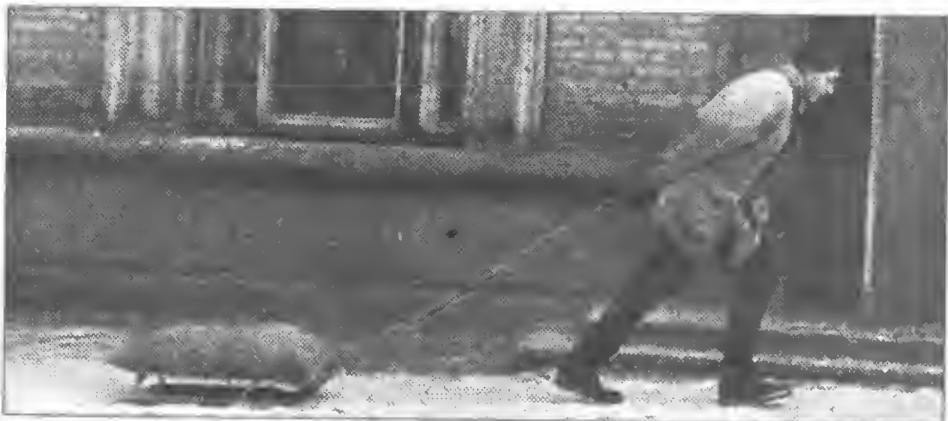
Скільки ялинок вирубується щороку заради примхи однієї новорічної ночі! А я ще з осені викопаю лісову красуню і саджаю у всьому ліжку. Доглядаю за нею, як і за кімнатними квітами — поливаю, підживлюю, і до новорічних свят вона перет-

ворюється на справжню красуню. А навесні разом з дітьми саджаємо нашу ялинку в лісі. Радий, що вже багато років хоч на одну зрубану ялинку стало менше.

Володимир ДЯЧУК.

Київ.

...А я так

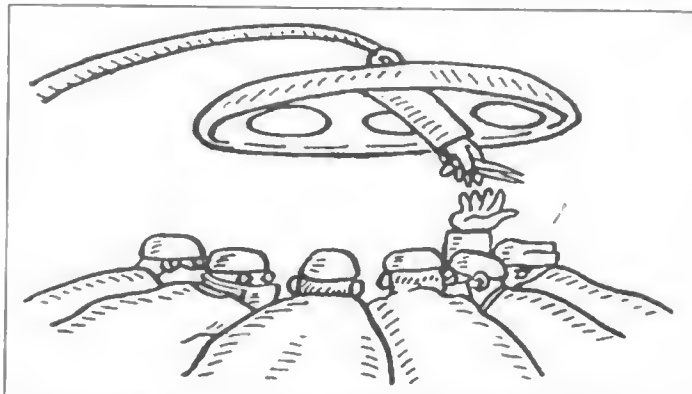

Нові повноваження — нові парадокси

Напередодні новорічних свят голова Національної комісії регулювання електроенергетики (НКРЕ) Зіновій Буцьо повідомив усіх учасників енергоринок про зміну (а можливо, для когось і ні) новину. З 1 січня 1999 року, відповідно до указу Президента України, право встановлення цін і тарифів на видобуток і реалізацію нафти та газу належатиме НКРЕ.

Нові повноваження впроваджуватимуться поступово. Спочатку буде єдиний тариф на транспорт, по магістральних і розподільних мережах. Далі розподілять ціни на газ та його транспортування, оскільки попередня практика єдиної ціни не виправдала себе.

Окрім цього, Указом Президента від 17 листопада 1998 року «Про запровадження ліцензованої діяльності об'єктів у сфері природних монополій» НКРЕ має повноваження допускати на ринок через ліцензування тільки найдостойніших. Звичайно, за критеріями, відомими тільки НКРЕ, про які антимонопольний комітет хіба що тільки здогадується. Нині закінчено опрацювання ліцензій на постачання газу, а щодо зберігання і магістрального транспорту — робота над ними українських спеціалістів спільно з фахівцями програми TACIS ще триває. Та очевидно, що доки не буде концепції створення оп-

тової ціни, доти газовим ринком і, відповідно, цінами на газ розпоряджатиметься монополіст. Як твердять спостерігачі, лівовою часткою газового ринку сьогодні розпоряджається компанія «Інтергаз». На думку Зіновія Буцьо, в нинішній економічній ситуації регулювання діяльності суб'єктів енергоринок може здійснювати тільки незалежний, позавідомчий державний орган, яким і є Національна комісія регулювання електроенергетики України. Логічно, дуже прогресивно: державний, але незалежний.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.
Мал. Едуарда МЕРА.

31 січня 1999 року,
відповідно до указу
Президента України

12 лютого 1999 року о 10.00 за адресою: м. Київ, Спортивна площа, 1 відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Оксана Плюс»

Порядок денний:
1. Звіт про діяльність ВАТ «Оксана Плюс» за 1998 рік.
2. Напрями подальшої діяльності ВАТ «Оксана Плюс».
3. Затвердження підсумків передплати акцій товариства.
4. Затвердження нової редакції статуту товариства.

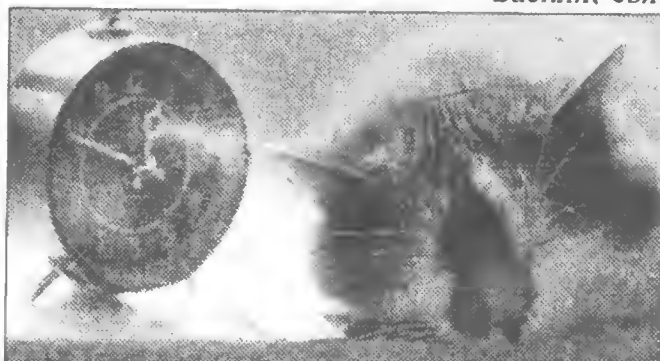
Православний календар... і народний

З 1 ДО 7 СІЧНЯ, на передріздвяному тижні, відзначається пам'ять багатьох святих.

1 СІЧНЯ вшановується пам'ять святого мученика Воніфатія (давньоримського раба, що загинув за віру). Також 1 січня вшановується пам'ять преподобного Іллі Муромця, чий мошій покаявся у Києво-Печерській Лаврі.

4 СІЧНЯ — день великомучниці Анастасії Узорішительки (тобто тієї, що позбавляє від кайданів). На Афоні є монастир її імені.

Напередодні Різдва, 6 СІЧНЯ, Церква вшановує пам'ять преподобномучениці Євгенії, а з нсю — Прота, Іакинфа та Клавдії.

Січень з груднем прощається, а на лютій очі косує

2 СІЧНЯ — Гната. В цей день заборонялося прясти. Жінки пекли обрядове печиво, а дівчата, зібравшись на вечорниці чи посиденьки, робили різдвяно-новорічні прикраси.

4 СІЧНЯ — Анастасії. В народі казали: «Скоро Настя на помості запросить три празники в гості». Бо через три дні прийдуть найбільші зимові свята: святе Різдво, святого Василя, святе Водохреще.

Прикмети січня

- ✓ Якщо вночі іній — удень сніг не йтиме.
- ✓ Кільце навколо місяця — на сильний мороз.
- ✓ Сорока під стріху лізе — на хуртовину.
- ✓ Ворони розкаркалися — на мороз, а влаштували в небі хороровод — на сніг.
- ✓ Пітніють шибки навіть у холоднечу — на потспління.

А ще був випадок

— Мій день народження — під самий Новий рік, і тому свята у мене тривають безперервно з 28 грудня аж до Різдва 7 січня. Торік, коли прийшли в гості друзі й ми святкували мій день народження, одна подруга каже: «А тепер пропоную підняти тост за тебе як за жінку року-97». Я питаю: «А звідкіля ти це взяла?» — «А мені так здається», — відповіла вона. І як тільки це сказала, по телевізору оголошують результат соціологічного опитування... Ох, що ми тоді творили!

У новорічну ніч і перед Різдом я відчуваю себе маленькою. Я вірю в ці казки, що десь щось має обов'язково відбутися, статися якесь диво.

Редактори номера Віталій ЖЕЖЕРА, Віталій СУДДЯ. Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора). Редакція: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди підлягає позиції авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 193926.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311252.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com